

GO^{Moja}RENIJSKA

Leto: XI - ISSN - 1581-615X

Marec 2018 • Številka 2

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

alples

pohištvena znamka

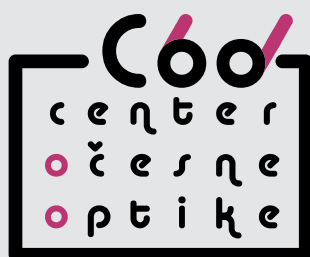
PRIZNAJTE: SANJATE VEČ

Omare, seveda. Izvolite! Končno prava prostornost v novih, boljših vgradnih omarah z drsnimi vrati. Po meri. Skladno z linijami pohištva Alples.

DODATNI PROMOCIJSKI POPUST DO 30. APRILA!

Več o ponudbi na spletni strani www.alples.si

ALP'LUX
VGRADNE OMARE.

pregledi in kontrola vida

- KOREKCIJSKA OČALA
- SONČNA OČALA
- ŠPORTNA OČALA
- KONTAKTNE LEČE IN TEKOČINE ZA LEČE

*** OKULISTIČNI
PREGLEDI VIDA**

*** IZDELUJEMO ŠPORTNA
IN SONČNA OČALA
Z DIOPTRIO**

*** POSEBNE UGODNOSTI
ZA UPOKOJENCE**

*** PONUDBA OČAL
NA RECEPT
BREZ DOPLAČILA**

**Novi modeli
korekcijskih očal
2010 za vse
generacije!**

**Pogodbeni dobavitelj
medicinsko-tehničnih
pripomočkov**

**Nova linija očal
že v naši optiki!**
Designer: Ted Ligety

Center očne optike.

Center korekcijskih
in sončnih očal
ter kontaktnih leč.

Vaš center!

C.O.O. d.o.o., Kranjska cesta 24, NAKLO

**Obiščite nas ob krožnem
križišču v Naklem**

Kranjska cesta 24, Naklo,
tel.: 04/595 13 14, GSM:040/ 87 37 20

DELOVNI ČAS: med tednom 8:30 - 18.30,
sobota 9.00 - 12.00, nedelje in prazniki
zaprto

Podjetje **Alpina** in **Studio Jure Miklavc** že tretjič zapored prejemnika prestižne mednarodne nagrade za dizajn red dot

Čevlji za smučarski tek PROMISE

www.alpina.si

Komisija izbranih strokovnjakov je podjetju Alpina, d.o.o. že tretjič zapored podelila prestižno priznanje na področju oblikovanja. Izmed 4,252 prijavljenih izdelkov iz 1,636 podjetij in 57 držav, je bila nagrada red dot za produktni dizajn tokrat podeljena inovativnim, z mislijo na naravo in ekologijo, izdelanim čevljem za smučarski tek Promise.

Sodelovanje Alpine in Studio Jure Miklavc je bilo nagrajeno že večkrat v preteklih letih. Leto 2008 je zaznamovala nagrada red dot za tekaški čevlji Alpina Racing Elite, 2009 pa kar tri nagrade, in sicer red dot za obutev Binom ter dvojna ameriška nagrada Good design award za Elite tekaški čevlji ter obutev Binom. Alpina je postala tudi edino slovensko podjetje doslej, ki je že tretje leto zapored prejelo nagrado red dot.

Obutev Binom je plod večletnih izkušenj raziskav in meritev človeških stopal. Oblikovno in tehnološko dovršena obutev je namenjena vsem, ki cenijo udobje in pri tem ne pozabijo na ekologijo. Čevlji za tek na smučeh Alpina Racing Elite CL/CS za klasično (ECL) in drsalno tehniko (ECS) smučarskega teka sta izdelana za vrhunske tekmovalce v smučarskem teku in biatlonu ter vse tiste smučarje tekače, ki stremijo k popolnosti in jih zadovolji le najboljše. Na največjih tekmovanjih in treningih jih uporabljajo številni tuji in domači športniki, med več kot sto športniki, pa so tudi taki, ki posegajo po najvišjih mestih in najzlahtnejših odličjih. Tekmovalci Alpininega racing teama so tako na Olimpijskih igrah v Vancouvru osvojili 7 zlatih, 7 srebrnih in 6 bronastih odličij. Najbolj presunljivo zgodbo pa je z bronom v klasičnem sprintu zagotovo zapisala slovenska tekačica Petra Majdič, ki je po hudi poškodbi na ogrevanju presegla meje nemogočega in s svojim bojevitim nastopom šokirala svetovno javnost.

Nov, že tretjič prenovljeni vodnik po vseh slovenskih pokrajinah. Predstavljene so naravne lepote in vse, kar Sloveniji daje značaj in prepoznavnost. Na voljo v slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem, francoskem, španskem in ruskem jeziku.

176 strani, mehka vezava
Redna cena: 9,90 EUR
Akcijska cena: 8 EUR + poština

Prodaja po tel.: 04/201 42 41, na: narocnine@g-glas.si
ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju.

Gorenjski Glas

V priročniku so predstavljene vse gorenjske občine v samostojnih poglavjih. Besedila in fotografije podrobno predstavijo zgodovino krajev, znamenitosti in druge zanimivosti. Vodnik je izšel v sedmih jezikih (angleški, nemški, italijanski, francoski, španski in ruski).

Trda vezava, 312 strani, 2000 fotografij, 50 zemljevidov
Redna cena: 19,90 EUR
Cena za naročnike: 17 EUR + poština

Prodaja po tel.: 04/201 42 41, na: narocnine@g-glas.si
ali na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju.

Gorenjski Glas

Naslovnica: Pred prazniki
Foto: Tina Dokl

MOJA GORENJSKA JE
PRILOGA ČASOPISA

Gorenjski Glas

Gorenjski glas je osrednji gorenjski časopis, ki pokriva širše območje Gorenjske. Je časopis z bogato tradicijo, saj neprekinjeno izhaja že od leta 1947, njegovi zametki pa segajo v daljše leto 1900. Kot poltednik izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Je neodvisen, politično uravnotežen časopis z novicami, predvsem z vseh področij življenja in dela Gorenjcev, pa tudi širše. Pišemo o vsem, kar ljudi zanima, ali kot pravimo: Gorenjski glas za vas beleži čas. V dobrem in slabem. V veselju in žalosti. Za vas sprašujemo, kaj je novega. Zaradi vas zastavljamo tudi neprijetna vprašanja. Morda vas kdaj kaj naučimo. In sveda poskrbimo za sprostitev in zabavo. Samo zaradi vas predemo misli. Naglas. Časopis dopolnjujemo z brezplačnimi prilogami, kot so Moja Gorenjska, Kranjčanka in Ločanka, ter ob koncu leta z letopisom GORENJSKA - darilom pred božično-novoletnimi prazniki.

Če vas poleg branja Moje Gorenjske zanimajo tudi novice z vse Gorenjske, vas vabimo k naročilu na časopis Gorenjski glas. Kot novemu naročniku vam bomo prve tri mesece časopis prinašali brezplačno (če boste naš naročnik vsaj eno leto) in vas presenetili z darilom ter z drugimi ugodnostmi.

Dobrodošli v družbi naročnikov Gorenjskega glasa.

MOJA GORENJSKA, ISSN 1581-615X, izhaja kot priloga poltednika Gorenjski glas, v nakladi 80.000 izvodov. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Odgovorna urednica: Marija Volčjak, uredništvo: Gorenjski glas, vodja oglasnega trženja Mateja Žvižaj. Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Bleiweisova cesta 4, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13. E-pošta: info@g-glas.si, mali oglasi: telefon 04/201-42-47. Delovni čas: ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, sreda od 8. do 18. ure, petek od 8. do 14. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. MOJA GORENJSKA, številka 2, marec 2010 je priloga 25. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 30. marca 2010.

Privoščite si nekaj trenutkov
in v miru preberite Gorenjski glas,
ki za vas izhaja
vsak torek in petek.

Naj vas prijazno povabimo k naročilu.

Tel.: 04/201 42 41 ali e-pošta: narocnine@g-glas.si.

Z veseljem pričakujemo vaš odziv!

Gorenjski Glas

Beseda mama je zame eno samo razočaranje

Maja bo izšla knjiga Nedosegljive sanje v sistemu rejništva. Avtorica je Neira Mikič, pretresljiva izpoved pa je njena avtobiografija. "Pišem neposredno o svojih izkušnjah, o svojem življenju. Od tretjega leta starosti do polnoletnosti sem živel v sistemu rejništva in zelo dobro poznam tako prednosti kot napake. Slednjih je v tem sistemu kar veliko in na te želim opozoriti," začne svojo pripoved.

S sestro sta vaju starša zapustila. Ko so vas odpeljali v rejo, ste bili stari komaj tri leta, pa vendarle se tega dne spominjate.

"Oče je odšel služiti denar v Irak, Libijo, mama je nekega dne odšla z novim moškim in naju z mlajšo sestro pustila v baraki. Tri dni sva bili zaklenjeni, bili sva lačni, jokali sva, ko naju je našla soseda. Poklicala je policijo in center za socialno delo. Še istega dne so naju odpeljali v rejo k isti družini in tega dogodka se spomnim v živo, kot da bi bilo včeraj. Ko sem stopila iz avta in sem se obračala za socialno delavko, sem se zaletela v zabojnik zelene barve. Spomnim se, kako je bila oblečena rejnica, kaj je rekla, kako nas je povabila v hišo, v kateri sem potem živel dvanajst let. Ko sem čez leta edinkrat obiskala rejnico, je bila zelo presečena, kako dobro se spominjam tega dne."

V kakšno rejniško družino ste prišli?

"Ne rečem, da sem prišla v družino, pri kateri bi bila lačna. Prišla pa sem v družino, kjer sta bila pojma ljubezen in toplota za tri rejence, kolikor nas je bilo v hiši, popolni neznanki. Rejniki so bili zadržani ljudje, za njih je bilo rejništvo samo služba. Počutila sem se odrinjeno.

Bolelo me je, da so njihovi trije otroci ves čas poudarjali, "saj ti nisi naša", in da se nihče od odraslih ni potrudil, da bi jim kaj več povedal o tem, zakaj smo pri njih. Kot rejenka nisem dobila občutka varnosti, sprejetosti, ampak je bil v meni predvsem strah, da me kadarkoli lahko postavijo na cesto.

V rejništvu sem bila v manjšem kraju, v Dobu pri Domžalah. S sestro sva bili edini na šoli, ki sva živeli v reji. Ko so me sovrstniki spraševali, zakaj nisem pri starših, nisem poznala odgovora. Nihče mi ni povedal, zakaj me starši nočejo vzeti nazaj k sebi. Sovrstniki so me odrivali od sebe, večinoma me niso vabili na rojstne dneve, nekateri so se me izogibali celo osnovno šolo.

Edino srečo sem imela, da sem se zelo zgodaj naučila pisati, brati, čeprav se z menoj ni nihče ukvarjal. Zaradi tega talenta me je vsaj nekaj sošolcev začelo gledati bolj spoštljivo. Spominjam se prednovoletnih šolskih zabav, ko smo morali prinesiti darilca in jih izmenjati. Imela sem skromne rejnike in vedno sem prinesla napolitanke z limonovim nadevom. Tega sošolci niso znali sprejeti kot drobno pozornost iz srca."

Čakali ste jo za svoje rojstne dneve, mame pa dolgo ni bilo. Težko si je predstavljati, kakšen občutek je to.

"Ves čas čakaš, upaš in hrepeniš, da bo prišla. V sebi si globoko prizadet. Kar

"Zgrozila sem se, ko sem poslušala obravnavo družinskega zakonika v parlamentu. Ukvarjajo se s tem, ali so homoseksualni pari primerni za posvojitev, nihče pa se ne ukvarja z otroki, ki živijo brez staršev, ki so leta in leta v reji in za katere se vnaprej ve, da ne bodo ostali le v začasnem rejništvu. Trenutno je 1211 otrok v reji, od tega le 87 otrok obiskujejo starši in zanje plačujejo preživnino. Že številka kaže, da je nujno treba nekaj spremeniti. V Sloveniji veliko parov čaka na posvojitev otroka. Zame je tudi par istega spola primeren za posvojitev, pomembno je, da je otrok deležen ljubezni in da dobi topel in varen dom. Rejništvo bi moralo biti res samo začasna, kratkotrajna rešitev, in upam, da se bo ta moja izpoved kaj dotaknila tistih, ki pripravljajo zakon. Še bolj bizarno je, da o odvzemu otrok odločajo sodišča."

Neira Mikič / Foto: Tina Dokl

naprej sem krivila sebe, da sem jaz naredila napako, da sem bila jaz poreden otrok, da sem bila jaz tista, zaradi katere je mama šla. Oče me v dvanajstih letih rejništva ni nikoli obiskal, mama me je čez čas nekajkrat, a je bil vedno poleg nje novi partner, ob katerem mama ni bila sproščena. Kasneje me je sploh nehala obiskovati in začela življenje, v katerem ni bilo prostora za naju s sestro. Tako oče in mama sta si ustvarila novi družini z novimi otroki."

Niste imeli nikogar, ki bi začutil vašo stisko in bi se z vami vsaj pogovoril?

"Če sem že kdaj na kaj opozorila, se je vedno verjelo samo rejnikom in to sistemu zelo zamerim. Še danes sem jezna na to! Lahko zatrdim, da se socialna delavka ni hotela pogovarjati z menoj o mojih strahovih, osamljenosti, stiski. Zнала bi se že verjetno, saj je za to usposobljena. Ne morem mimo

dvanajstletnega dečka, ki je, potem ko je leto dni zaman opozarjal, da se želi iz mladinskega doma vrniti k staršem, januarja letos naredil samomor. Nihče ga ni slišal! Tudi ta žalostni dogodek je botroval moji odločitvi, da sem pred mesecem in pol ustanovila Društvo Zarja, name se je začelo obračati po pomoč tudi vse več rejencev ter mladih iz zavodov, pa tudi otrok iz bioloških družin, ki imajo doma probleme s starši. Otrok je bitje, ki potrebuje družino, okolje, v katerem se lahko uči, ljubezen, da bo znal sam ljubiti, ter toplino, da bo postal čuteč človek!"

Pišete, da ste bili večkrat tepeni, s kulturalnico ali klofarjem. Tudi modrice niso bile zadosten dokaz, da ni vse v redu v rejniški družini?

"Tudi modrice niso bile zadosten dokaz, na žalost. Ko sem začela pripravljati knjigo, sem šla po spise za čas od

reje do moje polnoletnosti na center za socialno delo. Šokiralo me je, kar sem prebrala. Obstajala so zdravniška potrdila, kolikokrat sem bila oskrbljena zaradi modric, pa za to nikomur ni bilo mar, kljub temu da so bili ti spisi ves čas na centru."

Ali je rejnica tudi svojim otrokom nalagala tako kazen?

"Ne."

Kako ste klicali rejnico?

"Glede na to, da naša država ne poskrbi za to, da bi bil sistem rejništva zares kratkotrajna oblika varstva, se mora vsak rejenec sam nekega dne soočiti s tem, kako naj kliče ljudi, pri katerih živi. Sama sem imela s tem veliko težav, še posebej, ko sem šla v šolo. Sošolci so me spraševali, zakaj rejnika kličem teta in stric, zakaj

Odlomek iz knjige:

Končno je napočil tudi moj četrti rojstni dan. Vstala sem zgodaj in tekla do ograje pri cesti, kjer smo imeli majhno škarpo, usedla sem se nanjo in čakala ... Sama nisem vedela, kaj v resnici pričakujem, vendar je bila moja želja po snidenju z mamico tako velika, da sem verjela v to, da do večera zagledam njen obraz. Po licu so mi polzele solze, četrti rojstni dan sem preživela na tisti sivi škarpi in le upala, da dobim zeleno darilo, obisk svoje matere. Dan se je prevešal v večer in težko pričakovanega darila ni bilo. S sklonjeno glavo, žalostna in zmedena sem odšla v hišo, rejnica me je pogledala in nič izustila, toda naj sem bila še tako majhna, sem razumela njen pogled, razumela sem, da mamice še dolgo ne bo.

nimam staršev. Teta in stric sem ju klicala do dogodka na podstrehi, ki sem ga nazorno opisala v knjigi: *Nekoga dne sem bila zelo žalostna. Bila je sobota. Hiša, v kateri sem živel, je imela iz drugega nadstropja dostop do podstrešja po lesenih stopnicah. Bala sem se višine, vendar tega dne to ni bilo pomembno. Imela sem sedem let. Z medvedkom v roki sem pogumno splezala po stopnicah vse do podstrešja, kjer je rejniška družina hranila smuči, stare obleke, knjige in podobno. V kotu je stal star kavč rdeče barve. Bil je prašen, vendar me to tisti trenutek ni motilo. Ulegla sem se in zaspala. Proti večeru sem v rahlem spancu slišala glas, ki je klical moje ime. Zbudila sem se in pred seboj zagledala rejnico. Bila je jezna, ker nisem nikomur povedala, da grem na podstrešje. Vzela je kuhalnico in rekla, naj stegnem roke. Upirala sem se, vendar je bila ona močnejša ... Jokala sem, prsti so me boleli, bila sem žalostna, da nekdo ne razume, da sem si zaželela le malo miru, ki sem ga našla v spancu na podstrešju. V tem joku in kriku sem rejnico pogledala in jo vprašala: Kako naj te kličem? Rejnica me je osuplo pogledala. Ni vedela, od kod mi v tem trenutku pade na pamet to vprašanje. Jaz pa sem vztrajala in ji odgovorila, da je od zdaj naprej ne bom več klicala teta, ker si tega ne zasluži, klicala jo bom mami, ker zame beseda mami pomeni razočaranje. Razočarala me je lastna mami in zdaj me je razočarala tudi ona.*

Konec osnovne šole so vas dodelili očetu, opisujete pekel ...

"S sestro sva bili skupaj dvanajst let v rejniški družini, potem so na centru za socialno delo na podlagi stare odločbe sodišča, ko sta se mama in oče ločevala, skrbništvo nad nama dodelili očetu. Očeta nisva poznali, mama je pa tako izgubila vse pravice. Sestra je ostala pri rejnikih, kar je bil še en šok, ker so naju ločili. Stara sem bila štirinajst let, na pragu prvega letnika srednje trgovske šole, ko sem šla živeti k novi očetovi družini. Seveda sem se veselila selitve k očetu, ker sem si želela biti nekje doma.

Pri očetu sem bila štiri mesece. Mesece septembra, nekaj dni po mojem rojstnem dnevu, se je začela kalvarija. Oče me je začel zlorabljati psihično, fizično, spolno. Prišla sem v še večji pekel. V nekem trenutku nisem zdržala več in sem se zaupala sošolki. Prijava je šla do vodstva šole in policije, očetu so me vzeli ter me nastanili v mladinski dom Malči Beličeve. Tam sem ostala eno leto. Za novo leto smo bile v domu štiri dekleta, ki nismo imele kam. Iz doma nismo smele iti, smo pa imele prost večer in smo gledale ognjemet na Ljubljanskem gradu. Vzgojiteljica je prinesla brezalkoholni šampanjec, skupaj smo nazdravili in takrat sem prvič v življenju občutila, da pa smo morda tudi otroci, ki ne živimo pri svojih starših, nekaj vredni."

Dom Malči Beličeve so čez poletje zaprli. Ker niste imeli kam, ste šli delat v gostilno. Za hrano in prenočišče?

"Stara sem bila petnajst let, v gostilni sem čez poletje garala po cele dneve. Za hrano in prenočišče. Zatem so me dali v stanovanjsko skupino Črnuška gmajna, kjer sem ostala dve leti, da sem končala trgovsko šolo. Želela sem naprej v šolo, a za to nisem imela možnosti. Nisem bila stara še osemnajst let, ko sem se morala izseliti iz stanovanjske skupine, da so dobili prostor mlajši od mene. Rekli so mi, da sem dovolj samostojna, da grem delat in živeti v najem. Skupaj z enim fantom, ki je tudi bival v tej stanovanjski skupini, sva najela sobico v starejši hiši v Savljah v Ljubljani. Životarila sva mesec in pol, on je začel delati pripravištvu kot kuhar, jaz kot trgovka. Mesec in pol sva čakala na prvo plačo in od takrat naprej dobro vem, kaj je lakota."

Kako živite danes? Imate stike z mamo, očetom, sestro?

"Očeta nočem več srečati. Mama je imela dovolj časa, da bi me poiskala in mi povedala svojo plat zgodbe. Dolgo sem jo zaman čakala in vprašanje je, ali bi jo danes še sprejela. S sestro imam stike, ima štiriletno hčerko, živita sami v najemu. Nad nečakinjo sem tako navdušena, dejansko sem z njenim rojstvom tudi sama začela živeti in resnično upam, da bom nekoč tudi sama mama. Tudi sama živim v najemu, imam redno službo, pripravljam se na maturitetni izpit in želim se vpisati na Fakulteto za evropske študije, da bi lahko nekoč delala kot varuhinja otrokovih pravic."

Kaj pa vaša čustva? Kakšna so danes?

"Danes nikjer nisem in se ne počutim doma. Ko rečem "domov grem", me vedno zaboli, ker se ne počutim "doma"." Če sem v zvezi, se zelo bojim pokazati, da imam rada in zelo težko zaupam, če sploh. Včasih brez dobrega argumenta kar "napadem", na primer partnerja, da mi hoče slabo, pa v resnici ni tako. Kot otrok sem si zelo želela zaupati, pa nisem imela komu. Zelo sem želela biti ljubljena, pa nisem bila. Zdaj, ko mi to nekdo ponudi, to težko sprejemem, v podzavesti je še vedno

"Notranjega miru ne najdem in razlog, da sem napisala knjigo, je, da bi končno otrokom, ki živijo v sistemu rejništva, preprečili tako življenje. Rada bi samo to, da ti otroci dobijo dom v pravem pomenu besede ... Živim v najemu, imam redno službo, pripravljam se na maturitetni izpit in želim se vpisati na Fakulteto za evropske študije, da bi lahko nekoč delala kot varuhinja otrokovih pravic." / Foto: Tina Dokl

majhna Neira, ki tega ni imela. Pri tridesetih s tem ni enostavno živeti. Notranjega miru ne najdem in razlog, da sem napisala knjigo, je, da bi končno otrokom, ki živijo v sistemu rejništva, preprečili tako življenje. Rada bi samo to, da ti otroci dobijo dom v pravem

pomenu besede. Niti ne trdim, da so vse rejniške družine slabe. In so številne družine, ki želijo posvojiti te otroke, pa jim država ne dovoli."

Knjige nisem doživela na način, da iščete sočutje zase, ampak bolj kot neki

premik na bolje za sedanje generacije otrok, ki ne morejo živeti v bioloških družinah. Da jim bo lepše.

"Točno tako. Da se sistem spremeni."

Pred Evropskim sodiščem je vaš primer zaradi kršenja otrokovih pravic do doma in družine.

Odlomek iz knjige:

Želela sem si umirjenosti ter predvsem notranjega miru. Jesen nam prinaša vse to. To je čas, ko se narava umiri od vročega poletnega sonca in se počasi pripravlja na mrzel sneg v letnem času zime. To je čas, ko se človek v mračnih večerih lahko poglobi vase, si skuha topel čaj in poklepeta s svojimi ljubljenimi. Kot otrok sem si tega še kako želela. Kaj vse bi dala, da bi vsaj en jesenski večer imela možnost doživeti, da bi me imel kdo rad, da sem nekje dobrodošla, da bi se nekje počutila doma! Kaj vse bi dala, da bi izgnila ta skeleča bolečina, ki me je vedno znova opozarjala, da nimam pravega doma, da sem v rejniški družini le začasno, da zame ne obstaja neka stalnost in zavetje, ki so ga bili deležni moji vrstniki. Zelo zgodaj sem se začela zavedati, da drugim otrokom nisem enaka.

"Za tožbo sem se odločila po posvetu z odvetnikom, z njo pa želim predvsem opozoriti institucijo, kot je Evropsko sodišče, da imamo v Sloveniji diskriminatoren sistem za otroke, ki ne morejo živeti pri bioloških starših in jih center za socialno delo pošlje v varstvo in vzgojo v rejniške družine (ki bi po mojem mnenju morale biti ukinjene) in v institucije, kjer so otroci predvsem za vikende in počitnice prepuščeni sami sebi in se jim ne nudi potrebne pomoči."

Suzana P. Kovačič

Po veliki noči tudi veliki dan?

Velika noč ni velika le zaradi pirhov, šunke in potic. Velika in največja je zaradi vere, da se nam po smrti zgodi (t)isto, kar se je Kristusu, ko je po križanju vstal v večno življenje ... Kaj pa dnevi, ki so nam na tem svetu še ostali. Je vseeno, kako jih preživimo?

Miha Naglič

Velikonočna vera je res velika reč. Sama po sebi in za vse, ki jo imajo. Ki jo zmorejo. Podpisani sodim med tiste, ki bi jo radi imeli, a je pravzaprav ne zmoremo. Tisti, ki jo in o njej nikdar ne (po)dvomijo, so res obdarjeni. Taka vera je božji dar, neodvisen od zemeljskega premoženja in vreden več od njega. A ne gre le za premoženje. V tem premisleku pred veliko nočjo 2010 bi se rad dotaknil še neke druge vere, vere v - zemeljske reči.

Vprašano drugače: bomo po veliki noči kdaj doživeli tudi veliki dan? Krščanski odgovor je jasen: največji dan je dan smrti, kajti po njem nas čaka vstajenje in večno življenje. Prav. A v tem zapisu se kljub temu omejimo le na naše zemeljske dni, o teh nekaj vemo, o tistih onstran pravzaprav ničesar. Na svetu sta s tega vidika dve vrsti ljudi. Eni so prepričani, da sveta ni mogoče bistveno spremeniti, kaj šele poboljšati; treba je živeti po veri in se troštati, da bomo za vse, kar moramo na tem svetu potrpeti, poplačani na onem. Drugi živijo po veri, ki je zemeljska - da je mogoče že na tem svetu živeti drugače in boljše. Takšno vero smo imeli tudi vsi tisti, ki smo se v minulem stoletju ravnali po Marxovem evangeliju, povzetem v znameniti enajsti tezi o Feuerbachu: Filozofi so svet samo različno razlagali, gre pa za to, da ga spremenimo. A spreminjali so ga v nekaterih delih sveta tako radikalno, da so mnogi namesto nebes

na zemlji že ta svet doživeli kot pekel. Kot Hudo jamo. Kdor je videl slike iz nje, mora priznati, da so res hude, da po hudobiji prekašajo slike iz Dantejevega Pekla, ki so v primerjavi z njimi nedolžna slikanica za otroke, navaden strip.

Marx je bil judovskega rodu, številni komunisti so bili vzgojeni v krščanskem duhu in tako ni čudno, da so svoj projekt dojemali kot nekakšno teologijo osvoboditve. Dialektični in historični materializem sta bila kot svetli duh, Marxov in Engelsov nauk so doživljali kot evangelij, proletariat kot izvoljeno ljudstvo, Lenina, Stalina, Mao Zedonga in Tita pa kot apostole ... Revolucionarni projekt so živeli kot izrazito verski projekt, v veri, da ustvarjajo nebesa na zemlji. Ta vera je bil pri nekaterih tako močna, da - blagor jim - še danes verujejo, da z vero ni bilo nič narobe, le ljudje niso bili zanj dovolj dojemljivi in dovolj močni, da bi jo uveljavili!

Kakorkoli že: po očitnem neuspehu komunističnega projekta spreminjanja tega sveta - največjega v novejši zgodovini človeštva - je zdaj vprašanje, ali se moramo odpovedati vsakršnim ambicijam delovati tako, da naše življenje že na tem svetu naredimo lepše in boljše ali vsaj bolj prijazno? Če je iluzorno upanje, da bi Veliki dan doživeli že za življenja, to še ne pomeni, da smo odvezani vsakršne skrbi za lepše zemeljske dni. Navsezadnje se

tudi številna verstva ne posvečajo le upanju na posmrtno življenje, temveč tudi izboljšanju svetnega. V svojih naukih se precej razlikujejo, a v vsej njihovi raznolikosti je kljub temu mogoče najti najmanjši skupni imenovalac. To je tisto znamenito "zlato pravilo", ki so ga poznali že stari Egipčani: "Ne stori drugemu tega, česar ne želiš, da bi drugi storil tebi." Ne ubijaj, če sam ne želiš biti ubit, ne kradi, če nočeš biti okraden ...

"Nič, kar je bilo ustvarjenega, nam ne sme biti tako svetega, da ne bi moglo biti preseženo." Tako je pisalo v Programu Zveze komunistov Slovenije, ki ga je ob sprejemu prejel vsak novi član. Filozof Tine Hribar je ta drzni stavek odločno zavrnil: "To so (bile) sveto-skrunske, za nazaj vse zločine opravičuje, za naprej pa vse zlorabe opravičuje besede. /.../ Toda obstaja sveto, ki ne more in ne sme biti nikoli preseženo in o katerem se zato ni moč pogajati." To sveto Hribar povzame v treh najvišjih vrednotah svetovnega etosa, ki so: svetost življenja, posvečenost mrtvih in človekovo dostojanstvo. Če bi vsi spoštovali vsaj te tri vrednote, bi bili naši dnevi že na tem svetu svetlejši. Vedenje o tem, kdaj pride naš vstajenski dan, pa ni v naših močeh. Da pride, lahko le verujemo. In to je ta največja, velikonočna vera.

Miha Naglič

Janez Bleiweis se je preselil
v park pred Gorenjskim glasom.
Foto: Tina Dokl

Napisali so najlepši koroški pesmi

Sem pubič rasov tam ...

Lani so se Slovenci na Koroškem spomnili treh pomembnih rojakov: župnikov in narodnih buditeljev Franca Treiberja in dr. Janka Mikule ter skladatelja, organista in zborovodje Pavla Kernjaka.

Med številnimi pesmimi, ki jih prepevajo slovenski pevski zbori na Koroškem, imata dve poseben pomen. To sta "Rož, Podjuna, Zila" in "Nmav čez izaro". Imajo ju za himni Slovencev na Koroškem. V letih, ko obiskujem Koroško, sem na koncertih pogosto doživljal, da je res tako, saj je občinstvo med petjem teh pesmi vstalo in solznih oči začelo prepevati s pevci na odru. Enako kot na Primorskem, ko z odra zadoni "Vstani Primorska". To so trenutki, ko slovenska narodna zavednost doseže vrhunec.

Proti koncu lanskega leta so se Slovenci na Koroškem spomnili treh mož, ki so se s pesmima "Rož, Podjuna, Zila" in "Nmav čez izaro" zapisali v zgodovino slovenskega naroda. To so župnik, pisec in svetovni popotnik **dr. Janko Mikula**, župnik, organizator slovenske kulture in skladatelj **Franco Treiber** in organist, skladatelj in zborovodja **Pavle Kernjak**. Dr. Janko Mikula je skupaj z zavednim slovenskim kmetom s Sel Jankom Olipom napisal besedilo za pesem "Rož, Podjuna, Zila", Franco Treiber je napisal besedilo in melodijo pesmi "Nmav čez izaro", Pavle Kernjak pa je pesem "Rož, Podjuna, Zila" uglasbil.

Pesem na Poljančevem pogrebu

Vsak od teh pomembnih mož in vsaka od teh dveh čudovitih koroških pesmi ima zanimivo ozadje. Dr. Janko Mikula je bil rojen 29. oktobra 1904 na

Hribu/Oberaichwald v fari Loče/Latschach ob Baškem jezeru, umrl pa je 8. aprila leta 1988 v Sydneyju v Avstraliji, kamor je odšel leta 1952 in deloval med Slovenci in Hrvati. Na domačem pokopališču v Ločah so ga pokopali 5. maja istega leta. Na pogrebu mu je domači cerkveni zbor zapel tudi njegovo "Rož, Podjuna, Zila". Besedilo zanjo sta Mikula in Olip napisala leta 1938 na Selah kot izraz njune bolečine ob smrti prijatelja, zavednega slovenskega duhovnika in politika Vinka Poljanca, ki so ga nacisti v zaporu mučili in zastrupili, da je kasneje umrl. Vinko Poljanec je bil prva žrtev nacizma med koroško slovensko duhovščino. Zna-

menito pesem o treh koroških dolinah je uglasbil Pavel Kernjak. Pevski zbori iz vse Koroške so jo kljub rastočemu nacističnemu nasilju po priključitvi Avstrije k nemškemu rajhu 12. marca leta 1938 upali zapeti na njegovem pogrebu 29. avgusta leta 1938. Pesem se sklone z besedami: "V sveti zemlji sniva tvoj slovenski sin".

Franco Treiber je bil rojen 29. januarja leta 1809 v Bačah/Faak pri Baškem jezeru, umrl pa je oktobra leta 1878 v Št. Jakobu v Rožu. Sodeloval je pri ustanovitvi prve posojilnice leta 1872, nad trideset let pa je vodil pevski zbor. Zlagal je besedila in jih opremljal z ljudem prijaznimi melodijami. Napisal je več

Pevce Slovenskega okteta Jože Vidic (levo) s Kernjakovimi vnuki Katjo, Valentinom in Antonom na celovškem koncertu v spomin na 110-letnico rojstva in 30-letnico smrti Pavla Kernjaka. Anton kot obetaven pianist deluje v Švici.

Na dr. Janka Mikulo in Franca Treiberja od lani naprej spominjata plošči na župnijski cerkvi v Ločah.

Kernjakova sinova Pavle in Stanko na slovesnosti v čast njunega očeta. Najstarejši sin Mirko je lani umrl.

pesmi: En mav postojmo, Bratec moj predragi, Temna noč bo minila. Najbolj znana je Njav črez izaro. Dr. Pavel Zablatnik je v svoji knjigi o koroških ljudskih pevcih, vižarjih in pesnikih zapisal, da je Treiber to pesem prvič zapel leta 1855, ko sta mu nenadoma umrla mati in oče in je ostal njegov dom pri Rjavcu prazen. Ko se je nekega dne peš vračal iz Celovca v Bače in se je skozi "gmajnico" bližal svojemu domu, se je ustavil pri stricu in na kos papirja napisal pesem, ki jo zbori prepevajo v različnih inačicah. V izvirniku jo je Treiber zapisal takole: "Tam čiz jizaro, noj čiz hmajnico, je to pravi dum moje zibale. Zibali so me mamica moja, peli so mene: hija, haja-ja. Sem publič rasov tam, sem dro biv vesev, da sem včasih še kako pesmico zapev."

Novembra lani so na zunanji steni cerkve v Ločah odkrili dr. Janku Mikuli in Franci Treiberju spominski plošči, ki ju je blagoslovil župnik **Stanko Olip s Sel**. Na slovesnosti je bil tudi Mikulov nečak **dr. Kristijan Kaefer** iz Celovca, ki hrani nekaj zapuščine svojega strica.

Pojte, da boste preživeli

Glasbenega samouka, zborovodje, organista, pesnika in skladatelja Pavla Kernjaka iz Trebinja/Treffen v bližina Št. Ilja /St. Egyden ob Dravi so se lani Slovenci na Koroškem spomnili na več prireditvah. Minilo je 110 let njegovega rojstva in 30 let od njegove smrti. Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza sta v njegov

spomin organizirali dva koncerta, Televizija Ljubljana pa je posnela dokumentarni film "Pavle Kernjak, pr Dravč doma". Scenarij zanj je napisala Jasna Nemec Novak, režirala pa ga je mlada koroška Slovenka s Sel Milena Olip, ki je diplomirala na ljubljanski igralski akademiji in je vnukinja Janka Olipa, ki je z Mikulo sodeloval pri pisanju besedila za pesem "Rož, Podjuna, Zila".

Pavel Kernjak je bil rojen 9. februarja 1899 pri Mežnarju v Št. Ilju. Njegov oče je bil hkrati mežnar, organist in pevodja cerkvenega zbora. Ker je bil mladi Kernjak glasbeno nadarjen, mu je oče na prigovarjanje domačega župnika Johanna Schneditza kupil harmonij, na katerega je igral do smrti in ga v šentiljski župniji hranijo še danes. Pavle bi rad študiral glasbo, vendar doma ni bilo denarja. Izučil se je za krojača, kmetoval, zraven pa pisal in pel ter z dvanajstimi leti prvič sedel za cerkvene orgle, še posebej po zgodnji očetovi smrti. Pavle Kernjak se je po poroki z Amalijo Šaler leta 1926 iz rodne Št. Ilje preselil na ženin dom k Filiju na Trebinjo na obrežju Drave. Tu je Pavle Kernjak za svojim harmonijem napisal najlepše koroške pesmi: Mojcej, Katrco, Juhe, pojdamo v Škufčce, Gvažek, Regina, Vasica moja in še številne druge. Skupaj je Kernjak napisal ali priredil okrog sto pesmi, poleg tega pa je vodil številne pevske zборе. Avtobusi obiskovalcev iz Slovenije so prihajali k Fileju, da bi segli v roke ali celo zapeli z legendarnim Kernjakom! Kot mlad novinar sem ga imel čast srečati tudi sam. S profesor-

jem in znanim popisovalcem Prešernovega življenja Črtomirjem Zorcem in fotoreporterjem Francetom Perdanom smo neko dopoldne kar dolgo kramljali z njim in za konec ob spremljavi njegovega harmonija zapeli nekaj večno lepih koroških pesmi! Za največjo svetovno slavo Kernjakovi pesmi pa je poskrbel Slovenski oktet: prvi, ki je pred Kernjakovo hišo postavil leseno skulpturo Mojcej, in sedanj, ki še naprej goji spoštovanje do Kernjakovih pesmi.

Očetov glasbeni talent so podedovali tudi trije sinovi Miro (1926), Stanko (1928) in Pavle (1941). Še posebej Miro je bil kot skladatelj in pevovodja dejaven v glasbi in petju, vendar mu je zaradi številne družine petnajstih otrok, med katerimi so najmlajšo krstili za Mojcej, in skrbi za dom pri Filiju zmanjkovalo časa. Umrl je lani, Stanko in Pavle pa sta še živa. Kernjakov rod nadaljuje dvaindvajset vnukin in vnukov. Pavle Kernjak je 11. decembra leta 1979, mesec po koncertu, ki so ga njemu in njegovemu velikemu prijatelju Radovanu Gobcu v čast priredili koroški Slovenci, umrl. Dokler bo Koroška pela, bo živela, je pogosto sporočal rojakom na Koroškem, in obljubljal, da bo še pel. V zadnjih letih življenja v njegovih besedah ni bilo več iskivosti in vedrine. Svojemu prijatelju Šimeju Doberniku je po dveh operacijah grla zapisal: "Vsi bi radi imeli moje spomine, življenjepise itd. Povej jim, da sem star in truden in da sem pel tako dolgo, celo življenje, da mi je počil krof."

Jože Košnjek

Oplenac, kraljevsko mesto Srbije

Srbi so ponosni na Beograd, saj je glavno mesto njihove države. Posebno spoštovanje pa gojijo do Topole in bližnjega Oplenca v osrčju Šumadije, saj se je tam pod vodstvom Črnega ali Karavega Džordža, kasnejšega Karadžordža, začel upor proti Turkom.

Največ Slovencev obiše Beograd. Za vsakogar, tudi za tiste, ki imajo Beograd v malem prstu, je obisk Skadarlije s številnimi restavracijami in izvirno srbsko glasbo in sprehod po ulici Kneza Mihajlova do Kalemegdana s parkom, muzeju in spomenikom herojem, ki stojijo na vzpetini nad sotočjem Save in Donave, posebno doživetje. Na Ušću, ob sotočju dveh velikih rek, je pokojni srbski voditelj Slobodan Milošević pred milijonskim občinstvom konec preteklega stoletja grozil s kaznovanjem neposlušnih republik tedanje Jugoslavije. V bližini Kalemegdana (beseda ima turško poreklo: kale pomeni polje, megdan pa boj - op. p.) ima svoje prostore slovensko veleposlaništvo.

Kljub zameram do pokojnega jugoslovanskega predsednika Josipa Broza - Tita oblast skrbi za Hišo cvetja na Dedinju, v katero so maja leta 1980 pokopali pokojnega predsednika. Hišo cvetja so postavili na mestu, kjer je stala Titova vrtna uta. Prijazna gospa pri vходу k Titovemu grobu mi je povedala, da je Hiša cvetja z bližnjim muzejem najbolj obiskana turistična točka v Beogradu. Letno se pokojnemu politiku pokloni nad sto tisoč ljudi iz vseh delov nekdanje skupne Jugoslavije in iz tujine. Samo za 25. maj, nekdanji dan mladosti in Titov rojstni dan, pride na Dedinje nad dvajset tisoč ljudi. Dedinje so tisti del Beograda, kjer je zemlja najdražja.

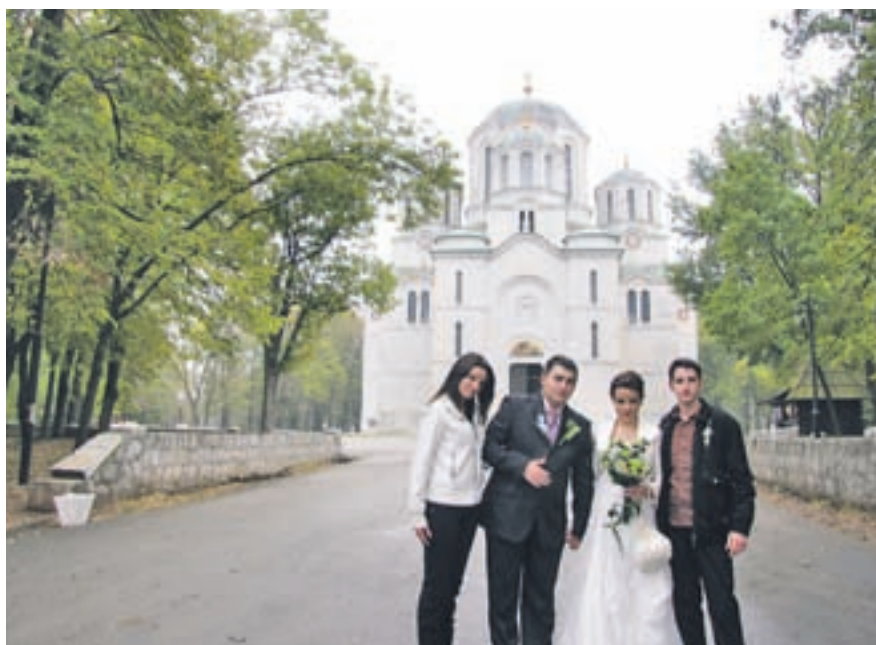
Beli dvor, kraljevski kompleks, je del Beograda, kjer se srečujeta slovenska

in srbska zgodovina. Starojugoslovanski kralj Aleksander, ki je vladal tudi Slovincem in so ga leta 1934 ubili v Marseillesu v Franciji, je leta 1922 tam kupil precej zemlje, njegovi nasledniki pa so leta 1937 zgradili Beli dvor. Ker se družina Karadžordževićev po drugi svetovni vojni ni smela vrniti v Jugoslavijo in ji je bilo vzeto imetje, je postal Beli dvor ena od Titovih rezidenc. Sedanja srbska oblast je dvorsko posest vrnila Karadžordževićevim potomcem. Leta 2001 se je v Beli dvor naselil princ Aleksander II, sin kralja Petra II. Na drugi strani avenije stoji vila, v kateri od lani naprej živi 85-letna Jovan-

ka Broz, soproga pokojnega jugoslovanskega predsednika Tita.

Slovenski ponos sredi Beograda

Slovinci, ki pridejo v Beograd, običajno ne zamudijo priložnosti obiskati gradbišča ene od največjih pravoslavni cerkva na svetu, hram Svetega Save, ki ga v mestnem predelu Vračar gradijo že od leta 1930 dalje. Mogočna cerkev, ki s svojo veličino in izpovednostjo osvoji obiskovalca, je zgrajena na kraju, kjer naj bi Turki okrog leta 1630 sežgali kosti največjega svetnika srb-

Poročni par pred Karadžordževo cerkvijo na Oplencu

ske pravoslavne cerkve in njenega prvega nadškofa Sv. Sava. Kot Rastko Nemanjić se je rodil leta 1175 ali 1176 in kot mladenič odšel med menihe na grško goro Atos, kjer si je nadel ime Sava. Hram Svetega Save je za Slovence še posebej pomemben zato, ker pri gradnji od leta 2001 naprej sodeluje podjetje Marmor iz Hotavelj. Izbrano je bilo med štiridesetimi kandidati in doslej opravilo večino najzahtevnejših kamnoseških del na zunanosti hrama, zadnji dve leti pa z najzahtevnejšimi reliefi in mozaiki sodeluje pri opremljanju notranjosti cerkve. Za hram pravijo, da je slovenski ponos sredi Beograda. Tudi beograjski vodiči med predstavljanjem veličine gradnje vedno povedo, da so med pomembnimi graditelji tudi Slovenci. Ker ima hotaveljsko podjetje s srbskim trgov in trgi sosednjih držav resne načrte, je lani v Topoli v Šumadiji zgradilo nov obrat za obdelovanje kamna.

Začetek in zadnji dom rodbine Karadžordžević

Južno od Beograda, v smeri proti Kragujevcu in Nišu, leži najbolj "srbska" pokrajina Šumadija. Predvsem zaradi zgodovine jo imajo za srce Srbije. V okolici Topole in bližnjega Oplenca je Džordže Petrović, rojen leta 1762 v Viševcu, leta 1804 začel upor proti Turkom, ki so do takrat neprekinjeno 400 let vladali Srbiji. Turki so se ga bali in ga zaradi temnejše polti in gostih črnih las imenovali črni ali po turško Karavi Džordže ali Karadžordže. Z njim se je začela kasnejša kraljevska dinastija Karadžordžević. Džordže

(Jurij po slovensko) je bil za tiste čase, ko so bili ljudje povprečno visoki od 160 do 170 centimetrov, s svojo postavo in dvometrsko višino pravi silak. Čeprav je moral za nekaj let zbežati iz Srbije, je ostal narodni junak. Vrnil se je in prevzel oblast, vendar so ga njegovi nasprotniki, med katerimi je bila predvsem poražena srbska plemiška družina Obrenoviće, leta 1817 v Radovanškem logu blizu Smedereva ubili. Med spanjem mu je njegov sorodnik Nikola Novaković odsekal glavo.

Potomci, še posebej vnuk Peter I., ki je leta 1903 postal srbski in po letu 1918 tudi kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev, je hotel trajno zaznamovati povezanost Šumadije in Karadžordžević. Na dobrih 300 metrov visokem in od daleč vidnem hribu nad Oplencem blizu Topole je leta 1910 začel graditi cerkev Sv. Džordža z grobnicami. Med prvo svetovno vojno je bil vrhunski arhitekturni in umetniški spomenik, ki ga je zasnoval arhitekt Kosta Jovanović, poškodovan, nato pa predvsem po zaslugi kralja Aleksandra I. obnovljen. Cerkev krasi 725 mozaikov s površino 3500 kvadratnih metrov in s 1500 podobami osebnosti iz srbske zgodovine ter pozlačena ikona Marije z Jezusom, glavni lestenec pa je narejen iz orožja poražene srbske vojske na solunski fronti in ima obliko navzdol obrnjene kraljevske krone. V cerkev so najprej pokopali kralja Petra I. in leta 1930 posmrtno ostanke začetnika rodbine Džordža Petrovića ali Karadžordža. Samo štiri leta kasneje je bil v cerkvi pokopan kralj Aleksander I, ki so ga 9. oktobra leta 1934 v Marseillesu ubili pripadniki hrvaškega

Tak je bil slavni Džordže Petrović, kasnejši Karadžordže. S svojim videzom, postavo in pogumom je vlival nasprotnikom strah v kosti.

ustaškega gibanja. Lani so na njegovem grobu priredili veliko svečanost v počastitev 75-letnice smrti, ki so se je udeležili najvišji predstavniki Srbije in Srbske pravoslavne cerkve. Na Oplencu so leta 2000 kot zadnjega pokopali princa Tomislava, sina kralja Petra II. V grobnicah je sedaj pokopanih 22 članov rodbine Karadžordžević. Devetnajst grobov je še praznih. Srbija si prizadeva, da bi na Oplencu pokopali tudi cesarico Marijo, ženo kralja Aleksandra I, ki je leta 1961 umrla v Londonu. Poleg cerkve sta na Oplencu na ogled hiša kralja Petra I. in muzej, na pobočju hriba pa se razprostira velik kraljevski vinograd z vinsko kletjo.

Jože Košnjek

V kraljevi vinski kleti na Oplencu hranijo tri sodove: hrvaškega, srbskega in slovenskega. Slovenski je prvi z desne, na njem pa je napisan uvodni verz iz nekdanje slovenske himne: Naprej zastave slave, na boj junaška kri ...

OKULISTIČNI PREGLEDI
za očala in kontaktne leče

Qlandia Kranj

www.optika.si tel 04 234 234 2

Na strehi Afrike

Vzpon na Kilimanjaro, ki je s svojimi 5895 metri najvišja gora črne celine, je tehnično nezahteven, a zaradi spoštovanja vredne nadmorske višine, stati na njegovem temenu le ni tako enostavno. Karibu Tanzanija! Dobrodošli v Tanzaniji!

Novela Ernesta Hemingwayja *Sneg na Kilimanjaro* je bila prvič objavljena leta 1936, leta 1952 pa posnet legendarni film, v katerem sta v glavnih vlogah blestela Gregory Peck in Ava Gardner. Hm, centralna, ekvatorialna Afrika z goro, ki ima sneg. Je to danes, v času globalnega segrevanja še mogoče? Ima Kilimanjaro sploh še ledenik? O tem sem se lahko prepričala letos februarja, ko sem s prijatelji točno na slovenski kulturni praznik stala na njegovem vrhu.

Najvišji vrh Afrike, ki s svojimi 5895 metri nadmorske višine predstavlja spoštovanja visoko goro, kjer se že več kot očitno občuti pomanjkanje kisika, je vulkan, ki meji na Kenijo in Tanzanijo. Kilimanjaro sestavljajo trije vulkanski vrhovi: *Shira*, *Mawenzi in Kibo*. Najvišji vrh Kiba, *Uhuru Peak*, je najvišji vrh Kilimanjara. Nanj vodi več poti, najbolj obiskana pa je *Marangu Route*, ki se je zaradi obleganosti prijel tudi ime *Coca-Cola Route*.

Konec lanskega poletja smo se prijatelji dogovorili, da bomo odpotovali na *Kili* v lastni režiji. Da bi na vrh Kilimanjara prišli čim bolj aklimatizirani, kar pomeni, dobro prilagojeni nadmorski višini, smo se odločili še za vzpon na 4566 m visoki *Mt. Meru*, ki je peta najvišja gora Afrike. Sledil bi vzpon na Kilimanjaro in če že potujemo v Tanzanijo, bi bil greh, če ne bi obiskali še katerega od nacionalnih parkov in si privoščili safari.

Na potezi je bilo organiziranje vsega potrebnega. Končno število prijavlje-

nih je bilo trinajst. Uveljavljena agencija nam je našla cenovno ugodne letalske vozovnice iz Benetk do Nairobija v Keniji. Za vzpon na Kilimanjaro v vsakem primeru potrebuješ lokalno agencijo v Tanzaniji. Odločili smo se za agencijo *Pure Afro* (www.pure-afro.com), ki jo vodi gospa Vesna Glamočanin, Slovenka, ki je poročena v Tanzaniji. Svet je pa res majhen, saj povsod najdeš Slovence! Vesna nam je pripravila program, ki je bil prilagojen našim željam. Obetala se nam je popolna afriška avantura, katere vrhunec bo vzpon na Kilimanjaro.

Konec januarja smo se odpravili na pot; najprej do Benetk, nato pa preko Istanbula v Nairobi, kjer nas je že ča-

kal mali avtobus in nas prepeljal v Arusho, mesto v Tanzaniji, ki je glavno izhodišče vzponov na Kilimanjaro. Med Nairobijem in Arusho je približno 300 kilometrov ceste. Polovica jo je asfaltirane, polovica ne. Do hotela smo potrebovali skoraj sedem ur vožnje, ki je bila zaradi slabega makadama in premnogh lukenj več kot naporna. A takrat o tem sploh nismo razmišljali, saj smo bili polni adrenalina pred prihajajočimi dnevi. Zanimivo je bilo na mejnem prehodu. Izstopili smo iz avtobusa in se odpravili do mejne hiše, kjer smo kupili kenijsko tranzicijsko vizo, na drugi strani pa turistično tanzanijsko vizo. Že prej smo bili opozorjeni, da sprejemajo le ameriške dolarje,

Na vrhu Meruja; vodnik Amini, moja malenkost, Tanja in ranger Mutoba / Foto: Jelena Justin

ki niso starejši od leta 2004, sicer pa v Tanzaniji sprejemajo dolarje, ki so mlajši od leta 2000. Razlog: baje zato, ker naj bi bil s starejšimi dolarji financiran Osama Bin Laden.

Na mejnem prehodu smo se tudi prvič srečali z Masaji, nomadskim plemenom, ki živi tako v Keniji kot tudi v Tanzaniji. Le oni se lahko prosto, brez potnih listov sprehajajo med obema državama. Masajske ženske so bile na meji vsiljive s prodajanjem kiča, ki ga izdelujejo. Nihče od nas ni pokazal nobenega interesa za nakup, a one so še kar *težile*, nakar je prišel policist in eni od njih iz rok iztrgal zapestnice in verižice, ki jih je prodajala. Priznam, da je bil občutek nelagoden; po eni strani se nam je ženska zasmilila, saj je bil policist precej agresiven, po drugi strani pa je sama vedela, kaj jo čaka, če bo vsiljiva.

Po prihodu v hotel nas je obiskala gospa Vesna. Njena agencija je tudi *skrbela* za nas v Tanzaniji. Ogromno državo, veliko za 46 Slovenij, sestavlja 122 etničnih skupin in kot zanimivost

naj povem, da se ta plemena nikoli niso med seboj spopadla, kot se še danes dogaja v njenih sosednjih državah. Dokaj revna država, kjer se prebivalstvo ukvarja predvsem s kmetijstvom, ima dobro razvit turizem, saj imajo številne nacionalne parke, kamor se hodi na safari, obenem otok Zanzibar v Indijskem oceanu in seveda, Kilimanjaro, najvišjo goro Afrike.

Za eno noč smo se namestili v hotelu in se naslednje jutro odpravili do vhoda v Nacionalni park Arusha, kjer je *Meru*, naš aklimatizacijski vrh. Zaradi postopnega prilagajanja na višino so za vzpon potrebni vsaj trije dnevi. *Momela Gate* oz. vhod v park je na višini 1500 metrov in dnevno se prehodi 1000 višinskih metrov. Za našo odpravo trinajstih članov je skrbela posadka še sedemnajstih domačinov; glavni in pomožni vodnik, glavni in pomožni kuhar ter nosači. Vsak nosač običajno nosi po petnajst kilogramov na člana odprave in pet kilogramov svoje robe. Ker *Meru* leži v nacionalnem parku, kjer je ogromno živali (kafarski bivoli,

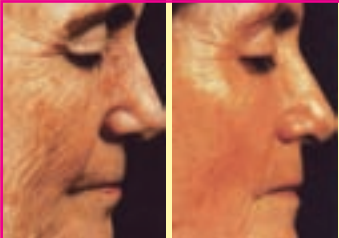
žirafe, zebre, opice, gepardi itd.), je glavni vodnik *ranger* s puško.

Meru je vulkan, na katerega vodi ena sama pot, le v spodnjem delu sta možnosti dve. Mi smo izbrali krajšo pot, saj smo z vzponom začeli okrog 13. ure, ko je bila vročina res huda. Zakaj šele tako pozno, me boste vprašali? Zato, ker je do vhoda približno dve uri vožnje, nato pa je bilo potrebno urediti vso birokracijo, nas registrirati, glavni vodnik je izbral nosače, ki so nato stehali prtljago.

Prvi dan smo se povzpeli do kočice *Miriakamba*, na višini naše Kredarice. Pot, dolga približno osem kilometrov, je potekala pretežno po savani in gozdu, tako da smo imeli možnost opazovati rastline in živali. Drugi dan smo se povzpeli do kočice *Saddle Hut* na višini 3570 m. Zgodaj popoldne smo opravili še aklimatizacijsko turo na *Little Meru*, 3820 m. Z njega se je pokazala pot proti našemu prvemu cilju, pot, ki nas je čakala v nočnih urah, saj se vzpon na *Meru* začne okrog enih zjutraj. Hoditi smo začeli ob pol dveh

Gospa Vesna z možem in sinom Timijem / Foto: Jelena Justin

OBRAZNI LIFTING

V 30 MINUTAH DO VIDNO ZMANJŠANIH GUBIC!!!

NOVO!

Povzroča izjemno hitro obnavljanje celic in kopičenje kolagena za **300 %!** ~~80 EUR~~ **39 EUR**

PRIPOROČAMO: suhi koži, ki ji primanjkuje vlage, zreli koži, koži z gubicami, viseči koži, popokanih kapilarah in **vidnih učinkih pri širokih porah!**

BODY WRAPPING - hujšanje:

posamezni obisk 50 EUR, v paketu samo 24 EUR

- **ODVEČNIH KILOGRAMOV SE BOSTE REŠILI HITRO IN BREZ NAPORA!!!**
- **s konfekcijske številke 46 na številko 40 samo v 3 tednih**

Pomladimo se v Kozmetičnem studiju

Hrast Ksenija s.p., Ul. Rudija Papeža 5, Kranj, tel.: 04/23 52 570, GSM: 031/334 525, www.kozmetika-ksenija.si

SUPER UGODNO!! • BODY WRAPPING 24 EUR • SOLARIJ do 20 min. 6 EUR • POMLAJEVALNA NEGA OBRAZA 35 EUR • NEGA MLADE KOŽE 19,90 EUR

MASAŽA CELEGA TELESA - 50 MIN - 19.99 EUR

Koča Horombo na nadmorski višini 3700 metrov. Zbudili smo se v sončno jutro. / Foto: Jelena Justin

Na vrhu Kilimanjara na slovenski kulturni praznik, 8. februarja 2010 / Foto: Jelena Justin

Zadnji metri pod vrhom. In svet je obsijalo sonce ... / Foto: Jelena Justin

zjutraj, z lučko na glavi. V spodnjem delu pot ni strma, potem pa se začne strmo vzpenjati do t. i. *Rhino Pointa* oz. do *Nosorogove točke*, na višini 3800 metrov. Sledil je rahel spust, nato pa strm vzpon do vrha po robu kraterja. Ker smo bili na gori povsem neaklimatizirani, so se začele pojavljati prve težave, ki pa nikomur niso preprečile vzpona na vrh. Zaradi pomanjkanja kisika smo čutili pritisk v glavi, rahle težave z ravnotežjem so bile nekaj povsem običajnega, težav z dihanjem ni bilo, nekatere je pestila teža v želodcu. Tudi mene. Pojavila se je takoj, ko sem, da ne bi dehidrirala, popila nekaj vode, ki je bila ledeno mrzla. Nisem vedela, kaj je narobe. Je to odgovor telesa na višino, ali na mrzlo vodo? Ob prihodu na vrh sem bila blede kot smrt, a ledene vode, ki sem jo imela v nahrbtniku, nisem več pila. Slabost je čudežno izginila, sčasoma pa je tudi voda postala toplejša in primernejša za pitje. Še dobro, da smo hodili ponoči navzgor in so bile temperature malenkost pod ničlo.

Meru se je včasih imenoval *Socialist peak*, kar smo lahko prebrali na vrhu, saj je imela država nekdanje socialistično ureditev. Nekaj minut zasluženega počitka in zrenja v trikotno senco gore, ki me je namučila.

Počasi smo se vrnili do koče na višini 3500 metrov, nato pa je sledil spust na izhodišče. Ta dan smo skupaj prehodili okrog 30 kilometrov. Ob vračanju nazaj v dolino smo pobrali napitnino za naše nosače, kuharja in vodnika. To je za Tanzanijo uveljavljena praksa in napitnina jim predstavlja precejšen del zaslužka.

Po prihodu na izhodišče smo prejeli tudi diplome za uspešen vzpon na *Meru*. Pred nami je bil dan počitka, ki smo ga izkoristili za obisk masajske tržnice in nakup spominkov, nato pa je sledila priprava opreme, ki smo jo potrebovali na Kilimanjaru. V transportno vrečo sem dala topla oblačila, spalno vrečo, v nahrbtnik, ki sem ga nosila sama, pa tisto, kar sem vedela, da bom rabila čez dan. Zvečer smo imeli sestanek z glavnim vodnikom. Njegov odločen in samozavesten nastop je bil prav navdušujoč. Jeremy je vodnik z desetletnimi izkušnjami.

Naši vodniki, kuharja in nosači. Brez njih bi bilo precej težje. / Foto: Jelena Justin

Svetoval nam je, kaj vzeti s seboj, kako hoditi, koliko vode je potrebno popiti, kako opazovati svoje telo, ki se bo ponovno soočalo z veliko nadmorsko višino. Kot zanimivost naj povem, da je bilo obvezno popiti 3 litre vode na dan ter hkrati opazovati barvo urina. Če bi bil ta temen, bi pomenilo, da je telo dehidrirano in bolj podvrženo težavam z višino.

Naslednje jutro smo se odpeljali do vhoda v *Nacionalni park Kilimanjaro*, ki leži na nadmorski višini 1980 m. Imeli smo pet vodnikov, dva kuharja in petnajst nosačev; z njimi vred nas je bilo petintrideset.

Prvi dan smo se povzpeli na višino 2700 metrov do kočice *Mandara*. Do tja smo hodili zelo *pole pole*, kot pravijo domačini, kar pomeni počasi. Nikamor se nam ni mudilo in tudi, zakaj bi hiteli, če ni potrebno, pa še telo se počasi privaja. Pot je potekala skozi deževni gozd. Doživeli smo ga v popolnosti, saj je deževalo. Temperature so bile dovolj visoke, bilo je toplo, a padal je dež. Planinske kočice na Kilimanjaru niso takšne kot pri nas, kjer je le ena hiša, temveč je več manjših hiš, grajenih v alpskem stilu ter opremljenih s pogradi. Deževati je prenehalo, zato smo se povzpeli malenkost višje in se sprehodili še okoli kraterja *Maundi*.

Občudovali smo rastlinstvo in brihtno ugotovili, da je to enako rastlinstvo, kot ga imamo doma v lončkih in nam krasi stanovanje.

Drugi dan smo se povzpeli do kočice *Horombo*, 3700 m. Deževni gozd je zamenjalo nizko grmičevje in savana. Če sem povsem iskrena, precej dolgačasna pokrajina, nekje daleč na obzorju pa se je pokazal vrh Kilimanjara, s svojim ledenikom. Ta dan je bilo vreme oblačno, a precej toplo. Jeremy nas je opozoril, naj nas oblačno vreme ne zavede in da se moramo namazati s kremo, ki ima visok zaščitni faktor. Priznam, da tega nisem storila in celotno pot, skoraj 13 kilometrov, prehodila v kratkih rokavih. Zvečer se mi je zdelo čudno, zakaj vraga mi kožo po rokah kar skupaj vleče. Ko sem dvignila kratka rokava, sem lahko videla, da imam roke rdeče od sonca.

Druščino ob poti nam je delalo neverjetno rastlinje, z veličastnimi ogromnimi senecijami. Ob prihodu do kočice se je vliv dež, ki je padal kakšni dve uri. Po dežju smo odšli do *Zebrinih skal*, približno 300 višinskih metrov višje. Ti popoldanski sprehodi, kjer se dvigneš nekaj sto višinskih metrov višje, so del aklimatizacije oz. prilagajanja telesa na višino. Vsak meter je blagodejen, saj pomeni lažje in bolj učin-

kovito spanje. Ja, višina vpliva tudi na spanje.

Tretji dan nas je pot vodila do zadnje kočice Kibo, 4700 m. Nizko grmičevje je sčasoma zamenjala vulkanska pušča-va. Na desni strani je kot angel varuh stal mogočni *Mawenzi*, 5149 m, stranski vrh Kilimanjara, tretja najvišja gora Afrike. Popoldne smo naredili krajši sprehod, nato pa si privoščili počitek. Vzpon na Kilimanjaro se je začel sredi noči. Vodnik nas je zbudil ob polnoči, s hojo smo začeli 15 minut do enih zjutraj. Počasen *pole pole* tempo, ki ga je vodil Jeremy, nas je skoraj vse istočasno pripeljal do roba kraterja, do t. i. *Gilman's pointa*, na višini 5685 m. Ta del vzpona je strm, resnično strm, čeprav imaš občutek za strmino šele potem, ko se vračaš navzdol. Prehitevali smo druge skupine. Videti je bilo, da hodimo precej hitro. Z *Gilman's pointa* smo po robu kraterja šli proti vrhu. Na vrhu Kilimanjara smo bili točno ob sončnem vzhodu, nekateri malenkost prej, drugi kakšno minuto kasneje. Ampak to sploh ni važno! Važno je, da smo vsi prišli srečno na vrh in kasneje tudi z njega. Vrh pomeni, da si na pol poti. Bili so trenutki veselja, objemov in stisnjenih dlani, ko so se brez sramu v očeh nabrale solze in spolzele po licu. *Streha Afrike!* Zanimivo je,

Jeremy, naš vodnik / Foto: Jelena Justin

Vrh kraterja, Gilman's Point / Foto: Jelena Justin

da na leto želi na Kilimanjaro stopiti 15000 obiskovalcev, uspešnost je 40-odstotna. Mi smo to krepko presegli, saj smo na vrh prišli vsi. Ledenik se je ob sončnem vzhodu in takoj po njem obarval v modro, rahlo vijolično, edinstven dogodek, ki ga ne doživi vsak. Pot od zadnje kočice do vrha je dolga šest kilometrov, premaga pa se 1200 metrov nadmorske višine. Potrebovali smo šest ur. Ledenik na Kilimanjaru se vztrajno topi in po meritvah naj bi v dvajsetih letih izginil. To bi pomenilo katastrofo za prebivalstvo, ki živi ob vznožju, saj bi začelo primanjkovati vode. Sledilo je fotografiranje in občudovanje sveta okoli nas. Vulkanska puščava, pokrita s snegom, na obrobju

pa ostanki veličastnega ledenika. Svet je resnično neverjeten.

Vrnili smo se navzdol do kočice Kibo, si privoščili kosilo, uro počitka ter nato nadaljevali do kočice Horombo. Preden smo začeli s spustom, smo ponosno zapeli še Zdravljico, saj smo na vrhu stali na slovenski kulturni praznik. V koči Horombo je sledil slovenski večer. Izpraznili smo svoje transportne vreče in prinesli hrano, ki smo jo imeli od doma. Kako že rečejo ... tisto, saj veste ... *domače!*

Naslednje jutro smo začeli z 22-kilometrskim spustom v dolino. Ob prihodu na vhod parka nas je že čakalo zadnje kosilo, ki so nam ga pripravili naši fantje. Ob pogledu na kosilo ni-

sem vedela, ali vidim prav ali ne. Vzela sem zajemalko, si naložila in previdno poskusila. Če ne bi videla, kaj jem, bi bila prepričana, da jem zelo okusen krompirjev golaž. Zadeva je imela okus po krompirju. Ampak to ni bil krompir! Bile so banane! Ja, pravilno ste prebrali. Bananin golaž. V Afriki namreč raste ogromno vrst banan. Ene od njih so zelene, ki jih uporabljajo le za kuho in imajo okus po krompirju. Prav neverjetno!

Nato nas je čakalo še dva dni turizma, v obliki safarija. Obiskali smo Nacionalni park Manyara Lake in zaščiteno območje krater Ngorongoro. A to je že druga zgodba, ki s streho Afrike nima veze.

Kaj naj rečem za konec? Ko danes z nekažtedensko distanco pogledam nazaj, ko so misli že urejene in pospravljene v poseben predalček, lahko rečem, da nam je uspelo, kot bi rekli Tanzanijci, *hakuna matata*, brez problemov. Afrika me je očarala. Toliko različnih obrazov ne vidiš nikjer drugje. Vsak zase je nekaj posebnega, edinstvenega in šele, ko si tam, vidiš, kako so si med seboj različni. Ja, še se bom vrnila, saj sem zdaj videla le en njen majcen del. Zakaj, vas zanima? Zaradi drugačne kulture, ki je nam tuja, zaradi edinstvene narave, ki jo spoznavamo le preko malih ekranov, in zaradi prijaznih nasmehov tamkajšnjih ljudi.

Jelena Justin

City Star

Otroci do 15. leta starosti, ki potujejo s starši ali starimi starši z vozovnico **City Star** v Bosno in Hercegovino, Nemčijo, Avstrijo, na Češko, Slovaško ali Hrvaško, se peljejo **brezplačno**.

 Slovenske železnice

Blizu doma je blizu srca

Zakaj ne bi vsaj dela letošnjih počitnic preživeli ob odkrivanju turističnih lepot Slovenije? Koliko od petdesetih najbolj zanimivih turističnih točk naše dežele ste že obiskali?

Blizu doma, blizu srca je slogan letošnje akcije Slovenske turistične organizacije, s katero skušajo Slovence privabiti k odkrivanju turističnih lepot Slovenije in k počitnikovanju doma. "Slovenija ni velika dežela. Toda ravno v tem je njen čar, saj je vse blizu. Blizu je tisti tipični vonj, ki je lasten samo mediteranskemu podnebjju, blizu zasneženi vrhovi Alp, blizu razgibana pobočja Pohorja, blizu slikovita Dolenjska in Bela krajina, blizu za mnoge še vedno neodkrito in skrivnostno Goričko ... Pestrost Slovenije je vtakana tudi v turistično ponudbo. Kljub majhni geografski razsežnosti so na voljo številne možnosti za oddih v gorah, ob morju, na kolesu, v naravnih zdraviliščih, smučiščih ..., pravijo v Slovenski turistični organizaciji.

Petdeset slovenskih biserov

Da bi pomagali zožiti izbor in da bi pomagali pri odločitvi, kaj obiskati, so pripravili seznam petdesetih turističnih točk, ki so v Sloveniji najbolj obiskane. Številne med njimi so take, da jih morate obiskati, da resnično začutite Slovenijo, so prepričani v Slovenski turistični organizaciji. Od gradov in naravnih parkov do muzejev in kraških jam. Med petdesetimi slovenskimi znamenitostmi: Slap Savica, Blejski Vintgar, Triglavski narodni park, muzej na Blejskem gradu, Loški muzej Škofja Loka, Čebelarški muzej Radovljica, Spominski muzej talcev v Begunjah, Železarska zbirka v Ruardovi

Tri dni zelene Slovenije ...

Kaj si mladi iz vsega sveta želijo doživeti v Sloveniji?

Slovenska turistična organizacija je mlade z vsega sveta povabila, naj poiščejo najboljši predlog tridnevnega potovanja po Sloveniji za dve osebi s poudarkom na trajnostnem, odgovornem in ekološkem turizmu. Izziv so poimenovali Give me three days of GREEN sLOVEnia. Cena na osebo ne sme preseči petsto evrov, zmagovalec pa bo s prijateljico ali prijateljem lahko predlagani turistični paket tudi preskusil. Vse zanimive predloge bodo po zaključku natečaja preko portala Banke priložnosti ponudili slovenskim turističnim agencijam, da jih pričnejo tržiti, saj bodo zbrani predlogi skrivali odgovor na vprašanje: Kaj si mladi iz celega sveta želijo doživeti v Sloveniji.

Sava Medical in storitve

Podjetje za usposabljanje in
zaposlovanje invalidov, d.o.o.

SPROSTITEV IN DOPUSTI SO NUJNE SESTAVINE NAŠEGA ŽIVLJENJA

**Nudimo vam uporabo naših počitniških kapacitet.
Izbirate lahko med našimi letovišči v
Termah Čatež, Olimia, Lendava, Banovci in
Moravskih Toplicah in v počitniškem domu na Pokljuki.**

**Vsi, ki želite letovali v katerem od navedenih krajev,
pokličite, da se dogovorimo za termin in kraj letovanja.**

**Razpis in pogoji letovanja so objavljeni v LETOVALCU,
ki vam ga pošljemo po pošti ali e-naslov.**

Vse informacije:

Marjeta Gašpirc

Letovanje

Škofjeloška c. 6, 4502 Kranj

Tel.: 04 206 53 19

e-naslov: marjeta.gaspirc@sava.si

Poslovna skupina Sava

graščini na Stari Savi na Jesenicah, Triglavska muzejska zbirka v Mojstrani, Mestna hiša v Kranju, Prešernova rojstna hiša v Vrbi, rojstna hiša pisatelja Frana Saleškega Finžgarja v Doslovčah, rojstna hiša Matije Čopa v Žirovnici, Kovaški muzej v Kropi ...

In kateri slovenski biseri so še takšni, da jih morate obiskati? Akvarij Piran, Kobilarna Lipica, Predjamski grad, podzemlje Pece, stara lekarna in minoritski samostan Olimje, Rimska nekropola v Šempetru, Trentarski muzej v Bovcu, najstarejša trta v Mariboru ...

Za šest odstotkov več domačih gostov

Da se domači gosti vendarle raje odločajo za oddih doma, dokazujejo tudi statistični podatki. Tako so lani v Sloveniji zabeležili šestodstotni porast števila domačih turistov in njihovih prenočitev. Zato na domače goste v Slovenski turistični organizaciji stavi-
jo tudi letos. Pripravili so nagradno

igro Blizu doma, blizu srca in v sklopu zimskega dela akcije so v okviru tekme v smučarskih poletih v Planici izžrebali tudi nagrajenca, ki bo naslednja tri leta lahko preživel teden-

ski oddih za dve osebi v hotelih Hit Holidays Kranjska Gora. Akcijo bodo nadaljevali tudi v poletni sezoni, in sicer v partnerstvu s Turističnim združenjem Portorož.

Nadiža, ena najčistejših slovenskih rek. Poleti je topla in zelo priljubljena za kopanje.

Terme Topolšica

**POMLADNI ODDIH
V TERMAH ZDRAVJA**

vse do 23. aprila
polpenzion pri bivanju 2 dni ali več

že od 38 EUR
na osebo na dan

Prebudite se z naravo!

Rezervacije, informacije:

t (03) 896 31 06 ali 00

e info@t-topolsica.si

w www.terme-topolsica.si

NASMEH JE NEPOZABNA MELODIJA SRCA!

Skozi vse leto za goste pripravljamo cenovno ugodne in pestre programe bivanja.

Zelo dobro so s strani gostov sprejeti paketi bivanja z različnimi dodanimi vsebinami:

- 2-dnevni paket Imava se rada,
- 5-dnevni paket Masažna razvajanja,
- 3-dnevni paket Kratko in sladko,
- 3-dnevni paket Bioterapija po metodi Zdenka Domančiča.

Topolšica z značilnimi naravnimi danostmi pooseblja vse tisto, kar potrebujeta telo in duša sodobnega človeka. Naravna zdravilna faktorja sta termalna voda in blaga srednjegorska klima. Vodo termalnega vrelca (32 stopinj Celzija), ki je primerna za zdravljenje bolezni hrbtenice in sklepov, stanj po poškodbah, postoperativnih stanj na gibalih, bolezni dihal, lažjih oblik kroničnih obolenj srca in ožilja ter kroničnih nevroloških obolenj, smo ujeli v notranje - zunanji bazenski kompleks in letni vodni park Zora z atraktivnimi termalnimi vodnimi površinami. Terme Topolšica so torej prava izbira za vse, ki se želijo prijetno zabavati, pa tudi za tiste, ki si želijo predvsem počitek in oddih, saj zagotavljajo vrhunske zdravstvene storitve in programe za ohranjanje zdravja vsakemu gostu dovolj veliko izbiro. Vabljeni torej v svet termalnih užžitkov, v kraj, kjer vas objame narava.

www.thecasinkorona.com

**Pridite v center igre in zabave
Korona v Kranjski Gori.**

**Tu so časi zlati, zaznamovani z igro,
zabavo, koncerti in odlično
kulinariko.**

Po vznemirljivih trenutkih igre, preplesanem večeru ob petju vašega najljubšega izvajalca ali le po prijetnem izletu v Kranjski Gori je nepogrešljiv postanek v Koroninih restavracijah. Idilična restavracija **Montana** je z vrhunsko kulinarično in vinsko ponudbo prava izbira za goste z izbranim okusom. Specialiteta restavracije so izbrane ribje in mesne jedi, ki jih odlikujejo sveže in prvovrstne sestavine ter nam lasten način priprave. V prijetni samopostrežni restavraciji **Garden** pa vas bodo navdušili krožniki dobrot, s katerimi si lahko sami postrežete po ugodnih cenah in v poljubnih količinah.

In potem novim zmagam naproti ... Morda prav v Koroni. Morda prav v četrtek, 8. aprila ob 23. uri, na finalnem žrebanju »Win a VW Polo«, v katerem je prva nagrada osebni avtomobil VW Polo.

Korona, Casinò & Hotel
Vršiška 23
4280 Kranjska Gora
t +386 4 587 80 00
marketing.korona@hit.si
www.hit.si

Dobitek Superbingo

V četrtek, 18. marca, je v Hitovem igralniško-zabaviščnem centru Korona v Kranjski Gori padel dobitok v višini:

26.400 €

Sreča se je nasmehnila ob 23.30, tokrat 62-letnemu Slovencu, ki občasno prihaja v Korono. Pri igri Superbingo je ob 45. izžrebani številki zadel bingo. K dobitku sta pripomogli 2 jolly kroglici, ki sta bili izžrebani že poprej in sta gostu nadomestili 2 manjkajoči številki na bingo karteli.

Presrečen gost je dejal, da je čutil, da bo današnji večer nekaj posebnega, ni si pa mislil, da bo zadel tako visok dobitok. Dobitek mu je prišel ob pravem času, saj zaključuje dela v svoji novi hiši.

San Marino
10.4. - 11.4.

- prevoz
- 1 polpenzion
- ogledi
- vstopnine

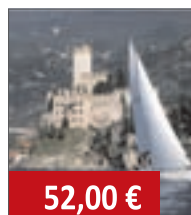
129,00 €

Tržaški zaliv
17.4.

- prevoz
- vožnja z ladjico
- ogledi
- vstopnine

45,00 €

Gardsko jezero
24.4.

- prevoz
- ogledi
- vstopnine

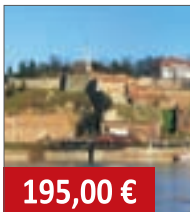
52,00 €

**Trgatev
špargljev**
24.4.

- prevoz
- trgatev
- kosilo
- ogledi

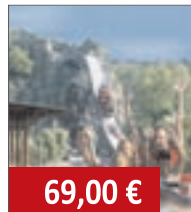
48,00 €

**Beograd &
Novi Sad**
25.4. - 27.4.

- prevoz
- 2 polpeziona
- ogledi
- vstopnine

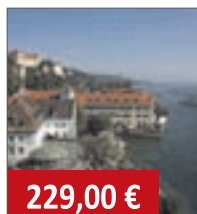
195,00 €

Legoland
29.4.

- prevoz
- vstopnine

69,00 €

Švica in Bodensko jezero
30.4. - 2.5.

- prevoz
- 2 polpeziona
- vožnja z ladjo
- vstopnine

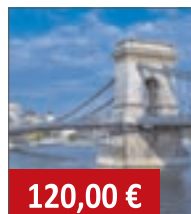
229,00 €

**Boromejski
otoki**
1.5. - 2.5.

- prevoz
- 1 polpenzion
- vožnja z ladjo
- vstopnine

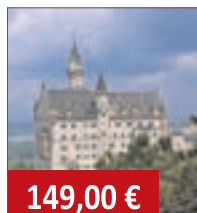
149,00 €

Budimpešta
1.5. - 2.5.

- prevoz
- 1 nz
- 1 večerja v čardi
- vožnja z ladjo
- vstopnine

120,00 €

**Bavarski
gradovi**
1.5. - 2.5.

- prevoz
- 1 polpenzion
- ogledi
- vstopnine

149,00 €

Wendelstein
1.5.

- prevoz
- vožnja z vlakom
- ogledi
- vstopnine

74,00 €

Toskana
29.5. - 30.5.

- prevoz
- 1 polpenzion
- ogledi
- vstopnine

144,00 €

QLANDIA KRANJ
Cesta 1. maja 77
4000 Kranj
tel. 04/20 13 222

ŠKOFJA LOKA
Kapucinski trg 13
4220 Škofja Loka
tel. 04/51 70 305

TRŽIČ
Predilniška 2
4290 Tržič
tel. 04/59 71 350

RADOVLJICA
Kranjska c. 9
4240 Radovljica
tel. 04/53 20 445

JESENICE
C. maršala Tita 18
4270 Jesenice
tel. 04/58 09 755

LIUBLJANA
Trubarjeva 48
1000 Ljubljana
tel. 01/23 08 505

Država podpira OVE-vprašanje pa je, ali dovolj

V Sloveniji vsako leto povečamo porabo energije, zato tudi zbledi vse angažiranje države k povečanju proizvodnje energije s pomočjo obnovljivih virov energije. Investitorji, na tem mestu se bomo dotaknili predvsem proizvajalcev električne energije prek sončnih elektrarn (fotovoltaike), pa lahko koristijo številne subvencije države - od podpor (pribitkov) za proizvajalce do subvencij za postavitve na podeželju. Eko sklad pa nudi tudi ugodnejše kredite, kot jih ponujajo poslovne banke.

Raba končne energije se iz leta v leto povečuje, zato bo treba v prihodnje z izvajanjem ukrepov Akcijskega načrta za energetske učinkovitost doseči zmanjševanje rabe končne energije, saj bo sicer doseganje ciljnega deleža obnovljivih virov energij (OVE) leta 2020 nemogoče. Delež OVE v bruto končni rabi energije je leta 2008 znašal 14,3 odstotka. Glede na leto prej se je zmanjšal za 0,7 odstotne točke, glede na leto 2005 pa za 0,9 odstotne točke. Od cilja je torej Slovenija oddaljena za 10,7 odstotne točke.

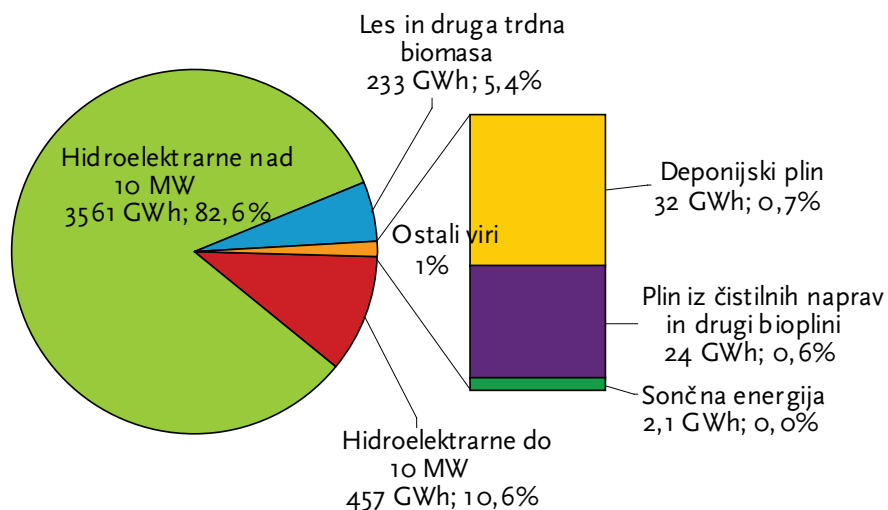
Ali država zadostno spodbuja proizvodnjo energije iz OVE? "Na področju spodbujanja proizvodnje električne energije je predvidena nadaljnja uporaba podporne sheme po principu Feed-in sistemov, ki je bila prenovljena v letu 2009. Če ta ukrep ne bo dovolj, se lahko uvede še obveza glede deleža OVE v prodani ali porabljeni električni energiji," pojasnjujejo na gospodarskem ministrstvu. Za področje toplote in hlada iz OVE so primerni ukrepi na področju minimalnih tehničnih zahtev za novogradnje in obnove glede deleža OVE, močne so subvencije ali ugodnejši krediti za tehnologije, ki izrabljajo geotermalno energijo, biomaso, energijo sonca, povečevanje števila sistemov daljinskega ogrevanja na biomaso.

Za spodbude država namenja 91 milijonov evrov

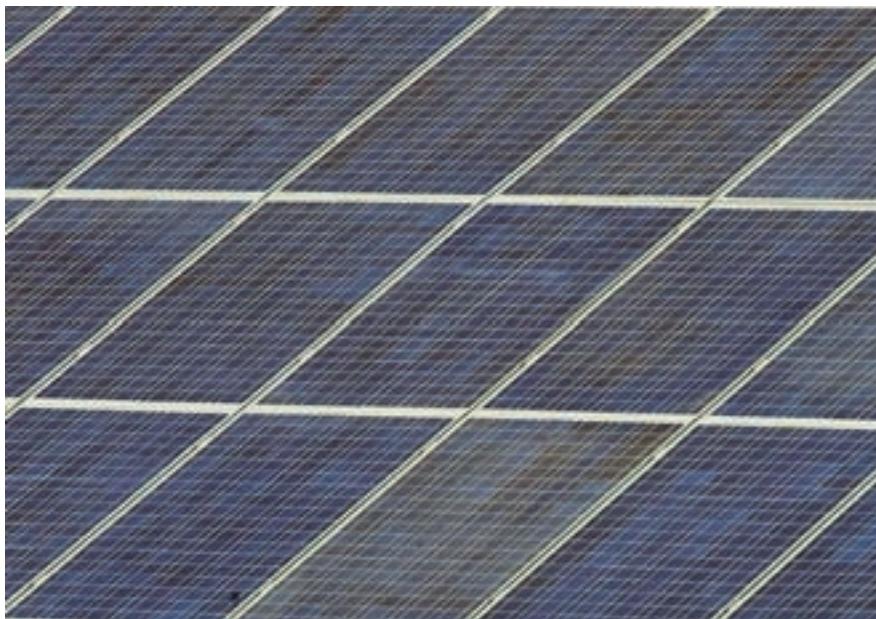
"Po scenariju, ki je bil uporabljen pri ocenjevanju stroškov za podporno shemo v letu 2010, ki poleg električne energije iz OVE zajema še električno energijo iz soproizvodnje z visokim izkoristkom, je v letu 2010 potrebnih blizu 91 milijonov evrov," na vprašanje, koliko denarja letos zagotavlja država za spodbujanje proizvodnje električne energije iz sončnih elektrarn, odgovarjajo na ministrstvu. Glede na podatke, ki jih je s pomočjo Agencije za

energijo zbral Center za podpore pri Borzenu, pričakujejo v letu 2010 postavitve okrog 150 novih sončnih elektrarn z nazivno močjo več kot 13 megavatov, za podporo njihovi električni energiji pa bodo potrebni približno štirje milijoni evrov.

Ministrstvo za gospodarstvo, ki ga vodi Matej Lahovnik oziroma direktorjat za energijo, direktor je Janez Kopač, pa pripravlja tudi Nacionalni akcijski načrt za obnovljivo energijo, ki ga bodo do konca junija letos poslali Evropski komisiji. Načrt bo določil konkretne sektorske cilje za skupnih

Graf 1: delež električne energije proizveden iz posameznega obnovljivega vira v letu 2008 (vir: Ministrstvo za gospodarstvo)

25 odstotkov energije iz obnovljivih virov energije (OVE) v končni porabi na področju električne energije, toplote in transporta. Na ministrstvu pričakujejo, da se bo delež električne energije iz sonca močno povečal, na kar pa bodo vplivale tako podpore, kot tudi padec cen tehnologije.

"Spodbude za proizvajalce so primerne, kar kaže rast števila novih elektrarn. Za tiste proizvajalce, ki so dobili pri gradnji investicijsko podporo, pa se mora po pravilih za državne po-

moči podpora znižati, ker se z njo lahko vrača le tisti del investicije, ki jo je trpel investitor z lastnim vložkom," pravijo na očitke nekaterih proizvajalcev, da so podpore vse nižje. Država investitorje spodbuja z več podporami, hkrati pa ugotavlja, da je bolje izkoristiti druge OVE, saj "je proizvodnja električne energije iz sonca ta hip še predraga, vsaj za standard slovenskih gospodinjstev in za konkurenčnost slovenskega gospodarstva".

Prave podpore ali le najdražji kredit?

Agenciji RS za energijo smo v zvezi s podporami naslovili vprašanje z resnično zgodbo gorenjskega podjetnika, ki je nad njimi (višino podpore po novem) povsem razočaran. Takole pravi: z novimi odločbami Agencije za energijo in (nižjimi) podporami za proizvodnjo električne energije s fotovoltaike nepovratna sredstva iz razpisov kmetijskega ministrstva (ukrepa 311 in 312) postala najdražji inštrument gradnje elektrarn. Po njegovem se investitorju vložek nikoli ne povrne. Na konkretnem primeru 50-kilovatne sončne elektrarne, ki na leto proizvede približno 51 megavatnih ur električne energije, razloži, da s trenutno polno premijo proizvajalec prejme 18.700 evrov na leto. V petnajstih letih pridobi dobrih 280 tisoč evrov, investicija se povrne v desetih letih. Če pa investitor pridobi 50 odstotkov nepovratnih sredstev (torej 90 tisoč od skupno 180 tisoč evrov vredne investicije), se premija zniža in znaša na letni ravni 10.300 oziroma na petnajstletni ravni 154 tisoč evrov.

V agenciji odgovarjajo, da bi proizvajalec za elektrarno, zgrajeno v letu 2010, pri izbiri podpore v obliki zagotavljanja odkupa za proizvedeno električno

**KLJUČAVNIČARSTVO
JANEZ VREČEK s.p.**

**Na peči 5 let
garancije**

Peč na trda goriva

**Bojlerji, hranilniki
tople ogrevalne vode**

**Peč na lesno
biomaso**
kombinacija
drva - peleti

**Peč na tekoča
goriva**

**Bojlerji iz nerjaveče
kovine**

Zg. Brnik 143, 4207 Cerklje
tel.: 04/25-26-650, GSM: 041/734-018
www.vreck-peci.com

Kako do pomoči Agencije za energijo

Po postavitvi elektrarne mora lastnik oziroma proizvajalec pri Javni agenciji RS za energijo pridobiti odločbo o dodelitvi deklaracije in odločbo o dodelitvi podpore, na podlagi katere lahko nato podpiše pogodbo o zagotavljanju podpore s Centrom za podpore, ki deluje v okviru Borzena. Informacije o tem in vloge so na voljo na spletni strani agencije www.agen-rs.si. Za sončno elektrarno, ki izpolnjuje pogoje za vstop v podporno shemo, znaša obdobje prejetja podpore za proizvedeno električno energijo petnajst let. Proizvajalci in vsi, ki bi to želeli postati, lahko dobijo dodatna pojasnila tudi na posebni telefonski številki agencije 02/234 05 05. Omeniti je potrebno tudi pomembnejšo novost, ki so jo prinesle spremembe in dopolnitve energetskega zakona, sprejete v začetku tega meseca, in sicer, da bodo lahko dejavnost proizvodnje električne energije v proizvodni napravi na obnovljive vire energije ali v soproizvodnji z visokim izkoristkom z nazivno močjo do 50 kilovatov pod določenimi pogoji opravljale tudi fizične osebe.

energijo petnajst let prejemal 35342 evra na megavatno uro, v petnajstih letih pa dobrih 270 tisoč evrov. "Če bi prejel 90 tisoč evrov druge subvencije (nepovratna sredstva), bi se podpora za proizvedeno električno energijo znižala za 13342 evra na megavatno uro ali 168 tisoč evrov. Proizvajalec bi torej

iz naslova podpore za proizvedeno električno energijo v obdobju petnajstih let (upoštevajoč prejeta nepovratna sredstva v višini 90 tisoč evrov) prejel 102.066 evrov manj, kot bi sicer prejel v primeru polne podpore brez prejetja nepovratnih sredstev," potrjuje navedbe Andrej Špec iz energijske

agencije. Pri tem poudarja, da se je proizvajalec za prejeti del nepovratnih subvencij izognil stroškom financiranja (kredit) oziroma je prihranil strošek cene denarja za petnajstletno obdobje, ki je zagotovo višji od prikazane razlike prejete podpore za proizvedeno elektriko.

Na voljo dve vrsti podpor za proizvajalce

Znižanje podpore za proizvedeno električno energijo je v primeru prejetih drugih subvencij odvisno od več dejavnikov, to je od vrste elektrarne, nazivne moči elektrarne, višine prejetih subvencij in tudi cene gradnje elektrarne. "Povedano drugače, odbitek pri podporah bo višji za tiste elektrarne enake vrste in enake nazivne moči, ki so bile zgrajene z višjimi stroški od priznanih referenčnih stroškov investicije v primerljivo novo napravo in je posledično bil tudi znesek nepovratne pomoči za njihovo izgradnjo višji," pojasnjuje Špec. Na vprašanje, kaj je

Preklopimo na sonce!

Danes je lastna sončna elektrarna zelo vabljiva alternativa: gre za čisto energijo, cene solarnih modulov so se v zadnjih letih pomembno znižale, država pa s subvencijami in zakonitim reguliranjem pomembno prispeva k donosnosti investicije v lastno sončno elektrarno. Že v 15 letih boste zanesljivo povrnil vložena sredstva in z njim zaslužili še 6 do 10 % letno.

Za več informacij obiščite www.plan-net.si ali se dogovorite za posvet s strokovnjakom: info@plan-net.si ali 01 363 31 31.

kakovostno
načrtovanje
in izgradnja
sončnih
elektrarn

pinsol, solarni
sistemi d.o.o.
Cesta železarjev 8b
4270 Jesenice
t: 04 586 13 31
www.pinsol.eu
info@pinsol.eu

Sončne elektrarne - na stavbah	Cena ZO (EUR/MWh)	Višina OP (EUR/MWh) 2010
mikro - manjše od 50kW	386,38	339,38
mala - manjše od 1MW	353,42	306,42
srednja - od 1MW do vključno 10MW	293,28	244,68
velika - nad 10MW do vključno 125MW	/	207,65
Sončne elektrarne - samostojni objekti	Cena ZO (EUR/MWh)	Višina OP (EUR/MWh) 2010
mikro - manjše od 50kW	363,09	316,09
mala - manjše od 1MW	334,53	287,53
srednja - od 1MW do vključno 10MW	269,68	221,08
velika - nad 10MW do vključno 125MW	/	196,96

Tabela 1: Višina podpor za proizvodnjo električne energije iz sončnih elektrarn

danesh bolje, da investitor koristi subvencije ali postavi elektrarno sam, pa pravi, da je to odvisno od vsakega investitorja posebej.

Proizvajalci imajo na voljo dve vrsti podpor za proizvedeno električno energijo: zagotovljen odkup ali finančno pomoč (obratovalno podporo). Bis-

tvena razlika med njima je, da je proizvajalec pri zagotovljenem odkupu zavezan električno energijo prodati Centru za podpore, medtem ko jo lahko pri obratovalni podpori porabi v lastnem odjemu ali pa proda na trgu. Višine podpor za tiste elektrarne, ki bodo zgrajene in priključene na omrežje v letu 2010, so razvidne iz tabele 1. Višine podpor so odvisne od velikosti in izvedbe sončne elektrarne. Glede na izvedbo ločimo sončne elektrarne na stavbah ali gradbenih konstrukcijah in elektrarne, ki so postavljene kot samostojni objekti.

Subvencije za proizvodnjo na podeželju

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja omogočata pridobitev nepovratnih sredstev za investicije, med drugim tudi v sončne elektrarne v okviru ukrepov Programa razvoja podeželja 2007-2013 in sicer predvsem v okviru dveh ukrepov: ukrep št. 311 - Diverzifikacija v nekmetijske dejavnosti (v sklopu tega ukrepa so eden od predmetov podpore tudi investicije v pridobivanje energije za prodajo na kmetiji iz obnovljivih virov (biomasa, sončni, vetrni in vodni vir) in ukrep št. 312 - Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij (v sklopu tega ukrepa so eden od predmetov podpore tudi investicije v oskrbo z električno energijo, plinom in vodo).

"Namen obeh ukrepov je prispevati k razvoju dodatnih dejavnosti na podeželju in s tem k izboljšanju učinkovitosti razporejanja dela na podeželju ter zagotovitvi dodatnih zaposlitvenih možnosti in povečanja dohodka," pojasnjujejo na agenciji za podeželje. Vloge za oba ukrepa lahko upravičenci oddajo na osnovi objavljenih javnih razpisov, ki so objavljeni na spodnjih spletnih straneh:

http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/tx_t3javnirazpis_pil%5Bshow_single%5D=841 (ukrep 311) in http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/tx_t3javnirazpis_pil%5Bshow_single%5D=842 (ukrep 312). Prvi je še odprt, drugi zaključen, agencija pa je do

Ugodni krediti Eko sklada

Od 29. januarja je pri Eko skladu aktiven le javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb občanov 43OBI0. Namen tega poziva vključuje tudi namestitve naprav oziroma gradnjo objektov za pridobivanje električne energije s pomočjo sonca, vode ali vetra z nazivno močjo do 50 kilovatov.

Na pozivu lahko sodeluje vsak občan, ki namerava izvesti tako naložbo. Na naslov Sklada poda vlogo na poziv za kreditiranje okoljskih naložb občanov 43OBI0, ki je dosegljiva na njihovi domači spletni strani (www.ekosklad.si) pod rubriko razpisi. Za izvedbo naložbe, ki vključuje ta namen, lahko prejme do 40 tisoč evrov kredita oziroma največ do višine upravičenih stroškov take naložbe, v kolikor so ti nižji. Kredit je lahko odobren za odplačilno dobo največ do deset let, po fiksni nominalni obrestni meri 3,9 odstotka. V primeru krajše odplačilne dobe, to je do pet let, je obrestna mera nižja in znaša 3,2 odstotka (fiksna nominalna).

Isti razpis vsebuje tudi druge namene, ki vključujejo obnovljive vire energije in sicer: vgradnjo solarnih sistemov, vgradnjo sistemov, ki izkoriščajo geotermalno energijo, toploto podtalnice ali površinske vode (toplotne črpalke po sistemu voda-voda), zemlje oziroma kamnitih masivov (toplotne črpalke po sistemu zemlja - voda), vgradnjo učinkovitih kurilnih naprav na lesno biomaso - na polena, pelete ali sekance (kurilne naprave morajo izpolnjevati sledeče pogoje: izkoristek kurilne naprave pri nazivni toplotni moči mora biti večji ali enak 90 odstotkov, vrednost emisij prašnih delcev mora biti manjša od 50 mg/m³; kurilne naprave na polena morajo imeti prigraden hranilnik toplote velikosti vsaj 50 litrov na kilovat toplotne moči kurilne naprave).

Predvidoma aprila pa bo Eko sklad objavil tudi poziv za kreditiranje okoljskih naložb 44PO10, na katerem bodo lahko kandidirali vlagatelji, ki so gospodarske družbe, občine, samostojni podjetniki posamezniki, zasebniki ali druge pravne osebe. Tudi ta poziv bo vključeval namen postavitve oziroma rekonstrukcije objektov in naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije, ki bodo pridobile ali ohranile deklaracijo za proizvodno napravo. Mednje se uvrščajo tudi fotovoltaične elektrarne. Razpisana višina sredstev po tem pozivu bo znašala 20 milijonov evrov.

sedaj za oba ukrepa objavila tri razpise. Bistvena razlika med ukrepoma je, da se ukrep 311 - Diverzifikacija v kmetijske dejavnosti izvaja na kmetiji, ukrep 312 - Podpora ustanavljanju in razvoju mikropodjetij pa na podeželju, izven kmetijskih gospodarstev in v

naseljih, ki nimajo statusa mesta. Prejemnik sredstev lahko pridobi največ 200 tisoč evrov (oz. 100 tisoč evrov v cestnoprometnem sektorju) v obdobju zadnjih treh proračunskih let. V letu 2009 je bilo na ukrepu 311 odobrenih 46 vlog v skupni višini dobrih pet

milijonov evrov, izplačanih pa je bilo 61 zahtevkov v višini 44 milijona evrov. Lani je bilo za ukrep 312 odobrenih 184 vlog v višini dobrih deset milijonov evrov, izplačanih pa 167 zahtevkov v višini 5,7 milijona evrov.

Boštjan Bogataj, foto Tina Dokl

**SOLARNI SET GS-KOMBO800
ZA PODPORO OGREVANJU
TER SANITARNO VODO 800L
(do 150m² + do 6 OSEB)**

SONČNI KOLEKTOR Ø70, 20 CEVNI, 3 KOM
↓
SOLARNI KOMBINIRAN
ZALOGOVNIK/BOJLER 600/200L, 1 KOM
↓
SOLARNA POSTAJA, 1 KOM
↓
SOLARNI KRMILNIK, 1 KOM
↓
SOLARNA TEKOČINA 20L
↓
RAZTEZNA POSODA 1 KOM

CENA PO CENIKU € 5.932,-

AKCIJSKA CENA
€ 5.339,-*

GOMON SOLAR
GOMON GROUP

NAJNOVEJŠA TEHNOLOGIJA
↓
PRIHRANEK DO 80%
↓
DELUJE TUDI POZIMI (do -25°C)
↓
DOLGA ŽIVLJENSKA DOBA
↓
BREZPLAČNO SVETOVANJE
↓
BREZPLAČNI OGLED
↓
BREZPLAČNA DOSTAVA
↓
MOŽNOST MONTAŽE

tel.: 051 330 444
prodaja@gomonsolar.com
www.gomonsolar.com

* Akcijske cene so v EUR, brez DDV, montaže, in pritrilnega materiala za kolektorje. Slike so simbolične. Akcija velja do 31.5.2010. Prizujemo si pravico do sprememb cen brez predhodnega obvestila. Za morebitne napake se opravičujemo.

**SOLARNI SET GS-S300
ZA SANITARNO VODO 300L
(do 4 OSEBE)**

SONČNI KOLEKTOR Ø58, 30 CEVNI, 1 KOM
↓
SOLARNI BOJLER 300L, 1 KOM
↓
SOLARNA POSTAJA, 1 KOM
↓
SOLARNI KRMILNIK, 1 KOM
↓
SOLARNA TEKOČINA 20L
↓
RAZTEZNA POSODA 1 KOM

CENA PO CENIKU € 2.500,-

AKCIJSKA CENA
€ 2.248,-*

Zaslужek z oddajo strehe

Tržiško podjetje Energosolar poleg postavitve sončnih elektrarn trgu prek borze streh ponuja tudi najem streh.

Energosolar odlikuje partnerska povezava z nemškim podjetjem **Alpensolar**, ki je tudi ustanovitelj in nosilec licence poslovnega modela Borze streh št. 1 (najemno posredovanje strešnih površin potencialnim investitorjem) in je na nemškem trgu in širše v regiji s svojimi partnerskimi podjetji do danes sodelovalo pri realizaciji več kot petsto sončnih elektrarn.

Energosolar potencialne investitorje vabi k sodelovanju k zanesljivi naložbi v sončno elektrarno. Opozarjajo tudi na možnost črpanja nepovratnih sredstev za kmetovalce, ki so na voljo za tovrstne investicije s strani države in evropskih skladov. Z investicijo v sončno elektrarno bodo lahko lastna sredstva na podla-

gi 15-letnega jamstva države za pogodbeni odkup proizvedene električne energije oplemenitili z dvomestnim odstotkom donosnosti. V podjetju Energosolar zagotavljajo, da donosnost sončne elektrarne presega depozite in dolgoročne bančne vloge, ki jih trenutno ponujajo slovenske banke.

Energosolar (www.energosolar.si) ponuja izvedbo sončne elektrarne na ključ, kar vključuje: pomoč in usmerjanje pri pridobivanju kreditov in nepovratnih sredstev, priprava in izvedba vseh potrebnih upravnih postopkov, pridobivanje vlog, dokumentov in dovoljenj v vašem imenu, strokovno izvedbo sončne elektrarne, vključno z meritvami in pripra-

vo ter vodenje postopka tehničnega pregleda, vzdrževanje in monitoring sončne elektrarne.

Vsem lastnikom strešnih površin, ki so primerne za postavitve sončnih elektrarn, vendar ne želijo investirati v njih, priporočajo oddajo strehe v najem. Pogoji o oddaji strehe so predstavljeni na spletni strani www.borzastreh.si. Streha se lahko dejansko odda, podobno kot stanovanje. Veliko investitorjev išče primerne površine za namestitve sončnih elektrarn. Seveda pa najem traja samo za obdobje zakonsko opredeljenega roka petnajst let (z državno uredbo), kolikor traja državno zagotovljeni odkup električne energije, pridobljene iz sončne energije.

energ solar d.o.o.

Sončne elektrarne, Borza streh št. 1 v Evropi

**BORZA STREH
DACHBÖRSE
NO. 1 IN EUROPA**

www.borzastreh.si

Možno predplačilo najemnine
v višini **5.000 €** ali **10.000 €**.

Obiščite nas!

Kakovostno izvedene sončne elektrarne imajo življenjsko dobo najmanj 30 let

Naložba je lahko dober vir dodatne pokojnine.

Zdravko Urbanc, ki se ukvarja z elektroinstalacijami sončnih elektrarn, pravi, da je najpomembneje izbrati kakovosten material za izvedbo in izvajalca z referencami.

KAKŠNA SO TVEGANJA, KI ČAKAJO INVESTITORJE?

"Največ nevarnosti in z njimi povezanih tveganj na investitorje preži pri zasnovi projekta. Drugo tveganje je izvedba del z neizkušenimi izvajalci in izbira opreme slabe kakovosti. Pri prodaji tveganja ni. Slovenija je uvedla dober sistem, po nemškem zgledu, ki zagotavlja z jamčen 15-letni odkup elektrike po subvencionirani ceni."

NA KAJ JE TREBA BITI POSEBEJ POZOREN PRI ZASNOVI PROJEKTA?

"Poleg prej navedenega je v trenutnih razmerah še posebej treba biti pozoren na izhodiščne pogoje financiranja. Večina elektrarn se postavi s posojilom, vezanim na Euribor, ki je

trenutno verjetno na najnižji ravni, vendar se z njegovo rastjo draži tudi obrok posojila, zato je tako posojilo treba zavarovati nad šest odstotno obrestno mero ali pa se odločiti za fiksno obrestno mero."

KAKŠNI SO POSTOPKI OD IDEJE DO IZVEDBE?

"Iz tehničnega vidika je najprej treba najti kompetentno osebo, ki postavlja sončne elektrarne, da svetuje, poda mnenje o ustreznosti lokacije objekta (parcele) ter pripravi ponudbo za izvedbo. Ko se investitor odloči za postavitev, lokalnemu elektro podjetju predloži vlogo za pridobitev soglasja za priključitev, ki jo običajno pomaga izdelati izvajalec del. Po izdaji soglasja se pripravi projekt za izvedbo in izvedba se začne. Po izvedbi se izdelata še projekt izvedenih del. Izvede se tehnični pregled in priključitev na omrežje. Za elektrarno Javna agencija RS za energijo izda še deklaracijo za proizvodno napravo ter potrдіila o izvoru energije in na tej osnovi se sklene pogodba za prodajo elektrike za dobo 15 let z javnim podjetjem Borzen."

KAKŠNI SO DONOSI?

"Donosi so dolgoročni, zanesljivi in stabilni. Načeloma velja, večja kot je elektrarna, prej se naložba povrne. Glede na obstoječ sistem podpor, svetujem gradnjo od 20 do 49,9 kilovata in od 81 kilovatom navzgor. Pri 50-kilovatni elektrarni se namreč odkupna cena že zniža za devet odstotkov, pri

Sončna elektrarna Štern Goriče

elektrarni nad 80 kilovatom pa se stroški postavitve nižajo in je kljub nižji odkupni ceni naložba bolj donosna." Donosi so dolgoročni, zanesljivi in stabilni.

OD ČESA SO ŠE ODVISNI DONOSI?

"Donosi so odvisni še od lokacije elektrarne, osončenosti, modulov, razsmernikov. Posebno je pomembno, da imajo razsmerniki visoko učinkovitost. Razsmerniki predstavljajo

glede na celotno investicijo do deset odstotkov naložbe, zato pri tem elementu ne bi smeli varčevati, ker bi malo privarčevali, izgubili pa veliko."

PONUDBE BANK KAŽEJO NA VELIKO ZANIMANJE ZA KREDITIRANJE NALOŽB V SONČNE ELEKTRARNE. KAJ OPAŽATE VI?

"To kaže na to, da so banke naložbo v sončno elektrarno prepoznale kot dober projekt, ki so ga pripravljene podpreti."

Vaš partner pri izgradnji
SONČNIH ELEKTRARN

Dodatne informacije na www.eiu.si
telefon: 04 25 65 424, mobilni: 041 717 023, 051 620 007
e-pošta: eiui@siol.net, eiz@siol.net

dolnov

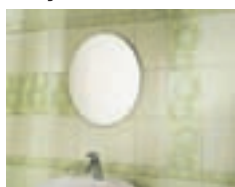
SALON KOPALNIC DOLNOV D.O.O.

Šuceva 23, Kranj

tel.: 04/201 30 14

Sedem dni za prenovu vaše kopalnice!

serija STELLA (Lasselsberger)

stenska ploščica 20x25
Cena z ddv
9,20 EUR/m²

dekor 20x25
Cena z ddv
3,64 EUR/kos

bordura 20x5
Cena z ddv
1,82 EUR/kos

talna ploščica 25x25
Cena z ddv
13,85 EUR/m²

Za vsa dela pri prenovi poskrbimo mi, vaše delo je samo izbira keramike in opreme.

Ponujamo vam celovito rešitev za vašo kopalnico. Ni pomembno, ali kopalnico obnavljate ali opremljate prvič. Za nasvet nas obiščite in ponudili vam bomo ogled in svetovanje ter računalniški izris kopalnice v 3D grafiki.

serija NEO (Lasselsberger)

stenska ploščica 20x25
Cena z ddv
9,20 EUR/m²

bordura 20x6
Cena z ddv
1,66 EUR/kos

talna ploščica 25x25
Cena z ddv
11,07 EUR/m²

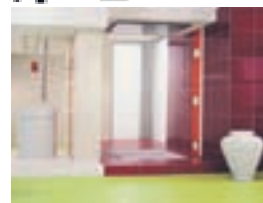
serija SALSA (Lasselsberger)

stenska ploščica 25x45
Cena z ddv
27,73 EUR/m²

bordura 9x45
Cena z ddv
23,10 EUR/kos

talna ploščica 33,3x33,3
Cena z ddv
32,35 EUR/m²

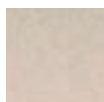
serija TAURUS GRANIT (Lasselsberger)

Gres Nordic
76S 29,8x29,8x0,9

Cena z ddv 9,20 EUR/m²

Gres Nevada
73S 29,8x29,8x0,9

Poliran gres

Poliran gres 30x60x1

Cena z ddv 24 EUR/m²

Polirana gres stopnica 120x30x1,2

Cena z ddv 39,90 EUR/kos

Gres Linea

Esterni 33,8x33,8

Cena z ddv 13,59 EUR/m²

Kopalniška oprema: Laufen, Appollo, Eleven, Grohe

MASAŽNA KAD APPOLLO AT-956B,
185X121X68 SIVA,
CENA: 2.328,00 EUR

VODNA MASAŽA
SENZOR ZA VIŠINO VODE
ROČNA PRHA
SREBRNO SIVA OBLOGA
LCD, DVD, PODNOŽJE

MASAŽNA KAD APPOLLO AT-969,
150X150X73, CENA: 1.320,00 EUR

VODNA MASAŽA
SENZOR ZA VIŠINO VODE
HI-FI, PRHA
SREBRNO SIVA BARVA
ARMATURA, VZGLAVNIKA
JEKLENO PODNOŽJE

MASAŽNA KABINA S SAVNO APPOLLO GUCI-859,
950X950X2235, CENA: 1.368,00 EUR

DVOJNA VRATA IZ KALJENEGA
STEKLA
SREBRNO SIVO OHIŠJE
GENERATOR PARE
POSODICA ZA AROMATERAPIJO
MASAŽA STOPAL
VENTILACIJA
CD, RADIO IN TELEFON
KROŽNA STROPNA LUČ
STROPNA IN ROČNA PRHA
VODNE ŠOBE,
ZLOŽLJIV SEDEŽ
KROMIRANI ROČAJI VRAT
STEKLENA POLICA

www.dolnov.si

Salon pohištva Dolnov

ODPRODAJA RAZSTAVNIH EKSPONATOV SEDEŽNIH GARNITUR
ODPRODAJA RAZSTAVNIH EKSPONATOV KUHINJ **nobilis**

tudi do -50%

tudi do -50%

TROSED BRNO 7006, usnje, 615 EUR

KOTNA LJUBLJANA 7022, rumena
1.250 EUR - 50%

Slike so simbolične.

TROSED + FOTELJ AMSTERDAM usnje, 1.189,20 EUR - 50%

TRGOVINE V TC DOLNOV

Eurospin, Frizerski salon Silva, Nes,
Mik Celje, Lovec, Velana, Les 3, KDO Studio,
Zuja, Eko invest, Euroton, Milan,
Šiviljska popravljavnica Nitka, Saga

SVETUJEMO in IZRIŠEMO VAM KUHINJO in OSTALO OPREMO

Novo v našem salonu!
Vrata Lesna, Slovenj Gradec

 lesna
LESNA TIP Otiški Vrh d.d.
Prijazni do narave in okolja

**Podaljšujemo
AKCIJO
v mesecu APRILU:
brezplačna montaža
notranjih vrat.**

SALON POHIŠTVA DOLNOV D.O.O.
Šuceva 23, Kranj
tel.: 04/201 30 25, 041/620 833

Ogrevalni sistem sedanjosti, ne prihodnosti

Toplotne črpalke so del ogrevalnega sistema sedanjosti in ne znanstvena fantastika. To vedo že številni Gorenjci, kljub temu pa množičnega odločanja za tovrstne investicije ni. Je vzrok kriza ali le nezaupanje investitorjev v toplotne črpalke, s katerimi lahko sicer lastniki privarčujejo lepe kupčke denarja?

Toplotne črpalke so v nekaterih evropskih državah že dobro uveljavljene kot del varčnega sistema ogrevanja. In to ne le v toplejših področjih, ampak tudi v 'mrzlih' deželah, tudi v Skandinaviji. "Podatki za Švedsko kažejo, da se večina investitorjev v zadnjih letih odloča le še za uporabo toplotnih črpalk. Tudi strateška usmeritev Evropske unije kaže, da ogrevanje s kurilnim oljem postaja preteklost, prednost pa dobivajo lesna biomasa, uporaba zemeljskega plina in električna energija prek toplotnih črpalk," pravi Tomaž Rozman, strokovnjak, ki prek svojega podjetja Toplotna tehnika vsako leto montira nekaj deset takšnih naprav na Gorenjskem in v osrednji Sloveniji. O delovanju toplotne črpalke smo več pisali v prejšnji številki Moje Gorenjske, sedaj pa le poenostavljeno ponovimo, da ne gre za nič drugega kot 'toplotni stroj', ki jemlje energijo iz vode, zemlje ali zraka, jo s pomočjo elektrike (kompresorja) dvigne na višji temperaturni nivo in jo odda v prostor.

Virov energije, kot že rečeno, je več, podtalna voda, energija, akumulirana v zemlji in zraku. Katero toplotno črpalko izbrati, je za vsakega investitorja posebno vprašanje, saj mora vedeti, kateri viri so mu na voljo in koliko namerava investirati v ogrevanje. "Ovir v razmišljanju npr. ali toplotna črpalka deluje, ne sme biti. Toplotna črpalka, ki pridobiva energijo iz zraka, deluje tudi pri minus 20 stopinjah Celzija, kar se je dobro pokazalo tudi to zimo. Drži pa, da učinkovitost pri večanju razlike med zunanjo temperaturo (temperaturo toplotnega vira) in notranjo temperaturo (temperaturo vode v radiatorjih) pada," razloži Rozman.

Investicije vredne od deset tisoč evrov naprej

Stroški zajemanja energije iz podtalnice se gibljejo med 5.000 in 7.000 evri, saj je

Za toplotno črpalko Termoteknika 12KW je investitor odštél približno deset tisoč evrov.

Tomaž Rozman, Toplotna tehnika

S toplotno črpalko Dimplex zrak voda so lastniki v eni sezoni privarčevali skoraj tisoč evrov.

potrebno narediti dve vrtini (sesalno in ponikalno), ki morata segati do z vodo bogatih plasti in naj ne bi bili globlji od 50 metrov. K temu mora investitor dodati še stroške za opremo vrtine in pridobiti vsa potrebna soglasja. Končna investicija je običajno okoli 15 tisoč evrov.

Ob odločitvi za toplotno črpalko z izkoriščanjem energije zemlje obstajata dve možnosti. Prva so tako imenovani navpični kolektorji ali geosonde, za katere potrebujemo malo prostora, se pa zato cena suče okrog 10 tisoč evrov. Druga je vodoravni kolektor, katerega površina mora biti dva do trikrat večja od površine ogrevanega objekta. Stroški horizontalnega kolektorja se sučejo med tri in pet tisoč evri. Dodati pa moramo še stroške za opremo kotlovnice, ki hitro presežejo deset tisoč evrov.

Ker talne vode ali prostora za vodoravni zemeljski kolektor ni povsod na voljo, Tomaž Rozman prisega na toplotne črpalke zrak voda. Zraka je povsod dovolj, se pa zgodi, da preprosto zmanjka prostora za postavitve toplotne črpalke. Črpalka mora stati vsaj pol metra od zidu, spredaj pa mora imeti vsaj dva do tri metre prostora za izpuh ohlajenega zraka. Na naše začudenje, da ga je toliko pri vsaki hiši, razloži: "Pri vrstnih hišah so se že pojavile težave, kje postaviti toplotno črpalko, saj je vrtno dela zelo malo."

Toplotno črpalko lahko postavimo tudi v klet, to je tako imenovana notranja post-

vitev. Za notranjo postavitve se največkrat odločajo pri novogradnjah, saj zunaj ni dovolj prostora, ali pa iz estetskih vidikov, ker pred hišo ne želijo videti kovinske spake. "Toplotna črpalka v kleti mora dobivati zrak od zunaj preko velikih zračnih kanalov (preseki 80-krat 80 centimetrov). Investicija se v tem primeru poveča za dva do tri tisoč evrov," pojasnjuje Rozman. Zraka v kleti je za navadno postavitve premalo, saj 12-kilovatna toplotna črpalka zrak voda potrebuje približno tri tisoč kubičnih metrov zraka na uro. Že v nekaj urah delovanja bi se klet spremenila v hladilnico.

Za 10 tisoč evrov toplotna črpalka zrak voda

Ob postavitvi 12-kilovatne toplotne črpalke, ki zadošča za ogrevanje 200 kvadratnih metrov v hiši, zgrajeni v osemdesetih letih prejšnjega stoletja (zidovi izolirani s kombi ploščami debeline pet centimetrov, podstreha z 20 centimetri steklene ali kamene volne), bo investitor moral odšteti od 10 do 12 tisoč evrov. Oprema kotlovnice je na ključ, investitor po navodilih pravi samo temelje za toplotno črpalko.

Ali je smiselno za ogrevanje v takšnih objektih ali še starejših uporabljati toplotne črpalke? "Vsi objekti si niso enaki, vendar velja, da je ogrevanje s toplotno črpalko ekonomsko upravičeno v vseh objektih ne glede na kakovost izolacije, kjer so prostori primerno ogreti pri temperaturi

radiatorjev 55 stopinj Celzija tudi v najhujši zimi. Ni nujno, da bi zaradi tega morali investirati še v talno ali stensko ogrevanje, saj je pomembna le površina ogrevalnih teles. Znano pa je, da ima večina starejših zgradb predimenzionirane radiatorje. To danes lahko pride še kako prav," odgovarja strokovnjak.

Poglejmo primer: petčlanska družina s trideset let staro hišo se je pred dvema letoma odločila za prehod iz ogrevanja na kurilno olje na ogrevanje s toplotno črpalko zrak voda. Na leto so porabili približno 2.500 litrov kurilnega olja. Imeli so enokuriščni kombinirani kotel - 'štadlerco' na olje in trda goriva. Če bi kupili nov nizkotemperaturni oljni kotel, bi porabo olja znižali na približno 1.800 litrov. Konec lanske zime je števec izmeril slabih 8.000 kilovatnih ur električne energije. To je bila energija, porabljena za sanitarno vodo in ogrevanje za celo kurilno sezono. Kot večina investitorjev so se tudi oni odločili za vgradnjo ločenega števec, ki meri porabo energije zgolj za ogrevanje. Čeprav se ogrevajo prek radiatorjev, jih ni nikoli zeblo! Hiter izračun pokaže, da bi (današnja cena kurilnega olja 0,70 evra na liter) morali za ogrevanje plačati 1.750 evrov, za elektriko pa odšteti (0,1 evra na kilovatt-uro) 800 evrov.

"Pogosto me ljudje sprašujejo, ali se glede na visoko investicijo splača ogrevati s toplotno črpalko," pove Rozman in odgovori: "Poglejte v denarnico in če je v njej deset tisoč evrov, se odločite, ali boste kupili boljši avto in imeli jutri višje stroške vzdrževanja, ali pa toplotno črpalko in imeli nižje ogrevalne stroške."

Še vedno veliko dvomljivcev in skeptikov

Kako učinkovita je toplotna črpalka, pove grelna število. Grelna število je razmerje med dobljeno in vloženo energijo. Nizke zunanje temperature se sicer pri porabi električne energije za ogrevanje s toplotno črpalko zrak voda zelo poznajo. "Pri minus 10 do minus 15 stopinjah Celzija je grelna število dve, kar pomeni, da pol energije dobimo iz zraka, pol iz električnega omrežja, pri nič stopinjah Celzija je grelna število tri, kar pomeni, porabimo le tretjino energije iz omrežja. Pri 10 stopinjah Celzija pa je grelna število že štiri," pove Tomaž Rozman.

Notranja postavitev toplotne črpalke Termoteknika, ki je smiselna predvsem pri novogradnjah, kjer se že pri projektiranju upoštevajo zahteve za zračne kanale.

Hiša iz leta 1931, brez izolacije. Prej so lastniki porabili približno 3.500 litrov kurilnega olja, danes porabijo slabih 14 tisoč kilovatnih ur električne energije.

Velik vpliv na učinkovitost ima tudi temperatura vode v ogrevalnem sistemu. Želelo je, da je ta čim nižja ob izpolnjenem pogoju, da so prostori topli. Zato imajo vse sodobne toplotne črpalke regulacijo, ki omogoča ogrevanje po zunanji temperaturi. Regulator tipa zunanjo temperaturo in glede na zunanjo temperaturo določa temperaturo ogrevalne vode. To pomeni, da bo na primer, ko bo zunaj temperatura minus 20 stopinj Celzija, voda v radiatorjih ogreta na 50 stopinj Celzija. Ko bo zunaj pet stopinj Celzija, pa samo

še 30 stopinj Celzija. Na ta način se privarčuje veliko električne energije. Za dvig ogrevalne vode za eno stopinjo porabimo 2 do 2,5 odstotka več električne energije za enako dobljeno toplotno energijo. Poraba električne energije je pri ogrevalni vodi 50 stopinj Celzija kar za 50 odstotkov višja kot pri 30 stopinjah Celzija. Zato ogrevanje ogrevalne vode nad 50 stopinj Celzija ni smotno. Če sta vprašljiva samo prostor ali dva, je ekonomsko smiselno v teh prostorih zamenjati radiatorje z večjimi.

Nekateri delovanje toplotnih črpalk dobro poznajo, medtem ko je še vedno veliko takšnih, ki preprosto ne morejo razumeti, da lahko z mrzlim zrakom prek toplotne črpalke ogrejemo vodo v radiatorjih. "Nihče pa se ne vpraša, kako deluje hladilnik, ki deluje po enakih fizikalnih principih. Skoraj nikogar ne zanima, kako to deluje, vsi vemo le, da deluje. Enako je s toplotnimi črpalkami, le dvomljivcev je še vedno veliko," pravi Tomaž Rozman.

In kako se bomo ogrevali, če zmanjka elektrike, je vprašanje, ki ga največkrat postavijo potencialni investitorji v toplotne črpalke? "Brez električne energije ne delajo niti plinski, niti oljni kotel, niti sodoben kotel na lesno biomaso. Ogrevala bi nas lahko le klasična kaminska peč," odgovarja Rozman in nadaljuje: "Če zmanjka električne energije za nekaj ur, ima hiša dovolj akumulacije in izpada ne bomo občutili. Če pa bi prišlo do popolnega razpada elektroenergetskega sistema, bi imeli problem vsi, ne le lastniki toplotnih črpalk." In še to: toplotna črpalka ne potrebuje dimnika, obisk dimnikarja pa je le še spomin na preteklost.

V Sloveniji se na leto okoli tisoč investitorjev odloči za ogrevanje s toplotno črpalko. Vodilni slovenski proizvajalec, ki ima tudi največji tržni delež, je savinjsko podjetje Termoteknika iz Braslovč (okoli 250 toplotnih črpalk na leto), sledijo Kunt, ki vgrajuje švedske toplotne črpalke, nemški Dimplex, Daikin, Alphainnotec in drugi.

GROBE OCENE PORABE ENERGIJE ZA OGREVANJE V KURILNI SEZONI ZA OGREVANJE 200m² STANOVANJSKE POVRŠINE V DVEH ETAŽAH

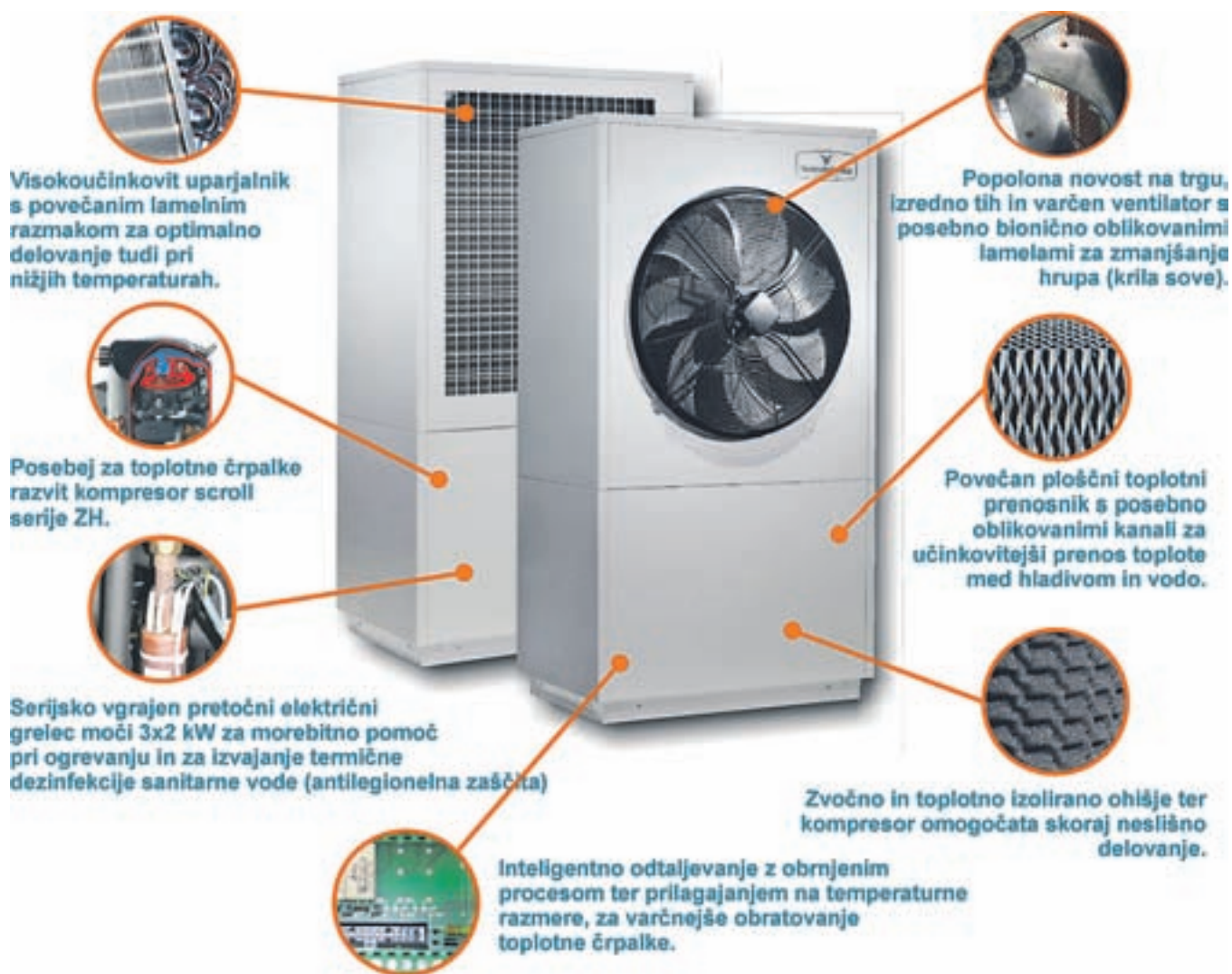
	Kurilno olje izkoristek kotla 75%	El. grelec	Toplotna črpalka zemlja/voda		Toplotna črpalka zrak/voda		Vrsta hiše
			talno	radiatorsko	talno	radiatorsko	
	(l)	(kWh)	(kWh)	(kWh)	(kWh)	(kWh)	
Poraba za ogrevanje 200m ² v kurilni sezoni	18.750	15.000	3.571	5.000	4.688	6.250	Dobro izolirana hiša z novimi okni
	25.000	20.000	4.762	1.587	6.250	8.333	Hiša, zgrajena v 80-letih prejšnjega stol.
	37.500	30.000	7.143	2.381	9.375	12.500	Neizolirana hiša

Trenutne maloprodajne cene energentov

Električna energija pri GEN I pri predpostavki, da sta visoka in nizka tarifa v razmerju pol / pol, je **0,0944 EUR/kWh**
Kurilno olje je **0,684 EUR/l**.

Vaš partner pri ogrevanju vašega doma

V hladnih zimskih dneh vaš dom obkroža hladna energija. Samo zajeti jo je potrebno, jo dvigniti na uporaben temperaturni nivo in z njo ogreti vaš dom. Kako to storiti, prepustite nam.

SLOVENSKI PROIZVODI EVROPSKE KAKOVOSTI

Jamstva za kakovost so:

- dolgoletne izkušnje na področju razvoja in proizvodnje ogrevalnih toplotnih črpalk;
- kakovostne komponente vodilnih evropskih proizvajalcev;
- in zanesljiv servis.

Termotekhnika, d. o. o.
Orla vas 27, 3314 BRASLOVČE
Tel.: 03/703 16 20
informacije@termotekhnika.com

Tehnična podpora in svetovanje
za Gorenjsko in osrednjo Slovenijo
Tomaž Rozman uni.dipl.inž.el.
Tel.: 031/621 393,
rozman.tomaz@siol.net

Prihranite pri ogrevanju

Pravičnejše plačevanje ogrevanja v stolpnica in blokih - obvezno od 1. oktobra 2011 dalje

Zakaj meriti porabo toplote?

Ogrevanje stanovanja je ponavadi največji strošek, ki ga plačujemo za svoje stanovanje. Nesprejemljivo je, da ga plačujemo po kvadraturi oziroma neodvisno od svoje porabe. Ljudje imamo namreč različne življenjske navade. Nekdo ima v stanovanju vroče, drugi veliko odpira okna, tretji varčuje. Prav je, da vsak plača svojo porabo.

Po uvedbi plačevanja v skladu s porabo stanovalci zapirajo okna, jih dodatno zatesnijo, znižajo temperaturo v prostoru (za 1 stopinjo Celzija nižja temperatura v prostoru pomeni 6 odstotkov prihranka pri energiji!), priprejo radiatorje ob odhodu na dopust ... Skratka začnejo se obnašati bolj varčno, prenehajo se prepirati med sosedi, medsebojni odnosi se izboljšajo. Samo finančni prihranek stimulira ljudi za varčevanje.

Zato ne preseneča, da plačevanje toplote po kvadraturi ljudje zavračajo kot zastarel in nepravičen način - tako v tujini kot pri nas. Plačevanje ogrevanja v skladu z dejansko porabo je obvezno tudi v Romuniji, Bolgariji, Češki, od 1. oktobra 2011 dalje pa bo tudi pri nas.

Kolikšni so prihranki?

V praksi največkrat dosegamo prihranke toplote od 20-30 odstotkov. Odvisni so od načina ogrevanja, vrste stavbe ipd. Starejše stavbe kot največje potrošnice toplote imajo ponavadi največje prihranke.

Povprečno stanovanje v Sloveniji ima 4-5 radiatorjev. Če predpostavimo, da za ogrevanje porabi 500 EUR/leto, potem lahko računamo s prihranki približno 100 EUR/leto.

Strošek vgradnje delilnika toplote je približno 20 - 40 EUR/radiator, investicija se tako povrne v letu do dveh, kar je daleč hitreje kot pri izolaciji zgradbe, zamenjavi oken ali katerikoli drugem ukrepu.

Kako poteka odčitavanje in obračun?

Odčitavanje ponavadi poteka enkrat na leto, podobno kot pri elektriki, vodi in plinu. Podatki se odčitajo po končani kurilni sezoni in sicer na dva načina:

- 1) z vstopom v stanovanje pri cenejših, elektronskih delilnikih ali
- 2) na daljavo pri dražjih, radijskih delilnikih

Pri obračunu se upoštevajo fiksni stroški (približno 30 odstotkov: cevi, skupni prostori ipd.), deljivi stroški (približno 60 odstotkov: odčitani iz delilnikov) in redukcije porabe toplote za vremensko izpostavljene lege stanovanj (vogalna

stanovanja, pritličje ...). Največkrat se poračun izravna v prvih treh položnicah naslednje kurilne sezone.

Ali so možne goljufije?

Ne. Delilniki so na radiator ponavadi točkovno privarjeni ali privijačeni tako, da jih ni možno sneti. Poleg tega v spominu hranijo točne podatke o porabi toplote za več let nazaj, iz česar lahko razberemo morebitno nenavadno obnašanje. Sodo-

bni delilniki merijo temperaturno razliko od 0,1 stopinje Celzija naprej. Zato so primerni tudi za radiatorje s termostatskimi ventili in za sodobne nizkotemperaturne sisteme. Točnost je zagotovljena, možnost goljufanja izničena.

Dansko podjetje Brunata, z izkušnjami od leta 1917, je neodvisno od distributerja toplote in upravnika. Zagotovite si pravičnejše plačevanje porabljene toplote.

Prihranite pri ogrevanju!

15% do 35%

- za večstanovanjske objekte
- stroškovni delilniki toplote na vsakem radiatorju
- cena 20-40 EUR / radiator
- merjenje in obračunavanje porabljene toplote

Ker plačate le, kolikor porabite!

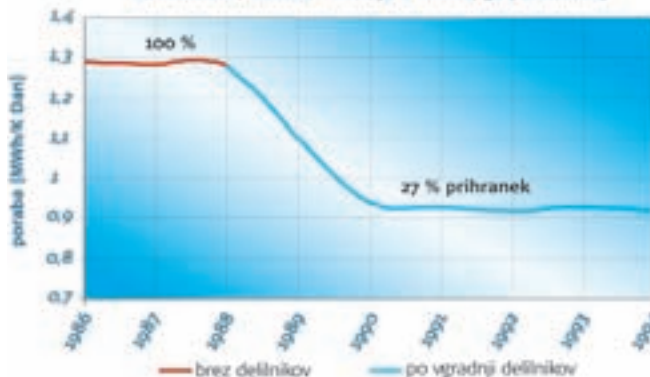
Brunata

brunata@brunata.si

Tel: 01 / 565 77 90

Poraba toplote

Terassehavn, Danska - naselje 6 blokov, 384 stanovanj

žimnice, o katerih sanjate podnevi

Največja izbira spalnih sistemov na enem mestu

Ključ do prave izbire optimalnega ležišča.

Dovolite nam, da Vam pomagamo pri izbiri z nekaj napotki

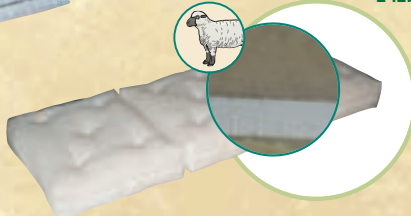
- 1. Opis ležišč različnih proizvajalcev so običajno popolnoma enaki;** 100% latex, žepkasto vzmetenje, hladno pihana / valjana pena, spominska pena ipd. Problem takih opisov je, da enak opis lahko pomeni različne materiale in lastnosti ležišč. Ko tako primerjamo med ležišči, ki so si po opisu zelo podobna, se ne zavedamo, da lahko primerjamo med ležiščem, ki nam bo odpravilo težave in ležiščem, ki nam jih lahko povzroči.
- 2. Cena ležišča ni zagotovilo za dobro spanje.** Obstajajo materiali, ki so cenovno v samem vrhu, pa vendar niso primerni za vsakogar – nakup ležišča brez kvalitetnega svetovanja se lahko spremeni v nočno moro. Znamo vas tudi presenetiti z izbiro pravega ležišča po nižji ceni kot ste pričakovali. No, včasih pa je treba tudi malce doplačati. V vsakem primeru je to dolgoročna investicija v vaše zdravje in dobro počutje.
- 3. Strokovni nasvet.** Vsako ležišče ima svoje lastnosti tako, da moramo biti pri izbiri pozorni na te specifične. Izbira ležišča je tako kot zdravniški recept, ki nas pozdravi oz. nam odpravi težave. Lahko bi še malce nadaljevali v tej smeri, vendar pa naš namen ni povzročiti vam glavobola ali odvrniti vas od nakupa, ker je izbira pravega ležišča težka. Želimo vas le opozoriti, da bo nakup pravičen ob strokovni pomoči.

SLOVENSKO POSTELJO predstavljajo vrhunska ležišča in svetovalci, katerim ni vseeno za Vas in Vaše zdravo spanje. Zaupajte nam vaše želje in potrebe, da skupaj izberemo ležišče na katerem boste spoznali svet brez bolečin in neprespanih noči. Raznolikost naše ponudbe, naša strokovnost in tradicija so ključ do prave izbire optimalnega ležišča.

Vodna postelja, kot jo poznate je preteklost. Spoznajte prihodnost – **HIDRA** žimnica na kateri lebdite!

JEZERJAN – tradicija s sodobnimi izboljšavami. Kdor pomni spanje na ležišču, kot so jih nekoč uporabljali, ga gotovo pogreša. Presenečeni boste nad udobjem in okrepljenim spancem na ležišču iz tradicionalnih materialov z izboljšavami.

Garantiramo najnižjo ceno za primerljivo kakovost!

DOMPUR – spominska pena 6 cm, ležišče s petimi conamim

Obiščite naše studie spalnih sistemov po vsej Sloveniji:

BEGUNJE

Zapuže 10 B
(Bivša tovarna Sukno)
Tel.: (04) 532 57 75

KRANJ

Cesta talcev 67
(PC Lisjak, 1. nadstropje)
Tel.: (04) 231 67 61

DOMŽALE

Ljubljanska cesta 81
Tel.: (01) 722 00 28

LJUBLJANA BEŽIGRAD

Peričeva ulica 21
(Bežigrajski dvor)
Tel.: (01) 280 67 90
Pokličite za parking!

LJUBLJANA ŠENTVID

Prušnikova 95
(Bivši Galant)
Tel.: (01) 513 37 40

**Izkoristite
sejemske ugodnosti
do 31. 3. 2010!**

MODRA ŠTEVILKA
080 14 99

www.postelja.com

Trgodom No. 1, d.o.o.
Zapuže 10 B
4275 Begunje na Gorenjskem

Prihodnost energijsko varčnih oken

AJM 8000 energeto® - za največje energetske prihranke

Energetska učinkovitost v stavbah je ena od pomembnih dejavnikov v EU. S pravilno izbiro oken lahko pripomoremo k občutnim prihrankom pri porabi energije. Nova tehnologija AJM v branži oken je tip profila ENERGETO®, ki združuje tri visoko tehnološke postopke pri izdelavi oken in sicer:

1. Bonding inside (tehnika lepljenja stekla v krilo)

2. Powedur inside (integrirana ojačitev s PVC trakovi iz steklenih vlaken)

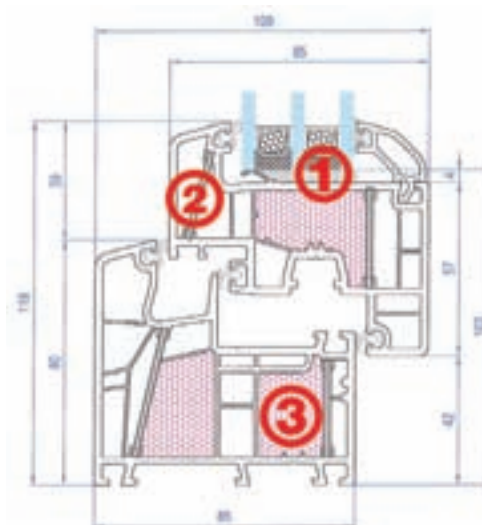
3. Foam inside (polnjenje profilov s specialno poliuretansko peno)

Tehnika lepljenja stekla v krilo nam zagotavlja dodatno varnost proti vlomom, preprečuje povse krila ter dosega boljšo toplotno prehodnost. Kar ne smemo zanemariti, je opustitev kovinske ojačitve v krilu. S tem se zmanjša teža okna, kar olajša delo tudi monterjem.

Integrirani PVC trakovi nadomeščajo sedanjo kovinsko ojačitev. S tem prekinemo toplotni most in dosegamo toplotnoizolacijske lastnosti. Profili imajo vitkejšo linijo, s čimer pridobimo več vpada svetlobe v prostor. Profili so okoli 60 odstotkov lažji od predhodnikov, ki so imeli vstavljeno kovinsko ojačitev.

Tehnika vbrizgavanja specialne poliuretanske pene v profile je najnovejša. Ta pena nima nič skupnega s standardno peno za montažo, zato ni problemov pri kasnejšem možnem recikliranju profila.

Vgradna globina podboja znaša 85 mm, skupna globina okna (podboj in krilo) pa je 109 mm. Oblika profila je v klasični dizajn varianti. Toplotna

Prerez profila
AJM 8000
energeto

tna prehodnost profila znaša $U_i=0,82 \text{ W/m}^2\text{K}$, medtem ko lahko z ustreznim steklom dosežemo toplotno prehodnost kompletnega okna $U_w=0,61 \text{ W/m}^2\text{K}$. Z vgrajenim steklom vrednosti $U_g=0,6 \text{ W/m}^2\text{K}$ se doseže $U_w=0,75 \text{ W/m}^2\text{K}$, kar pomeni, da se s tem dosega nivo **pasivne hiše**. Možnost vgradnje stekla je do 58 mm debeline.

Modra izbira, velik prihranek

AJM 8000 energeto®

za nizkoenergijske in
pasivne hiše

Varna okna z izredno
dobro toplotno izolacijo,
izdelana po vaši meri
in v skladu z najvišjimi
standardi.

AJM d.o.o., Kozjak nad Pesnico 2a, SI - 2211 Pesnica pri Mariboru

U_w do
0,61
 $\text{W/m}^2\text{K}$

Boljši pogled na svet

Okna, vrata, senčila
in zimski vrtovi
najvišje kakovosti.

www.ajm.si

080 14 01

Poslovna enota Kranj
c. Staneta Žagarja 53
4000 Kranj
tel: 04/ 234 28 08

3/15/25 let
Garancije

Sistemi za uporabo deževnice Biološke čistilne naprave

Bodite pametni in prihranite do 50 % pitne vode. Uporabite brezplačno deževnico.

Biološke čistilne naprave
od 2 - 200 PE (prebivalcev)

Greznice zbiralne, dvoprekatne, troprekatne. Možnost kasnejše predelave v čistilno napravo.

ARMEX ARMATURE D.O.O. IVANČNA GORICA, LJUBLJANSKA C. 2A
TEL. 01/78 69 270, 01/78 69 260 ali 051 / 652 - 192
E-mail: info.armex@siol.net www.cistilnenaprave-dezevnica.si

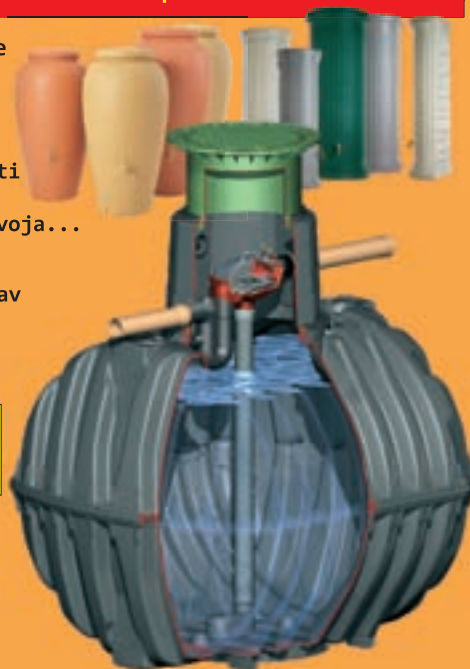
Posode za vodo - nadzemne
in podzemne izvedbe

- rezervoarji
- filtri za deževnico
- plavajoči sesalni kompleti
- črpališča
- digitalni pokazatelji nivoja...

Ponikalni sistemi za :

- izpust iz čistilnih naprav
- greznic
- odvodnjavanje parkirišč
- odvodnjavanje s streh...

Naročite brezplačen
katalog

Namesto greznic biološke čistilne naprave

Biološke čistilne naprave so nadomestek greznic in iz njih lahko spuščamo očiščeno vodo nazaj v okolje. "Nove greznice morajo biti zaprt sistem, to pa pomeni velike stroške praznjenja", pojasnjuje Zdravko Skubic iz Ivančne Gorice, direktor podjetja Armex Armature. To podjetje prodaja male biološke čistilne naprave in ponuja dva tipa: Wirbbell in SRB. "Te biološke čistilne naprave so različno velike oz. zmogljive in segajo od samo dveh uporabnikov - torej za manjšo stanovanjsko hišo, pa vse do priključka 220 enot, to pa je že cela vas."

V napravi gre za popolno biološko razgradnjo, pospešeno z dodatnim vpihovanjem zraka. Do 99 odstotkov

očiščena voda je z dodatno opremo za dezinficiranje uporabna za zalivanje itd.

Vzdrževanje bioloških čistilnih naprav je enostavno - enkrat na leto je treba izprazniti zbiralni prekat in jo servisirati. Stroški obratovanja (električna energija, praznjenje in servis) so na letni ravni na družino okoli 250 evrov. Biološka čistilna naprava se vgradi v zemljo blizu stanovanjske hiše, povozna izvedba pa omogoča celo vkop pod dovoljno pot. Povprečna cena naprave je 3.500 evrov, življenjska doba rezervoarja pa je od 50 let.

Biološke naprave so prava rešitev za območja, kjer ni ustrezne komunalne ureditve. Tam se za to rešitev odloča-

jo tako rekoč vsi lastniki novih objektov, vse več pa je zanimanja tudi pri lastnikih starejših stavb.

**NAJVEČJA
PONUDBA
na Gorenjskem!**

DOM
t r a d e

gradbeni materiali - salon keramike

Dom trade d.o.o., Žabnica
Žabnica 68, 4209 Žabnica

topdom
skupina

Za male in velike mojstre.

...gradbena sezona je pred vrati...

PRODAJNA MESTA:

PC Žabnica:

trgovina: 04 2319 200,
keramika: 04 2319 208,
fax: 04 2319 206,
e-mail: info@domtrade.si

PC Lesce:

trgovina: 04 5302 230,
keramika: 04 5302 238,
fax: 04 5302 231,
e-mail: info.lesce@domtrade.si

www.domtrade.si

Kakovost ni več luksuz!

S prihodom blagovne znamke Hausmart, ki je uveljavljena na srednjeevropskih trgih zaradi dolgoletnih izkušenj, na slovenski trg stavbnega pohištva so okna in vrata vrhunske in preverjene kakovosti postala dostopna vsakomur.

Nekdanje odločanje med kakovostjo in ceno z imenom Hausmart izgubi pomen. Ob dovršenem dizajnu, modernih ali konvencionalnih linijah vam zagotavljamo tudi funkcionalno zanesljivost.

Prednost pred drugimi ponudniki stavbnega pohištva je v dejstvu, da podjetje Hausmart pod svojo blagovno znamko nudi široko paleto profilov, ki zadovoljijo vsakega potrošnika. V ponudbi so profili nemških proizvajalcev: Aluplast, Bruggmann, Rehau, Salamander, Schuco, ter belgijskih profilov Wymar.

Z ustrezno izbiro profilov lahko s primerno zasteklitvijo dosežemo toplotno izola-

tivnost elementov tudi do 0,7 W/m²K in zvočno do 48dB. Kar je dejansko veliko več, kot zahtevajo trenutni standardi v gradbeništvu, hkrati pa so primerni za nizkoenergijske in pasivne gradnje.

V osnovi ponujamo zasteklitev s toplotno prevodnostjo 1,0W/m²K in 32 dB dušenja zvoka, okovje prve stopnje varnosti z že vgrajenim nastavljivim sistemom za zračenje.

Vsakogar najprej pozdravijo vhodna vrata in prvi vtis ni zanemarljiv, zato lahko pri nas izberete vhodna vrata med ponujenimi modeli ali jih naredimo na osnovi vaše predloge samo za vas.

S programom senčil (rolete, zunanje in notranje žaluzije, komarniki, polkna), zunanjih in notranjih polic različnih materialov, garažnih in stranskih vrat vam prihranimo čas.

Ob nakupu oken in vrat Hausmart Vam nudimo brezobrestni kredit. Z našimi okni pa lahko uveljavljate nepovratna sredstva s strani Eko sklada v okviru Ministrstva za okolje in prostor!

Izkoristite spomladansko akcijo do 31. maja 2010. Ob naročilu PVC oken in vrat vam nudimo žaluzije za 10 EUR/kos, 15% popust na okna, 20% popust na senčila in 25% popust na police brez ddv-ja in montaže!

Okna in vrata so oči hiše.

In lepe oči ...

Romanca za celo življenje.

Hausmart, d. o. o.

080 87 74 - modra številka

info@hausmart.si

www.hausmart.si

Hausmart d.o.o. - št. 139, Škofja Loka

Hausmart!

**super
ponudba**

OKNA VRATA-SENČILA

www.okna-slovenije.si

MODRA ŠTEVILKA

● 080 87 74

Sveti Duh 139, 4220 Škofja Loka, E-mail: info@hausmart.si

PARKETI IN PARKETARSTVO
PVC / ALU OKNA IN VRATA // NOTRANJA VRATA
ERGONOMSKI STOLI // KUHINJE

T: 040 575 334 ALI 040 732 633
E: INFO@CIGLIC.COM W: WWW.CIGLIC.COM

V APRILU ODPIRAMO RAZSTAVNO PRODAJNI SALON
V POSLOVNI STAVBI AMD KOROŠKA CESTA 53D, KRANJ.

PRIZNAN SLOVENSKI
PROIZVAJALEC PVC
STAVBNEGA POHIŠTVA

Po ugodnih cenah vam nudimo okna, vhodna in
notranja vrata priznanih slovenskih proizvajalcev.
Montaža in demontaža je vključena v ponudbo.

Vabimo vas v novo odprti prodajno razstavni salon stavbnega
pohištva nad trgovino **KOROTAN**, Struževo 20, Kranj

DURAL zastopnik za Gorenjsko

Dodatne informacije: GSM 031/73 87 86, www.dom3.si
e-pošta: igor.dolinar@dom3.si

NOVO

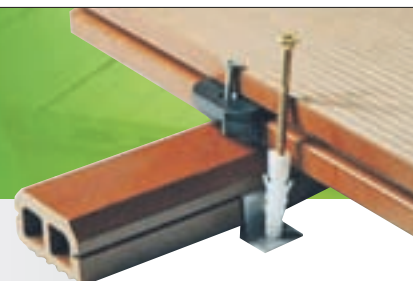

- **Prednosti uporabe:** lesen videz
- **Širok spekter uporabe:** terase, okolica bazenov, balkoni, zimski vrtovi, pomoli, fasade, ograje ...
- Se ne zvijajo in cepijo, ne razpadajo, ne gnijejo in se ne razkrajajo, kar pod normalnimi pogoji uporabe krijemo z 12 letno garancijo
- **Lahko vzdrževanje:** ni jih potrebno lakirati, oljiti ali barvati čistimo jih lahko le z vodo (lahko s pritiskom do 60 barov) enostavna montaža

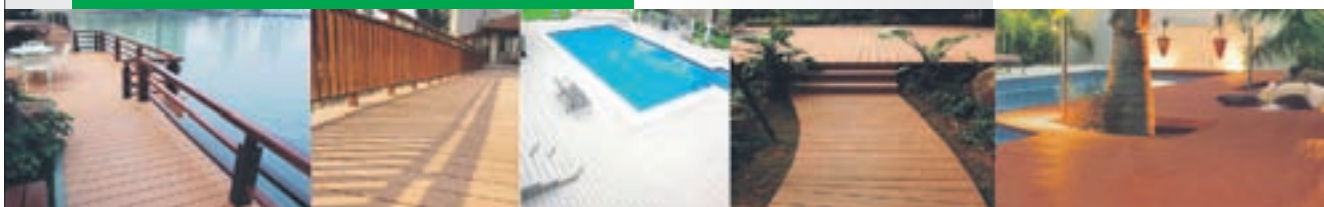
ZUNANJE POHODNE PLOŠČE

Material:
lesno plastični kompozit

Dimenzije:
150 x 25 x 4000 mm

Zgornje Bitnje 186,
4209 Žabnica
tel.: +386 (0)4/ 231 75 10
fax: +386 (0)4 231 11 03
GSM: +386 (0)40 713 030
Info@roksal.com
www.roksal.com

Cene so padle lani, novih padcev pa ne bo

Vse od nastopa gospodarske krize so kupci čakali na veliki padec nepremičnin. To se vse do danes ni zgodilo in se verjetno tudi ne bo. Cene so lani zaradi padca povpraševanja v Kranju padle za okoli desetino, v Kranjski Gori in na Bledu nekaterim nepremičninam tudi za več, hujših pretresov pa naj ne bi več bilo. Tudi če propade kako večje gradbeno podjetje.

Tako trdita sogovornici, nepremičninski posredniki. "Cene so lani padle, letos ne več. Največji padec je bil pri večjih nepremičninah, s katerimi pa se je sedaj začelo trgovati, najbolj pa se kriza še vedno pozna pri enosobnih stanovanjih in garsonjerah, za katera povpraševanja sploh ni. Tu je cena še vedno previsoka," pravi Tanja Cvetan iz nepremičninskega podjetja JUR-TAN. Potencialni kupci so, po njenem, v enem letu

le uvideli, da od velikega zloma nepremičninskega trga ne bo nič. "Da bi cene tudi zaradi zloma enega nepremičninskega podjetja še dodatno padle, je le neka mantra, ki jo nekateri tako radi ponavljajo. Dolgo časa že čakamo, tako mi kot tudi potencialni kupci, verjame pa nihče več. Dvomim, da se to lahko zgodi, saj danes že velja, da kdor ima denar, tudi kupi. Tudi če bi nekatera stanovanja v Ljubljani ponudili po

2.200 evrov za kvadratni meter, pa ta cena ne bo prišla do končnega kupca. Enostavno bodo večji posredniki morali kupiti več stanovanj, končna cena pa bo višja," pa meni Andreja Kern Egart iz podjetja K3 Kern.

Meni, da se danes najdejo zelo dobre priložnosti za prave nakupe. Strašne rasti cen v prihodnjih letih sicer ne bo, tako se potencialni kupci s čakanjem ne morejo ušteti, skoraj zagotovo pa so

DAHNITE ŽIVLJENJE V SVOJ DOM

Odlična ponudba stanovanjskih kreditov

Nastopil je pravi trenutek za uresničitev vaših načrtov. Za vas smo pripravili odlično ponudbo stanovanjskih kreditov, ki jo lahko izkoristite od 15. 3. do 30. 6. 2010 oziroma do porabe kvote.

* Preverite dodatne ugodnosti za dva nova uporabnika Aračuna in možnosti soplračništva na www.abanka.si.

www.abanka.si | info@abanka.si | Abafon 080 1 360

ABANKA

BANKA PRIJAZNIH LJUDI

danes cene nepremičnin zelo ugodne. "Ko naletiš na dobro nepremičnino na primerni lokaciji, se jo vedno splača kupiti," pravi Kern Egartova. Trg je prebujen, pravi Cvetanova: "V primerjavi z enakim obdobjem lani je letošnja realizacija zelo dobra. Medtem ko smo lani sklepali predvsem najemne pogodbe, ki so se sedaj ustavile, letos opravljamo več transakcij. Veliko jih pričakujemo v naslednjih treh mesecih," pravi Cvetanova.

Pravi, da bi zelo težko svetovala, katero nepremičnino se danes splača kupiti, saj je nakup vedno odvisen od denarnih zmožnosti in želja kupcev. "Drži pa, da je danes pravi čas za nakup večjega rabljenega stanovanja, saj realizirani posli kažejo padec cene. Te so na ravni iz leta 2006 in mislim, da ne bodo več padle," pojasnjuje agentka. Promet s starejšimi hišami nad 20 let se je povsem ustavil, medtem ko je povpraševanja po novih dvojčkih, vrstnih hišah in manjših samostojnih hišah vse več. Zanimivo je, da cena zemljišč na dobrih lokacijah ni nikoli padla, pri manj zanimivih pa povpraševanja sploh ni.

"Bojim se, da bodo cene rabljenih stanovanj in hiš v prihodnjih letih znova prehitro rasle, saj novih projektov ni. Veliko jih je bilo napovedanih, vendar so zamrznjeni, kar pa trgu ne pomaga," pravi Andreja Kern Egart. Pravi, da mladi vedno želijo v nova in večja stanovanja, žal pa na trgu še vedno ni energijsko varčnih objektov, morda tudi pasivnih objektov, ampak se še

vedno gradi klasično. "Zelo veliko pa pove lokacija nepremičnine. Rabljeno stanovanje v Šorlijevem naselju v Kranju še danes lahko prodamo skoraj za enako ceno kot kako novogradnjo. To sicer ni normalno, vendar kupci v Kranju dajejo prednost mirni lokaciji," še pove Kern Egartova.

Boštjan Bogataj, foto: Tina Dokl

Vrtni ŠKODLJIVCI IN BOLEZNI
Strokovnjak

Osnovni priročnik za prepoznavanje ter zatiranje škodljivcev in bolezni na vrtnih rastlinah.

Draco Squares

MOJ PRVI VRT
Strokovnjak

Osnovni priročnik, ki bo vrtnarskim začetnikom pomagal oblikovati čudovit vrt.

Draco Squares

ZELIŠČNI VRT
Strokovnjak

Osnovni priročnik za gojenje zelišč ter oblikovanje, zasajanje, posodabljanje in urejanje zeliščnega vrta.

Draco Squares

Novo!
Moj prvi vrt je osnovni priročnik, ki bo vrtnarskim začetnikom pomagal oblikovati čudovit vrt.
Zeliščni vrt je osnovni priročnik za gojenje zelišč ter oblikovanje, zasajanje, posodabljanje in urejanje zeliščnega vrta.
Vrtni škodljivci in bolezni je osnovni priročnik za prepoznavanje in zatiranje škodljivcev in bolezni na vrtnih rastlinah.
80 strani, mehka vezava
Redna cena enega priročnika je **9 EUR**.
Akcijska cena posameznega priročnika je **8 EUR**. Cena dveh priročnikov je **15 EUR**, za nakup vseh treh pa boste odšteli **21 EUR + poštino**.

Gorenjski Glas

www.gorenjski-glas.si

Novo!

Če boste postavili ptičjo hišico in vanjo nasuli kaj okusnega, vas bodo kmalu začeli obiskovati razni ptički. Da jih boste med opazovanjem lahko tudi prepoznali, vam bo pomagala knjiga z barvnimi fotografijami, zemljevidom razširjenosti in opisom ptic, ki ima še eno prednost: priloženo ima zgoščenko z oglašanjem šestdesetih ptic.

Knjiga in zgoščenka vam bosta pokazali nov način prepoznavanja ptic in njihovega vedenja. Zelo uporabno, zanimivo in poučno!

Mehka vezava, 40 strani + CD.

Redna cena: **9,90 EUR**
Akcijska cena: **8,50 EUR** + poština.

Gorenjski Glas

www.gorenjski-glas.si

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po telefonu: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

JUR-TAN, nepremičnine, d. o. o.,
P.E. Cankarjeva ulica 3, Kranj
tel.: 04/236-92-14, fax: 04/236-92-15
e-pošta: info@jur-tan.si, www.jur-tan.si

ŠKOFJA LOKA-GORAJTE ZA KAMNITNI-KOM, v zelenem okolju prodamo zemljišča, ki bodo komunalno urejene (voda, elektrika, telekomunikacija, kanalizacija-biološka čistilna naprava), velikosti od 400 m² do 482 m², prevzem možen takoj. CENA: 187,00 EUR/m².

ŠKOFJA LOKA - PEVNO, sredi gozdne oaze pa vseeno blizu srednjeveškega mesta Škofja Loka, prodamo dve novozgrajeni (l. 2008) samostojni hiši v 3. podaljšani gradbeni fazi, z vsemi priključki in urejeno okolico, bivalnih površin neto: 256,21 m², bruto 285,80 m², podkletene v celoti + P + M, okolica utrjena in pripravljena za končno ureditev, vsi priključki, okna PVC, terasa. Objekti stojijo na zemljiščih s površino 474,11 m², 480,52 m² do 649,23 m². CENA za enoto: 225.000 EUR.

CERKLJE NA GORENJSKEM - ZALOG, na lepi in mirni lokaciji ob zelenem pasu prodamo nadstandardno novozgrajenega (l. 2009) dvojčka, izdelanega na ključ. Enota obsega bivalno pritličje z veliko teraso + mansarda, površina 150,36 m² + 351 m² zemljišča. Pripravljene inštalacije za video nadzor z alarmom in klimo, okna PVC, CK-olje, biološka čistilna naprava, strešna kritina Bramac, fasada z 12 cm izolacijo, vsi priključki, balkon, z.k. urejeno in brez bremen. Prevzem možen takoj. CENA: 215.000 EUR.

BRITOF, v pritličju prodamo komplet opremljeno enosobno stanovanje z lastniškim parkirnim mestom, 43,51 m², staro 5 let, vsi priključki, prevzem možen takoj. CENA: 87.000 EUR.

KRANJ - ZLATO POLJE, klimatizirano trisobno stanovanje v četrtem nadstropju, 65,95 m², delno opremljeno, delno obnovljeno leta 2004 in 2008, zelo dober razpored, vsi priključki, optika, prevzem po dogovoru. CENA: 99.000 EUR.

BLAD - BLIŽINA ALPSKIH BLOKOV, prodamo 797 m² zazidljive parcele z gradbenim dovoljenjem za izgradnjo stanovanjske hiše z dvema apartmajema, K+P+M, vsi priključki v neposredni bližini, ravna in z lepim razgle-

dom na Julijske Alpe, 300 m oddaljeno od Blejskega jezera. Prevzem možen takoj. CENA: 237.506 EUR.

GOLNIK - GORIČE, oddamo prostor za skladišče v izmeri 160 m², obnovljeno l. 2009, stropovi višine 3 m, prevzem možen takoj. CENA: 400 EUR/mesec.

MEDVODE - SVETJE, na odlični lokaciji prodamo na ključ izdelanega dvojčka z vgrajenimi materiali višjega cenovnega razreda in komplet urejeno okolico. Začetek gradnje l. 2009. Zemljišče v izmeri 253m² in 308 m². Objekt ima 196 m² (neto) stanovanjske površine v 3. etažah (P+N+M) z galerijo. V hiši bo vgrajen kamin, talno gretje, narejene in razpeljane inštalacije za centralni sesalec, alarmni sistem z video nadzorom, klimatska naprava ter PVC okna. Objekt ima telefonski in kabelski priključek, mestni zemeljski plin, fekalna in meteorna voda pa je izpeljana-priključena na javno kanalizacijo. Kupec ima ob nakupu nepremičnine v ceno vključenega arhitekta za notranjo opremo. Prevzem po dogovoru. CENA: 300.000 EUR več na: <http://nepremicnine.jur-tan.si/novogradnje.html>

V posredovanje vzamemo več različnih nepremičnin za nam že znane kupce!

Več ponudbe si oglejte na www.jur-tan.si

Večstanovanjski objekt Planina jug v Kranju - koristi sonca obrača v svoj prid, naj bodo to vaše koristi!

Večstanovanjski objekt na Planini jug, katerega investitor je Lokainvest, d. o. o., je v izteku lanskega leta uspešno sprejel prve stanovalce, s katerimi je dosegel svoj namen in postal dom. Da je v tem domu prijetno bivati, ima veliko opraviti sonce.

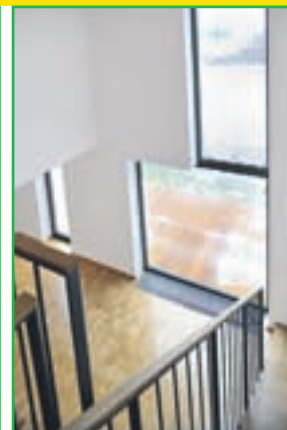
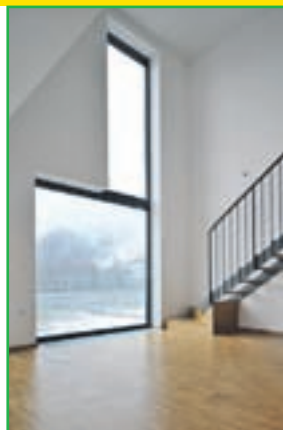
Kakšne pozitivne koristi nudi sonce, z energijskega vidika ali vidika počutja, je že dolgo poznano. Z mislijo, kako te koristi postaviti sebi v prid, je nastala ideja za sodoben objekt, ki danes končan stoji za Qlandijo. V današnjem času je pri gradnji stanovanj pomembno se ločiti od ostale ponudbe, zato je bilo v objekt vložene precej dodane vrednosti, kot so kvalitetno alu stavbno pohištvo, izdatna fasadna izolacija ter seveda pomembna pridobitev, solarni sistem za ogrevanje

vode. Vse to pa pomeni kvaliteto bivanja, ter racionalno rabo energentov za ogrevanje, tako prostora kot tudi vode.

Objekt z belo fasado in rumenimi poudarki se lahko pohvali z velikimi zasklitvami, skozi katere spušča sončne žarke in s tem maksimalno osvetljuje prostor, stanovalcem pa omogoča prijetno bivanje v svetlem okolju. Poleg fizične zasnove pa le-ta tudi na drug način koristi sonce, namreč znotraj objekta je vzpostavljen sistem za solarno ogrevanja vode, ki bo v mesecu aprilu s postavitvijo kolektorjev na streho objekta začel loviti žarke in s tem bo zagnan sistem ogrevanja sanitarne vode stanovalcem, ki jim sonce ne bo pošiljalo računov za svoje storitve.

Še vedno je na voljo nekaj stanovanj, med katerimi je treba poudariti atraktivna stanovanja v dveh etažah, t. i. duplekse, ki dajejo občutek prave hiše s stopniščem znotraj večstanovanjskega objekta, z ograjenimi terasami v kombinaciji z lesenim podom in pozelenitvijo pa nudijo enako udobje. Objekt ima osem štirisobnih duplekov, ki so v kvadraturah od 137 m², ter šest petsobnih duplekov s kvadraturami od 168 m², cena pa se giblje od 1.700,00 EUR na m² z DDV.

Seveda pa se najdejo tudi manjša in bolj klasična stanovanja, ki še iščejo svojega kupca, informacije o teh dobite po telefonu 04/2519 970 ali na internetni

Varna naložba - lastno stanovanje PRODAMO

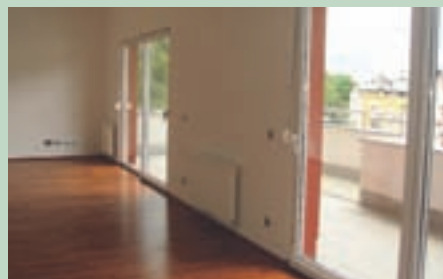
Nadstandardna nova stanovanja, enkratna lokacija, zasebnost, mir, zelenje, bližina centra in lastna parkirna mesta

TINKARA, večstanovanjski objekt z lastno garažno hišo, ZLATO POLJE V KRANJU

- Enosobno, VP, 41,96 m², 94.293,75 EUR (P-S5)
- Garsonjera z atrijem, 59,30 m², 112.682,50 EUR (P-S2)
- Garsonjera, 48,00 m², 99.933,75 EUR (N3-S2), najem 400 EUR/mes
- Mansarda s terasama, 227,73 m², 374.400,00 EUR (M-S1)

Vse cene
so z DDV in
ne vključujejo
parkirnega
mesta.

Informacije: 031/394 254, Aleksandra Jerkič, e-pošta: alex.jerkic@siol.net

HOLESTEROL

Holesterol je vosku podobna snov, ki se nahaja v vseh telesnih tkivih, saj je pomemben del vseh vrst celičnih membran in sestavni del nekaterih hormonov. V telesu nastaja v jetrih in nekaterih drugih organih, od zunaj pa ga seveda lahko vnašamo tudi s hrano. Med s holesterolom bogate vire spadajo mlečna maščoba, jajčni rumenjaki, mastno meso, maslo itd. Rastlinske maščobe holesterola ne vsebujejo. Holesterol v telesu nastaja v odvisnosti od količine že prisotnega; če je v telesu dovolj holesterola, je notranje nastajanje zmanjšano in obratno, če ga v telesu primanjkuje, je nastajanje povečano. Holesterol torej ni nekaj odvečnega in škodljivega, ampak ima v telesu številne življenjsko pomembne naloge. V krvi se holesterol nahaja kot sestavni del lipoproteinov. To so snovi, ki so sestavljene iz beljakovin (proteini) in maščob. Lipoproteini so odgovorni za transport maščob po krvi, na količino v krvi pa vpliva prehrana, telesna teža, starost, stres, zdravila in hormoni. Na splošno najbolj znana sta HDL (high density lipoprotein = lipoprotein z visoko gostoto) in LDL (Low density lipoprotein = lipoprotein z nizko gostoto). Popolarno se omenjena lipoproteina enači s holesterolom, tako da tudi holesterol delimo na LDL (slabi) in HDL (dobri) holesterol. Lipoproteini z nizko gostoto (LDL) prenašajo holesterol od jeter do drugih delov telesa. Če je LDL holesterola v krvi preveč, se lahko začne nalagati na stene žil. Dolgoročna posledica takega nalaganja je ateroskleroza – zoženje in otrditev arterijskih žil, ki v razvitem svetu sodi med najpomembnejše vzroke za bolezni srca in ožilja in smrt. Zaradi tega je LDL slab holesterol. Lipoproteini z visoko gostoto (HDL) pa v nasprotju z LDL prenašajo holesterol iz telesa nazaj proti jetrom, ki nato holesterol presnovijo. Poleg tega HDL tudi zmanjšujejo možnost, da bi prišlo do nalaganja holesterola na žilne stene. Zaradi tega je HDL dobri holesterol. V zadnjih letih je postalo jasno, da holesterol, ki ga vsebuje hrana, zelo malo vpliva na tistega v krvi. Dejstvo je, da 75% v krvi prisotnega holesterola nastane v telesu, le 25% pa ga absorbiramo iz hrane. Tudi vse bolezni povišanih maščob v krvi so v 90% povezane z dednostjo-deduje se prevalenca bolezni, ki pa se izrazi glede na način življenjskega sloga.

Ciljne vrednosti lipoproteinov in holesterola pri zdravih ljudeh naj bi bile (primarna preventiva):

- skupnega holesterola v krvi manjše 5,0 mmol/l,
- HDL večje od 1 mmol/l in
- LDL manjše od 2,6 mmol/l).

Pri ljudeh, pri katerih že obstaja velika nevarnost srčnih obolenj ali pa so ta že prisotna (kronične nenalezljive bolezni: sladkorna bolezen, stanje po srčni kapi, visok krvni tlak, debelost ...), priporočamo še nižje vrednosti skupnega holesterola in LDL holesterola v krvi ter sorazmerno višje vrednosti HDL holesterola (sekundarna preventiva).

Glavna naloga zdravega človeka v povezavi s kontrolo holesterola v krvi je tako posvečanje pozornosti dejavnikom, ki negativno vplivajo na količino HDL v krvi. Ti dejavniki (na katere ima povprečen, relativno zdrav človek lahko vpliv) pa so: uživanje nasičenih in trans maščob, kajenje, prekomerno pitje alkohola, stradanje, debelost in premalo telesne aktivnosti.

KRVNI TLAK

Visok krvni tlak je zelo pogosta bolezen, saj v razvitem svetu prizadene skoraj vsako četrto odraslo osebo. Čeprav ga največkrat ne občutimo kot posebno bolečino ali slabo počutje, izrazito kvari žile (pospešuje ateroskleroza) in obremenjuje srce.

Krvni tlak je sila – pritisk, s katero kri deluje na stene krvnih žil. Ustvarja ga srce, ki povprečno utripne sedemdesetkrat na minuto. Krvni tlak se lahko zviša zaradi številnih dejavnikov, kot so npr. bolečina, psihične obremenitve, telesni napor (tudi hoja), govorjenje. Krvni tlak se zviša po kajenju, zaužitju kofeina in po obrokih.

Kdaj je krvni tlak previsok?

Znano je, da nevarnost za bolezni srca in ožilja začne naraščati, ko krvni tlak preseže 120/80, zato je optimalni krvni tlak nižji kakor 120/80. O visokem krvnem tlaku (hipertenziji) govorimo, če je sistolični krvni tlak 140 mm Hg ali več in/ali diastolični krvni tlak 90 mm Hg ali več. Raziskave so pokazale, da je nad to mejo povišani tlak koristno zdraviti, saj z znižanjem sistoličnega krvnega tlaka za 10 mm Hg in diastoličnega krvnega tlaka za 5 mm Hg za eno tretjino zmanjšamo tveganje za bolezni srca in ožilja.

	Sistolični krvni tlak (mm Hg)	Diastolični krvni tlak (mm Hg)
Optimalen krvni tlak	< 120	< 80
Normalen krvni tlak	< 130	< 85
Visoko normalen krvni tlak	130-139	85-89
Blaga hipertenzija	140-159	90-99
Zmerna hipertenzija	160-179	100-109
Huda hipertenzija	> 180	> 110

Bolnik naj si krvni tlak izmeri vsak dan, preden vzame zdravila za znižanje krvnega tlaka. Če jih jemlje zjutraj, naj si krvni tlak izmeri pred zajtrkom, saj je zdravila najbolje vzeti s hrano. Če jemlje zdravila tudi zvečer, si naj krvni tlak izmeri tudi pred večerjo.

Zakaj zvišan krvni tlak škoduje

Škoda na žilah nastane, če so žile dalj časa (več tednov, mesecev ali let) izpostavljene visokemu krvnemu tlaku. Poleg zvišanega holesterola v krvi je zvišan tlak gotovo najnevarnejši pospeševalec procesa ateroskleroze, ki povzroča, da se žile ozijo in lahko tudi zamašijo. Da bi vzdržale visok krvni tlak, se srednja mišična plast žilne stene (media) zadebeli, notranja plast (intima) pa zatrdi. Taka žila rada počí (krvavitve) ali pa v njej nastane krvni strdek, ki žilo zamaši.

Če se to zgodi v:

- srčnih (koronarnih) žilah, ki oskrbujejo srčno mišico, nastane srčna kap (miokardni infarkt),
- možganskih žilah, nastane ena od oblik možganske kapi,
- žilah udov, prizadeti del uda lahko odmre.

Visok krvni tlak poleg bolezenskih sprememb v srčnih žilah okvarja tudi srčno mišico. Srce se namreč prilagodi na dodatni napor, ki ga predstavlja črpanje krvi v prostor z višjim krvnim tlakom. Da to dodatno delo zmore, se stene srca zadebelijo. Zaradi večletnega prekomernega dela se srce sčasoma raztegne in opeša, kar pomeni, da ne zmore več prečrpati zadostne količine krvi. Le pri 10 % bolnikov odkrijemo vzrok za zvišanje krvnega tlaka (bolezni ledvic, nadledvičnih žlez,...), pri večini bolnikov (dobrih 90 %) pa vzroka ne poznamo – govorimo o esencialni (primarni) arterijski hipertenziji.

Kako merimo krvni tlak?

Krvni tlak običajno merimo z živosrebrnim sfigmomanometrom ali pa z elektronskimi merilci. Princip delovanja je podoben. Pomembno je, da se pred merjenjem umirimo. Meritev po nekaj minutah ponovimo vsaj še enkrat. Opazili boste, da bo druga meritev manjša od prve.

Osnova za zniževanje krvnega tlaka in preprečevanje hipertenzije je zdrav življenjski slog, ki vključuje:

- opustitev kajenja (kajenje zvišuje krvni tlak in hkrati pospešuje ateroskleroza, zvišuje tveganje za raka in kronični bronhitis),
- zmanjšanje prekomerne telesne teže – že pri izgubi petih kilogramov se merljivo zniža krvni tlak. Zmanjšanje telesne teže ima še druge učinke na pojavnost drugih kroničnih bolezni,
- omejitev uživanja alkohola,
- omejitev uživanja soli na manj kakor 6 g na dan,
- uživanje veliko sadja in zelenjave (vsebujejo minerale: kalij, magnezij in kalcij, ki zmanjšujejo krvni tlak),
- prehrana naj vsebuje veliko prehranskih vlaknin,
- zelo pomembna je redna telesna dejavnost (npr. živahna hoja 30 do 45 minut vsaj trikrat na teden).

Marjan Kristanc, dr. med., spec. inter.

multiCare in®

Nudimo vam rešitev za preventivno samokontrolo:

- **holesterol**
- **trigliceridi**
- **glukoza**

Ob nakupu multifunkcijskega merilnika **multiCare in®** vam podarimo knjigo z naslovom *Na pomoč holesterol*.

VPD BLED d.o.o. | Pot na Lisice 4, SI-4260 Bled
080 80 91 | www.vpd.si

PE BLED (poslovna cona)
Pot na Lisice 4, Bled | T: 04 574 50 70
PE JESENICE (pri vhodu v bolnico)
Cesta Maršala Tita 112, Jesenice | T: 04 586 12 14
PE KRANJ (ZD Kranj, Diabetološki center)
Gospodsvetska 10, Kranj | T.: 04 236 90 88

**ENKRATNA
PRILOŽNOST!**

**DARILO
OB NAKUPU!**

Nakupovanje dreves

Drevesa ponavadi kupujemo v domačih drevesnicah, ki imajo poleg velike izbire dreves tudi svetovalca, ki zna odgovoriti na naša vprašanja. Drevesnice ponavadi prodajajo drevesa z golimi koreninami. Taka drevesa so poceni, toda moramo jih kupiti in posaditi v času, ko mirujejo, najbolje v pozni jeseni ali zgodaj spomladi. Zimzelena drevesa se prodajajo z grudo prsti na koreninah, zavito v juto, plastično vrečo ali mrežo. Te lahko kupimo in posadimo že zgodaj jeseni ali sredi pomladi. Najbolj priljubljena pa so v posodah gojena drevesa. So najdražja, vendar jih lahko kupimo in sadimo v vsakem letnem času, le da zemlja ni preveč namočena ali pa zmrznjena. V posodah sajena drevesa se najhitreje primejo in zato z njimi najmanj tvegamo.

Pri kupljenih drevesih pazimo, da niso nenakomerno ali enostransko razraščena. Na zimzelenih in listopadnih drevesih so v rastni dobi slaba znamenja zgubani ali bolni poganki in odmrlo listje.

Vprašljiv je tudi nakup dreves v poškodovani embalaži ali posodi. Pri drevesih z golimi koreninami ne kupujemo sadik, ki se že olistavajo ali pa imajo jasno vidne drobne bele korenine. Prav tako ne kupujemo dreves s koreninsko grudo, ki imajo na vrhu zemeljske grude okrog debla navite korenine ali pa celo izsušeno zemljo. Pri drevesih v posodah pa moramo paziti na ponaredke, ki so malo pred prodajo izkopane iz grede in posajene v lonec. Dreves, ki jih z lahkoto dvignemo iz posode, ne kupujemo. Prav tako so nezanesljiva tudi drevesa, ki so bila predolgo v posodah, kar dokazuje debela plast zakrnlega plevela na površini ter debele korenine, ki so vidne na vrhu zemlje.

Ljuba Erjavec, univ. dipl. inž, BC Naklo

Še malo pa bomo sejali in sadili

S prihodom pomladi se je začelo delo na vašem vrtu. Kalitev in rast zelenjave lahko malo pospešimo. Rastline zavarujemo na več načinov. Nekateri so zelo enostavni in poceni, drugi pa boljši in zato tudi dražji. Najenostavnejše je neposredno prekrivanje. Posadimo sadike ali posejemo seme rastlin in prekrijemo s folijo. Izbiramo med polietilensko folijo (PE folijo) ali polipropilensko folijo (PP folijo). Pod folijo je temperatura približno pet stopinj Celzija višja kot na prostem. Polipropilenska ali vlaknata folija (znana pod imeli Kovertan, Lutrassil, Vrteks ipd.) dobro prepušča vodo in zrak. Je različnih debelin. Debelejša bolje ščiti pred mrazom, slabše pa prepušča vodo in zrak, tanjša bolje prepušča vodo in zrak, a manj ščiti pred mrazom. Tanjša se tudi hitreje raztrga (zaradi vetra, divjadi). Ko je hladno, je zelo dobro prekrivanje z dvema plastema tanjših folij, ko pa se ogreva, eno plast folije odstranimo, drugo pa še nekaj časa pustimo. Polietilenske folije so plastične folije, ki so za vodo in zrak nepropustne. Pod njimi so idealne razmere za razvoj bolezni. To preprečimo z izbiro naluknjanih ali narezanih folij. Večje število lukenj pomeni boljšo zračnost, manjše število lukenj pa boljše varovanje pred mrazom. Narezana folija se z rastjo rastlin razteguje. Z raztegovanjem so odprte vedno večje, prav tako zračnost, temperaturna razlika med zunanostjo in zrakom pod folijo pa vedno manjša, kar pa ugaja rastlinam, ki so vedno večje. Težava pri neposrednem prekrivanju je dotik kritine z rastlinami, kar lahko povzroča ožige na rastlinah. Če postavimo čez gre-

S polipropilensko folijo neposredno prekrita greda.

do loke (plastične, železne ali šibje) in preko lokov napnemo folijo, to težavo odpravimo. Klimo pod folijo ogreva sonce.

Tudi tople grede so zelo uporaben način varovanja pred mrazom. Za kritino so največkrat polikarbonatne plošče. Te so dober toplotni izolator, ker so dvoplastne, vmes pa so zračne celice. Steklenih toplih gred skoraj ne uporabljamo več. Vir ogrevanja grede je sonce, dodatno pa lahko tudi vkopani hlevski gnoj, ki prepereva in oddaja toploto.

Če imamo dovolj prostora, je najboljša vrsta varovanja pred mrazom zimski vrt ali rastlinjak. Zimski vrt je zastekljen podaljšek dnevnega prostora v stanovanju. Tu prezimujemo zahtevnejše rastline in vzgajamo prve sadike. Ogrevanje zimskega vrta speljemo kar iz hiše. Rastlinjaki so lahko zastekljeni, prekriti z UV stabilno EVA folijo, polikarbonatnimi ploščami. Ogrevamo jih s pečmi, zato v njih lahko gojimo zelenjavo tudi pozimi. Lahko se odločimo za rastlinjak brez ogrevanja. Nočna temperatura je vsaj 5-7 stopinj Celzija višja kot zunaj, dnevna pa je zaradi sončnega obsevanja tako visoka, da je nujno potrebno zračenje. Zemlja, v kateri rastline rastejo, se precej segreje in tudi ponoči oddaja toploto, da je rastlinam topleje.

Z varovanji pred mrazom boste lahko kmalu začeli s sevami in sajenjem, jeseni pa si boste podaljšali čas pridelave.

Nataša Šink, univ. dipl. inž., BC Naklo

Rastlinjak, prekrit z UV obstojno EVA folijo

Majski in junijski hrošč

Med talnimi škodljivci pogosto delata škodo dva med seboj zelo podobna hrošča in sicer majski hrošč (*Melolontha melolontha*) in junijski hrošč (*Amphimallon solstitialis*). Pri majskem hrošču ali "kebru" ločimo poljskega in gozdnega, ki sta si med seboj zelo podobna, se pa ločita po zadku ali pigidiju, ki je pri gozdnem nekoliko zožen in ob koncu bucikasto zaobljen. Poljski je škodljiv samo kot ličinka, medtem ko gozdni dela škodo tudi kot odrasla žival z objedanjem listov gozdnega in sadnega drevja. Majski hrošč se razvije od jajčeca do spolno zrelega osebk v treh letih - na vsake tri leta se pojavijo odrasle živali, ki maja v mraku letajo in se pariyo. Temu letu pravimo hroščevo leto. Ličinka ali ogrc majskega hrošča dela občutno škodo z grizenjem korenin.

Junijski hrošč

Ličinke majskega hrošča ali ogrci

Odrasel majski hrošč

Prezimi kot buba v tleh, spomladi se razvije odrasel hrošč, ki konec aprila pride iz zemlje. Odrasle samice jajčeca odlagajo v zemljo. Odrasel osebek je velik okoli tri centimetre, za polovico krajši pa je junijski hrošč, ki meri v dolžino približno en centimeter in pol. Razvoj junijskega hrošča od jajčeca do odrasle živali traja dve leti, pariyo se v juniju. V zemlji najdemo ličinke hroščev. Te so bele barve z dobro razvito rjavo glavo, ustnim aparatom za grizenje in tremi pari oprsnih nog. Na vrtu povzročajo škodo z objedanjem korenin, gomoljev in čebulic, ob močnem napadu lahko tudi uničijo travno rušo. Ko jeseni praznimo korita z balkonskim cvetjem, lahko v njih najdemo tudi do štiri centimetre dolge ličinke.

In na kakšen način uničevati hrošča? Pod drevje položimo rjuho in napadena drevesa zjutraj močno potresemo, da hrošči popadajo z njih. Ličinke v zemlji lahko uničujemo z mehnično obdelavo tal, torej z okopavanjem. Ličinke je možno uničevati tudi z biološko metodo in sicer z glivo *Beauveria brongniartii*, s katero okužimo pšenična zrna in jih zakopljemo približno dva centimetra globoko v zemljo. Gliva okuži ličinke, katere zato poginejo.

Marija Urankar, univ. dipl. inž. agr.,
BC Naklo

Vabimo na Dan odprtih vrat, ki bo 15. 4. 2010 v BC Naklo.

Telefon: 04/277 21 26, 041/499 935.

Več informacij najdete na naši spletni strani: www.bc-naklo.si

DELOVNI ČAS TRGOVINE: ponedeljek: zaprto; torek: 13.00 - 18.00;
sreda, četrtek, petek: 9.00 - 13.00

Velikonočni aranžmaji

Velikonočni aranžmaji si podajajo roke s spomladanskimi aranžmaji, saj je velika noč v pomladnem času. Tako lahko za sveže velikonočne aranžmaje uporabimo spomladansko sezonsko cvetje. Pri tem lahko izbiramo med rezanim cvetjem in med siljenimi čebulnicami v lončku. Če se odločamo za rezano cvetje, moramo vedeti, da spomladanske cvetlice popijejo zelo veliko vode. Tako moramo paziti, da ne uporabimo premajhnih posod in da redno dovajamo vodo. Čebulnice potrebujejo stalno vlažen prepusten substrat, poleg tega pa pazimo, da lonček ne stoji v vodi, saj v tem primeru lahko čebulice zgnijejo.

Kako torej spomladanski aranžma spremenimo v velikonočnega? Preprosto. Dodamo mu nekaj velikonočnih dodatkov, kot so piščančki, pirhi, zajčki, rumene pentlje ipd. Pri uporabi dekorativnih dodatkov pazimo, da v aranžma ne damo preveč različnih dodatkov. V tem primeru je namreč videti, kot da smo malo pospravili po starih zalogah in vse uporabili. Poskusimo se orientirati na dodatke, ki se dopolnjujejo. Na primer: v aranžmaju uporabimo velikonočno kokoško, nekaj perja ter dodamo pentljo.

Med velikonočne dekoracije pa sodi tudi cvetna butarica ali "beganca". Zelo preprosto jo lahko naredimo doma. Nabere mo vejice zimzelenega zelenja ter narežemo nekaj za prst debelih palic. Dolžina palic je pogojena z višino butarice. Zelenje nato pripravimo po šopkih kot pri pletenju adventnega venčka in tudi povijanje zelenja je enako, le da smo pri venčku zelenje povijali na obod, pri butarici pa na ravne skupaj zvezane palice.

mag. Sabina Šegula, BC Naklo

Igrivi prstki in radostna duša

Pomlad in velika noč prinašata veselje in upanje. Povabimo ju v naša srca tudi z ustvarjanjem in otroško radoživostjo. Naj bodo letošnji pirhi drugačni, zabavni, izdelani z domišljijo. Pobrs kajmo po škatlah in predalih, vedno se najde kaj uporabnega. Vzemimo barve, blago, semena, perje, bleščice, lončke ... za osnovo pa jajca - izpihana, kuhana,

plastična, lesena, iz stiropora ali plastike ... Vse je dovolj, če je le namen pravi. In ta naj bo - veselimo se. Kdaj se pa bomo, če ne zdaj? Kdo se pa bo, če ne mi?

*Besedilo napisala Damjana Šmid,
ustvarjati pomagala Eva Šmid.*

VRTNI RAJ NA PLANINI V KRANJU nasproti kranjskega pokopališča

Iz našega programa

- sveže rezano cvetje, sobne rastline
- izdelava šopkov in dostava
- bogat nagrobni program
- sveče, vaze, elektronske sveče, vosek, ...
- žalni program - ikebane, venci, žalni zavitki sveč, ...
- darilni program, aranžiranje daril
- semena zelenjave in cvetlic, okrasnih trav
- tekoča, mineralna in organska gnojila
- semenski krompir
- zemlje in humusi v različnih pakiranjih
- okolju in čebelarjem prijazna sredstva za zaščito rastlin pred boleznimi in škodljivci

Storitve

- urejanje poslovnih prostorov
- presajanje in ureditev že obstoječih nasadov z lončnicami, suhe dekoracije in aranžiranje
- urejanje in zasaditev vrtov
- urejanje in zasajanje grobov - zamenjava peska, zemlje, zasaditev, ...
- zasajanje korit, posod z balkonskim cvetjem

ODDELEK S SVEŽO ZELENJAVO IN SADJEM
poudarek na ponudbi pridelano v Sloveniji

**VSAK TEDEN POSEBNO UGODNE AKCIJSKE CENE,
KI SO OZNAČENE KOT RAJSKE CENE TEDNA**

**OBIŠČITE NAS IN PREVERITE RAJSKE CENE TEDNA
ALI PA NAS POKLIČITE 04/2359124**

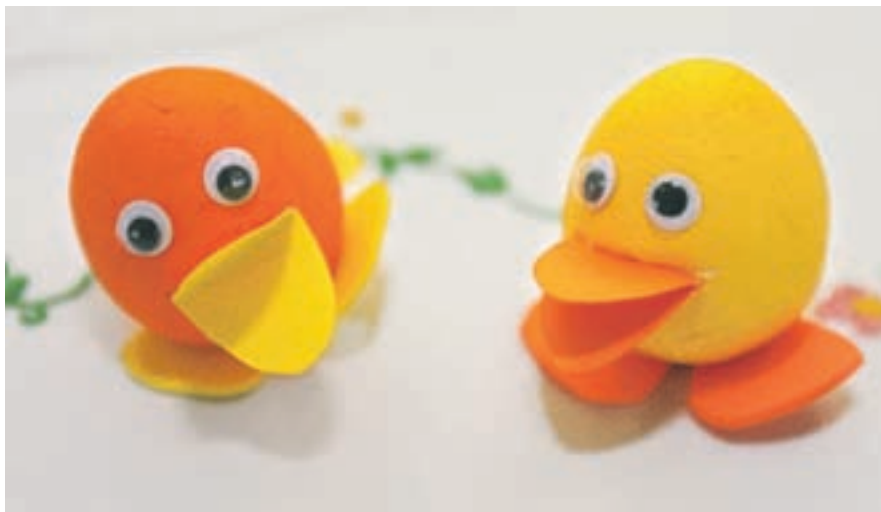
**VRTNI RAJ D.O.O. NA PLANINI V KRANJU
NASPROTI KRANJSKEGA POKOPALIŠČA
CESTA TALCEV 89, KRANJ**

Ptica ne skrbi za jutri. Dovolj ji je današnji dan.

Po kotičkih ustnic se dan pozna.

Ga, ga, ga, kje veselje je doma?

Letošnja moda narekuje manjše torbice ...

Lep, lepši, najlepši ... slovenski petelin ...

Pikaplonica, ki prinaša sladkarije.

Ni vse zlato, kar se sveti ...

Svečarstvo Lampe, *svečarstvo s tradicijo*

Vabljeni v našo prodajalno
na Sp. Brniku, kjer Vam nudimo
velik izbor kakovostnih nagrobnih
sveč po zmernih cenah.

Delovni čas:

četrtek in petek

od 10.00 do 18.00 ure

sobota

od 8.00 do 15.00 ure

Metka Lampe s.p.,
Sp. Brnik 69, 4207 Cerklje,
tel.: 04 25 22 904

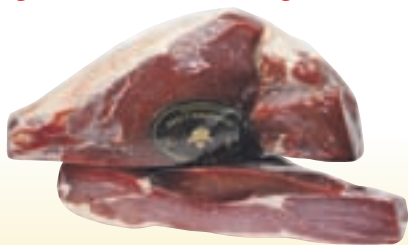

Tudi pajki imamo radi pomlad.

Biti jajce ali šunka, to je zdaj vprašanje?

Ugodnosti našega diskonta

**PRŠUT BREZ KOSTI VP
BROZINA**

► CENA ZA KG 10,20 EUR

**DAVIDOV HRAM
DISKONT**

Savska loka 21/c
(zraven bivše Planike)
T: 04/20 10 590

Odprto: pon. - pet. od 6. do 17. ure
sobota od 7. do 12. ure

Davidov hram d.o.o., Loke 37, 3333 Ljubno ob Savinji

**SREBRNA
PENINA PS 0,75 l
RADGONSKE
GORICE**
► 5,80 EUR

**SIR LIVADA 45%
POMURSKE MLEKARNE**
► CENA ZA KG 6,3 EUR

**ANANASOV KOMPOT KOLUTI
3 KG**
► 2,90 EUR

**MOKA TIP 500 1 kg
MLINOTEST**
► 0,48 EUR

Vse cene so z DDVjem.

Zajčja družina petletne Eve

VSE ZA SPOMLADANSKO DELO NA VRTU

V Kmetijsko vrtnarskem centru Sloga v Kranju in v Naklem vam nudimo vse, kar potrebujete za spomladanska dela na vrtu:

- semena vrtnin in cvetlic, čebulček, semenski česen, šalotka, ...
- spomladanske čebulnice • krmna žita in krmila
- semenski krompir (tudi v 3,5 in 10 kg pakiranjih)
- substrati, zemlja, gnojila • vse za nego in varstvo rastlin
- korita, lonci • vrtno orodje in pripomočki

OBIŠČITE NAS:

SLOGA

Kmetijsko gozdarska zadruga, z.o.o.

KVC Slogin vrt KRANJ

Šuceva 27, tel.: (04) 2014 960

KVC SLOGA NAKLO

Cesta na Okroglo 1/a, tel.: (04) 5951 940

KTC SLOGA ŠENČUR

Kranjska cesta 29, tel.: (04) 2519 772

- akumulatorji, tekočina za stekla ...
- motorne žage, cepilci, ...
- vrtni kultivatorji, kosilnice, ...

Odprto: od 7. - 19. ure, sobota od 7. - 13. ure

KVC SLOGA KRANJ, Z.O.O., ŠUCEVA ULICA 27, KRANJ

Semenarna Ljubljana

KOMPAS DESIGN

Zdravje z domačega vrta

NIČ NI LEPŠEGA KOT UŽIVATI SADOVE NARAVE,
KI SMO JIH VZGOJILI SAMI.

SEMENARNA Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, Ljubljana,
www.semenarna.si

Nissanova Micra v novi podobi

Japonski Nissan je kar dolgo odlašal z zamenjavo prikupnega hroščasto okroglega modela Micra. Zamenjava prihaja letos, prvič pa so jo uradno pokazali na avtomobilskem salonu v Ženevi. Nova Micra je prvi avtomobil znamke Nissan razvit na osnovi popolnoma nove hišne platforme, kjer so razvojniki posebej veliko pozornost namenili zmanjšanju mase, kar omogoča pridobitve tako po merilih gospodarnosti kot zmanjšanja izpustov.

Priljubljenosti, ki jo je Micra doslej uživala s svojo igrivo podobo, Nissanovi oblikovalci niso sledili tudi pri novi generaciji, saj gre za oblikovno bistveno bolj zadržan avtomobil. Zanimivo je tudi to, da je proizvajalec precej skril izbor motorjev, saj bosta na voljo

samo 1,2-litrski (59 kW/80 KM) in 1,4-litrski (72 kW/98 KM), oba sta bencinska in povezana s petstopenjskim ročnim ali brezstopenjskim samodejnim menjalnikom. Vse Micre naj bi

sicer imele v serijski opreми šest varnostnih vreč in elektronski sistem stabilnosti. Prodaja se bo začela jeseni.

Matjaž Gregorič

Nov obraz Fabie in Roomsterja

Češka Škoda je za letošnjo pomlad osvežila oba manjša modela Fabio in Roomster. Oba imata novo mrežo hladilnika in žaromete, ki so občutno širši, da poudarijo vodoravno linijo sprednjega dela, ki zdaj deluje bolj samozavestno, zrelo in emocionalno. Pred leti se je Fabia uveljavila kot platforma za Škodina kompaktna vozila, ki sedaj obsega skupaj pet modelov. Enako kot Fabia se enoprostorec Roomster poleg novega zunanega videza lahko pohvali tudi s števil-

nimi tehničnimi izboljšavami, ki med drugim vključujejo nove vrhunske motorje, večinoma s turbinskim polnilnikom. Bistvene spremembe pa se pravzaprav nanašajo prav na paleto motorjev. Ta sedaj vključuje sedem bencinskih motorjev in štiri dizelske z razponom moči od 44 kW do 77 kW pri Fabii in od 51 kW do 77 kW pri Roomsterju. Vsi motorji za evropska trge izpolnjujejo zahteve izpušnega normativa EU5 ter imajo nizko porabo goriva in emisije. *M. G.*

MODNA NISSAN MICRA

popust do 2.380 € ali že za
102 € na mesec, BREZ POLOGA!

AVTO MOČNIK d.o.o.
Britof 162, KRANJ
04 281 77 11

Poraba goriva kombinirano (l/100 km) 6,3.
Emisija CO₂: 143 - 158 g/km. Slika je simbolna.
www.avtomocnik.si

SIMPLY CLEVER

Pooblaščen prodajalec
in serviser vozil **Škoda**

Avtohiša Vrtač Kranj, d.o.o., Delavska cesta 4, Tel.: 04/27 00 235

S kombijem čez drn in strn

Volkswagnov Transporter s štirikolesnim pogonom je praznoval četrto stoletja.

Leta 1985 je nemški Volkswagen kot eden redkih proizvajalcev lahkih gospodarskih vozil pred tekmece postavil štirikolesno gnani dostavnik Transporter. Gustav Mayer, ki je bil do leta 1975 vodja razvojnega oddelka, je prvi prototipni štirikolesni Transporter spravljal skupaj iz obstoječih delov in ga preizkušal v Sahari. Kljub pozitivnim izkušnjam se vse do leta 1978 ni zgodilo nič, dokler niso skonstruirali prvih pet testnih vozil. Konstruktorji so morali opraviti vrsto sprememb in predelav, na primer povečati koloteke za kolesa, ki bi merila 16 palcev in predvsem pogonski sklop. Predelati je bilo treba tudi menjalnik, vozne lastnosti pa so izboljšali z namestitvijo diferencialnih zapor na

sprednjo in zadnjo os. Poleg tega so konstruktorji z vzdolžnimi nosilci in ploščami zaščitili spodnji del karoserije in s tem zaščitili pogonski sklop, ki je bil 30 centimetrov nad tlemi. Štirikolesno gnana Transporter in Caravelle sta bila uradno predstavljena šele leta 1985, kot razvojni in proizvodni partner pa je bil vključen avstrijski specialist za štirikolesne pogone Steyr-Daimler-Puch. Štirikolesno gnani Transporter, ki je imel takrat še motor nameščen zadaj, je bil za približno 1450 kilogramov težji od običajnega, karoserija je bila 23,5 centimetra dvignjena od tal, vozilo je zmoglo 22-stopinjski vstopni in izstopni kot ter 24-stopinjske ovire. Revolucionarna sprememba je prišla leta 1990 z

razvojem četrte generacije Transporterja, prvega s spredaj nameščenim motorjem in obsežno posodobitvijo pogonskega sklopa, ki so ga prilagodili tudi uporabi v izvedbi z daljšo medosno

razdaljo. In potem se je preobrazba zgodila še leta 1996 z vgradnjo turbodizelskih motorjev in leta 2003 z novo generacijsko podobo.

Matjaž Gregorič

NOVI PUNTO EVO že za 8.790 EUR*

* 1.2 8v Active

Pooblaščen prodajalec in serviser vozil znamke Fiat

PSC JEREB, Uroš Jeréb, s.p.

Begunjska cesta 6a Tel.: 531 74 00
4248 Lesce Fax: 531 74 01

Tehnocenter postal Losange

Dvanajst let po odprtju je Renaultov Tehnocenter postal glavni sedež tega francoskega avtomobilskega proizvajalca, ki združuje inženirje skupine in delavce iz najpomembnejših strok v podjetju. Kot odraz teh sprememb je Tehnocenter dobil novo ime Losange, ki izraža težnjo po združevanju in je svetovno priznana kot simbol podjetja. Romb je Renaultov znak že od leta 1924 dalje. M. G.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

Gospodarska vozila

Pomlad - poletje 2010

Bon zvestobe
Odvano od starosti in rednega vzdrževanja Vašega vozila boste z bonom zvestobe prihranili - pozanimajte se pri našem servisnem svetovalcu v Avtohiši Vrtač.

Pnevmatike

- Preverjena kakovost.
- Strokovno svetovanje.
- Konkurenčna ponudba.

Naša stalna ponudba zajema naslednje znamke:

Varčevalni paketi za vozila, starejša od 4 let

NOVO!

Servis z menjavo olja
že od 55,19 €

Paketna ponudba servisnih storitev
- servis z menjavo olja, intervalni servis in servisni pregled vključuje: delo po predvidenih kontrolnih točkah (servisna knjižica), menjava olja (do 4,5 l olja znamke Aral, Castrol, ESSO, Mobil ali Shell ustreznih normativov*) ter ustrezní oljni filter. Če je potrebna menjava drugih nadomestnih delov (npr. zračni ali kabinski filter), se zaračuna dodatno.

SERVIS Z MENJAVO OLJA

Servis z menjavo olja je predviden po enem letu ali vsakih 15.000 km, odvisno kaj nastopi prej.

INTERVALNI SERVIS

**Intervalni servis je predviden po dveh letih ali vsakih 30.000 km, odvisno kaj nastopi prej.

SERVISNI PREGLED

**Servisni pregled je predviden prvi po treh letih ali pri 60.000 km, odvisno kaj nastopi prej. Nato vsaki dve leti.

Za vozila Volkswagen, predvsem tista z več prevoženimi km, razen za vozila s TDI-motorji s sistemom tlačilka-šoba, vozila s filtrom trdih delcev (DPF) in/ali vozila s servisnim intervalom Longlife.

55,19 €

67,79 €

88,79 €

Za vozila Volkswagen, razen tista s TDI-motorji s sistemom tlačilka-šoba, vozila s filtrom trdih delcev (DPF) in/ali vozila s servisnim intervalom Longlife.

64,21 €

76,81 €

97,81 €

Za vozila Volkswagen s TDI-motorji, s sistemom tlačilka-šoba, razen za vozila s filtrom trdih delcev (DPF) in/ali vozila s servisnim intervalom Longlife.

85,92 €

98,52 €

119,52 €

Opis predvidenih servisnih del je opisan v servisni knjižici.

Pri izbiri servisnega paketa za vaše vozilo si lahko pomagate tako, da pogledate v servisno knjižico, kjer so zabeleženi dosedanjí servisi, ter hkrati upoštevate prevoženo število kilometrov.

Za svetovanje glede izbire ustreznega servisnega paketa in primerne motornega olja vam bo z veseljem svetoval vaš servisni svetovalec! **Podobni paketi tudi za ostale naše znamke!**

* Servis razpolaga z vsaj eno od omenjenih znamk motornega olja.

** Možna so odstopanja glede na preteklo vzdrževanje oziroma glede na tovarniške novosti.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Delavska cesta 4, tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
4000 KRANJ www.avtohisavrtac.si

Gospodarska vozila

Pustite se zapeljati odlični družbi Gorenjskega glasa!

Fotografiranje je omogočilo AH Kavčič.

www.gorenjski-glas.si

Naj vas prijazno povabimo k naročilu. T: 04/201 42 41 ali narocnine@g-glas.si.

Z veseljem pričakujemo vaš odziv!

Gorenjski Glas

PRI TRIGLAVU IMA PREDNOST VAŠA VARNOST.

ZA VARNOST SVOJIH OTROK
BI GOTOVO STORILI VSE.
ŠE NAJMANJ TO, DA BOSTE NA
WWW.VOZIM.SE POISKALI VEČ
O DNEVIH VARNE VOŽNJE
Z ZAVAROVALNICO TRIGLAV.

PONUDBA VELJA ZA MLADE DRUŽINE, KI IMAJO
SKLENJENO AVTOMOBILSKO ZAVAROVANJE PRI
ZAVAROVALNICI TRIGLAV. BON PREJME DRUŽINA, KI SE
UDELEŽI DNEVA VARNE VOŽNJE Z ZAVAROVALNICO TRIGLAV.

PAMETNO JE VOZITI VARNO.

www.triglav.si

Najbolj obiskan plesni spektakel na svetu!

MICHAEL FLATLEY'S LORD OF THE DANCE

LJUBLJANA | HALA TIVOLI

ČETRTEK, 13. MAJ | PETEK, 14. MAJ | ob 20h 2010

Predprodaja vstopnic: **PETROL** servisi | **BIG BANG** | **KOMPAS** | HIŠA VSTOPNIC – CITYPARK
Internetna prodaja: WWW.EVENTIM.SI | WWW.VSTOPNICE.COM | INFO: 01 / 420 5000

Na obisku:

Novo na Gorenjskem! Pomlad(itev) je tu!

Obiskali smo studio Cavité v Radovljici, kjer so nas seznanili z inovativnim postopkom neinvazivnega odpravljanja obraznih gub. S kombinacijo optimalnega spleta postopkov so prišli do izjemnih rezultatov, vidnih že neposredno po prvem posegu.

Najprej s posebnim postopkom odprejo pore, s čimer zagotovijo, da koža lažje absorbira manjkajoče naravne sestavine, ki jih v nadaljevanju s posebnimi postopki globinsko vtirajo v podkožje.

Biološko hialuronsko kislino, ki nase veže 6000 krat več vode od svoje lastne teže, vtrejo s pomočjo ultrazvoka in žadovega minerala. Sledijo globinsko vtiranje kolagena, vitaminov in ostalih sestavin, ki jih koža nujno potrebuje za pridobitev ponovne elastičnosti.

Koža se na ta način obnavlja od znotraj, kar zagotavlja dolgotrajnost rezultatov.

Postopek je popolnoma neboleč in varen, rezultati pa, kot smo se prepričali, prav neverjetni že po prvi terapiji.

Obiskovalka Marjana z Jesenic nam je zaupala svojo izkušnjo:

»Prišel je čas, da storim tudi letos nekaj zase. Zato sem se odločila za postopek odpravljanja obraznih gub. Ker sem v studiu Cavité bila že lansko leto na terapijah kavitacije, z rezultati pa sem bila

več kot zadovoljna, sem se odločila, da se jim prepustim tudi za terapije pomlajevanja. Že po prvi terapiji mi je obraz kar sijal, v nadaljnjih terapijah pa sem začela opazati, da so drobne gubice izginile, izrazne gube pa so se vidno zmanjšale.

Tudi moj specifičen problem (povešene veke), o rešitvi katerega sem razmišljala celo o kirurškem posegu, se je na moje veliko presenečnje, vidno estetsko in funkcionalno izboljšal. Po

priporočenem ciklusu 5 terapij sem s svojim novim videzom nadvse zadovoljna. Pomladitvene terapije v radovljiškem Studiu Cavité toplo priporočam.»

Marjana, 48 let, Jesenice

Naročila na pomladitvene terapije in kavitacijo sprejemamo po telefonu 041/ 309 805

Oven 21. marca - 21. aprila

Ljubezen: Preveč ste se odmaknili od okolja. Resda ste bili zadnje čase prevečkrat prizadeti, vendar vseh ljudi ne smete metati v isti koš.

Finance: Zaradi dobre novice, ki jo boste v kratkem prejeli, boste z lahkoto dosegli svoj cilj. Dobro premislite, kako boste ravnali z denarjem.

Nasvet: Ljudi boste morali počasi privaditi, da imate tudi svoje mnenje, ne pa da se samo prilagajate.

Lev 23. julija - 23. avgusta

Ljubezen: Na čustvenem področju se vam bodo ponovili dogodki iz preteklosti, le da sedaj ne boste tako naivni in seveda tudi ne razočarani.

Finance: Pred vami so poslovni podvigi. Brez skrbi, vse boste dobro izpeljali, a ne bo šlo brez tega, da boste imeli občutek nepopolnosti.

Nasvet: Cesta, po kateri hodite, ima tudi ovinke oziroma bližnjice. Čas je, da jih končno vendarle izkoristite.

Strelec 23. nov. - 21. dec.

Ljubezen: Sami sebi boste dali še eno priložnost. Čustva, ki jih gojite do nekoga, ste skušali zatreti, a boste končno spoznali, da to ni kar tako.

Finance: Bodite brez skrbi. Odločitev, ki ste jo pred kratkim sprejeli, je prava in usmerila vas bo na pravo pot. Dolg bo poravnal.

Nasvet: Včasih pride trenutek, ko se je treba komu zaupati, morda to res ne reši težave, a velikokrat pomaga že to, da nas nekdo posluša.

Bik 22. aprila - 20. maja

Ljubezen: Malce bolj morate biti potrpežljivi. Na cilj se ne pride vedno po ravni poti. Pomembno je, da je želja in da tudi kaj naredimo za njo.

Finance: V poslovnem krogu se raje izognite prepirom, saj zato ni primeren čas. Pri naložbah bodite previdni.

Nasvet: Obkrožali vas bodo različni ljudje, z vsemi boste imeli občutek ravnovesja, tako da se boste zelo dobro počutili.

Devica 24. avg. - 23. sept.

Ljubezen: Jeza se vam bo nakopičila, zato bodite pozorni, da vam ne izbruhne ob nepravem času. S tem lahko nehote prizadenete nekoga, ki sploh ne bo vedel, za kaj gre.

Finance: Zaključili boste z varčevanjem in se odločili za investicijo, a se vam v trenutku spremenijo načrti.

Nasvet: Večkrat upoštevajte svoj šesti čut, ki vas doslej še ni izdal.

Kozorog 22. dec. - 20. jan.

Ljubezen: Polni pozitivne energije in dobre volje boste cel mesec. Ljudje bodo zaradi tega iskali vašo bližino, vam bo to odgovarjalo.

Finance: Obremenjevali se boste z denarnimi zadevami, na koncu pa spoznali, da vaše finančno stanje niti ni tako slabo.

Nasvet: Že dolgo si niste vzeli časa za prijatelje. K sreči se bo dalo še nadoknaditi, preden bi se pojavile posledice.

Dvojčka 21. maja - 21. junija

Ljubezen: Obeta se vam obdobje osebne sreče. Na čustvenem področju se pripravite na dobre spremembe, ki vam lahko zelo spremenijo življenje.

Finance: Obremenjevali se boste zaradi denarja in iskali različne možnosti. Nikar, saj se bo vse rešilo dobro in še ob pravem času.

Nasvet: Iskren pogovor z osebo, ki vam veliko pomeni, v pravem trenutku lahko naredi čudeže, pa čeprav vanje ne verjamete.

Tehtnica 24. sept. - 23. okt.

Ljubezen: Čustveno življenje boste končno uredili po svojem okusu, a slej ko prej boste spoznali, da tudi to ni to. Velikokrat se zavimo nečesa šele takrat, ko to izgubimo.

Finance: Kar ste sejali, boste v kratkem želi. Poslovni uspeh je nekaj, kar si zaslužite, zato ne bo potrebno, da bi imeli kakšno slabo vest.

Nasvet: Včasih je bolje molčati, kot pa se vmešati, čeprav z dobrim namenom. Bodite previdni pri obljubah.

Vodnar 21. jan. - 19. feb.

Ljubezen: Ker svojih čustev ne boste mogli več nadzirati, se boste končno le odločili za korak, ki bi ga morali narediti že zdavnaj.

Finance: Ta mesec ne boste preveč ustvarjalni in se boste samo delali, da delate. Vneto boste le premišljevali.

Nasvet: Resnica, ne da je boleča, a nekaterih dejstev si ne boste mogli priznati, čeprav samo tako pridete do cilja.

Rak 22. junija - 22. julija

Ljubezen: Poglobili boste stike z ljudmi iz preteklosti. Ne glejte vsega s temne strani, saj vedno posije sonce. Tudi za vas, čeprav ne verjamete.

Finance: Na delovnem mestu vam prihaja obdobje dobrih sprememb. Občutek, da ste nenadomestljivi, vam bo dobro del.

Nasvet: Resda se boste težko odločali, a izgubili ne boste nikoli. Nočete in tudi niste rojeni za porazenca.

Škorpion 24. okt. - 22. nov.

Ljubezen: Za vami je polno čustvenih pretresov in pomagalo vam bo samo to, da se zazrete vase in ugotovite, kaj je tisto, kar si želite, in kaj vam plepša dan.

Finance: Finančno vam bodo stvari potekale veliko bolje, kot si to lahko sploh predstavljate. Obeta se vam presenečenje pri denarju.

Nasvet: Tveganje je včasih neizbežno, občutek zmage pa je zato lahko še bolj sladek. Bodite pogumni.

Ribi 20. februarja - 20. marca

Ljubezen: Zelo močno boste hrepeneli po ljubezni. Občutek varnosti v močnem objemu vam bo še bolj pomenil kot sicer.

Finance: Naporno delo se vam bo obrestovalo in spet boste sposobni videti pred seboj svetlo prihodnost.

Nasvet: Prišel je čas, ko boste morali izpolniti svojo obljubo, ki ste jo dali že pred časom. Ker boste od tega imeli tudi sami koristi, pohitite.

**Možnost
 nakupa na
 24 obrokov!***

1090,00 €

Specifikacija motorja:

vrsta	4 taktni
valj	1
vertina in gib	39 mm x 41,4 mm
prostornina valja	49 cm ³
največja nazivna moč motorja	3,15 kw / 8500 min-1
največji navor	3,88 Nm / 6500 min-1
način zagona	električni / nožni zagon
način hlajenja	prisilni zračno hlajeni
mazenje	tlačno mazenje

Skuterji **BAOTIAN** po akcijski ceni!

* Kredit na 24 obrokov vam odobrimo na podlagi pologa (109,00 EUR), stroškov odobritve kredita (9,81 EUR) in stroškov zavarovanja kredita (45,56 EUR). Kredit je obračunan na podlagi obrestne mere (7,50 %) in efektivne obrestne mere (13,63 %). Mesečna obveznost kredita znaša 44,14 EUR.

★ PE Ljubljana: Tel: 01 200 26 70 ★ PE Ljubljana: Tel: 01 530 30 00 ★ PE Kranj: Tel: 04 234 48 65

www.euroton.si

